

Diari Oficial del Consell General

Any 2021 – VIII Legislatura – Núm.16/2021

Sessió ordinària celebrada el dia 8 de juliol del 2021

El dia 8 de juliol del 2021, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 78/2021, que és el següent:

- 1. Examen i votació de l'esmena a la totalitat presentada pels M. I. Srs. Josep Pintat Forné, Joan Carles Camp Areny i Oliver Alís Salguero, president i consellers generals del Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents al Projecte de llei d'aprovació d'un pressupost extraordinari i d'actualització del Pla d'equilibri financer del pressupost extraordinari, destinat al finançament de les despeses i als menyscapes derivats de la situació d'emergència sanitària causada pel nou coronavirus SARS-CoV-2.**
- 2. Examen i votació de la Proposta d'aprovació de la ratificació del Conveni multilateral per a l'aplicació de les mesures relatives als convenis fiscals per prevenir l'erosió de la base imposable i el trasllat dels beneficis, adoptat el 25 de novembre del 2016 a París i que va entrar en vigor l'1 de juliol del 2018.**
- 3. Examen i votació del Projecte de llei de modificació de la Llei 27/2008, del 20 de novembre, d'impostos especials.**
- 4. Examen i votació de la Petició d'autorització per prorrogar la facultat del Govern d'establir les restriccions i mesures previstes en els articles 4 de la Llei 30/2018, del 6 de desembre, qualificada de seguretat pública, i 59 de la Llei general de sanitat, del 20 de març de 1989.**
- 5. Examen i votació de la Proposta d'aprovació de la ratificació de l'Acord entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Francesa relatiu a**

l'exercici de les activitats professionals dels familiars del personal diplomàtic, consular, tècnic i administratiu de les missions oficials.

6. Examen i votació de la Proposta d'aprovació de l'adhesió al Conveni sobre el comerç internacional d'espècies de fauna i flora salvatges amenaçades, adoptat a Washington, el 3 de març del 1973.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferré Ghiringhelli
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sr. Marc Magallon Font
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredo
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

S'ha excusat l'absència de les M. I. Sres. Mònica Bonell Tuset, Eva López Herrero i Carine Montaner Raynaud.

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Espot Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Èric Jover Comas, ministre de Finances i Portaveu; Maria Ubach Font, ministra d'Afers Exteriors; Josep Maria Rossell Pons, ministre de Justícia i Interior i Sílvia Calvó Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.03h)

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora Vela.

1. Examen i votació de l'esmena a la totalitat presentada pels Molt Il·lustres Senyors Josep Pintat Forné, Joan Carles Camp Areny i Oliver Alís Salguero, president i consellers generals del Grup Parlamentari Terceravia més Unió Laurediana més Independents, al Projecte de llei d'aprovació d'un pressupost extraordinari i d'actualització del Pla d'equilibri financer del pressupost extraordinari, destinat al finançament de les despeses i als menyscapes derivats de la situació d'emergència sanitària causada pel nou coronavirus SARS-CoV-2.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 66/2021 de l'11 de juny. S'ha formulat una esmena a la totalitat presentada pels Molt Il·lustres Senyors Josep Pintat Forné, Joan Carles Camp Areny i Oliver Alís Salguero president i consellers generals del Grup Parlamentari Terceravia més Unió Laurediana més Independents, la qual ha estat publicada en el Butlletí número 78/2021 del 5 de juliol.

Per defensar l'esmena a la totalitat formulada, intervé el senyor Josep Pintat.

El Sr. Josep Pintat Forné:

Gràcies senyora síndica.

Avui sotmetem una esmena a la totalitat al Projecte de pressupost extraordinari i al Pla d'equilibri financer del pressupost extraordinari.

Al cap de més d'un any de...des de la declaració de la pandèmia, les perspectives econòmiques encara estan sotmeses a grans incerteses.

La con...La contracció de l'activitat econòmica viscuda l'any 2000 no té precedents històrics degut a la seva rapidesa i sincronització.

A tall d'exemple, en base al document del departament d'estadística publicat l'1 d'abril del 2021, anomenat "Sistemes i indicadors d'Andorra en l'estadística comunitària europea", s'observa que la... que l'evolució del producte interior brut per càpita real des de l'any 2000 fins a l'actualitat, aquest és pràcticament el mateix que el de l'any 2000, en concret l'any 2000 era de 30.248 euros per càpita. L'any 2001, perdó, 2011, 37.294 euros per càpita, i l'any 2020, 30.184 euros per càpita. Producte interior brut per càpita real que és la forma de comparar-ho més subjectivament, traient el tema dels preus. És a dir, es creix un 23% des de l'any 2000 fins al 2011, i del 2011 al 2020 es perd el 19%.

Si Andorra es començava a recuperar del sotrac de la crisi financera de l'any 2008, la pandèmia l'ha retornat a la casella de partida.

És més, s'observa que l'impacte de la pandèmia ha estat més pronunciada en els països que depenen del sector turístic, i Andorra no ha estat l'excepció. I aquest sector és un dels motors principals de la nostra economia.

Avui s'albira amb certa esperança una millora de la perspectiva econòmica. Tot i així, al nostre parer, la situació és encara motiu de preocupació en tots i cadascun dels àmbits econòmics i socials del nostre país i dels països de l'entorn.

En definitiva, l'evolució de l'economia dependrà de la trajectòria que segueixi la crisi sanitària, tant als països del nostre entorn com a Andorra.

Creiem que, enfront d'aquesta incertesa, s'haurien de prioritzar polítiques almenys pel que queda de legislatura a l'entorn d'una certa prudència.

Hem observat tots com les previsions que es contemplaven a l'inici...a l'inici de la legislatura han estat totalment esborrades en un any, així com totes les previsions que s'han fet en el marc...en el marc del pressupost del 2021. Per tant, tampoc hi ha certesa que les noves previsions funcionin. Avui, el Govern ens presenta un pressupost extraordinari junt amb l'actualització del marc pressupostari.

Per tant, en l'aprovació d'aquest pressupost extraordinari s'aprova un crèdit extraordinari i un suplement de crèdit fins a un màxim de 53 milions d'euros aproximadament, passant dels 65 milions d'euros del pressupost inicial aprovats el 2021 de dèficit, més els 53,5 milions d'euros del crèdit extraordinari d'avui i alhora, junt amb una previsió de menys 33 milions d'euros d'ingressos, situen el dèficit del pressupost extraordinari per l'any 2021 en 152 milions d'euros.

Per tant, i alhora sorprèn que la previsió de la liquidació del pressupost que es presenta al Govern pel 2021 es situï en un dèficit de 129 milions d'euros, on s'observa...on s'observa una rebaixa de la despesa en 23 milions d'euros aproximadament.

Si la previsió de liquidació és aquesta, perquè un crèdit de 53? En tot cas, en tot cas, aquest hauria de ser de 30 milions i no de 53, d'euros, enlloc dels números que es presenten. En

tot cas, aquest nou dèficit pel pressupost extraordinari suposa un increment del previst en 87 milions d'euros més.

Avui, com s'indica en aquest punt de l'ordre del dia, també s'aprova...aprovant el pressupost extraordinari s'aprova el dèficit que està inclòs en el mateix de 152 milions d'euros, i no una previsió de liquidació.

Alhora, en la documentació que acompanya el pressupost extraordinari, es troba una actualització del marc pressupostari, juntament amb l'actualització del Pla d'equilibri financer i els objectius del Pla d'estabilitat financera fixats pel Tribunal de Comptes. Per tant, l'equilibri financer del període 2021 al 2021... 25, junt amb la previsió del resultat del 2021 es vol assolir amb unes previsions de creixement del producte interior brut nominal, a partir del tancament de l'any 2020, d'un 6% al 2021, un 7,1, un 4,9, un 4,3 i un 3% al llarg dels successius anys.

Fer previsions, com he dit, és molt incert. En tot cas, el que sí que creiem que avui, presentant aquest pressupost extraordinari, el punt de partida hauria d'haver estat un altre, i no aquest.

En lloc de prendre el PIB de l'any 2020, s'hauria d'haver pres ja, o contemplat, la davallada que hi ha hagut en el primer trimestre, que no és menor sinó que és d'un 9,3%. Per tant, per assolir un creixement del 6% tal com té previst el Govern, s'hauria de recuperar en un 15%.

Si el punt de partida és el primer trimestre, i això és el que ha de succeir, les previsions ja no s'aguanten. És a dir, no solament es vulneren els objectius d'endeutament que contempla la Regla d'or, només pel Govern, sinó per tota l'Administració pública, inclosos els comuns.

Si el límit d'endeutament de totes les administracions, comuns inclosos, es fixa en el 59,8% del PIB en base a les previsions de Govern, i d'aquest que ja m'hi he referit, si Govern sol ja n'ocupa una franja del 53,7%, per tant, el marge restant pels comuns és un 2,4%.

Tot i permès que els comuns estiguin tots dins els seus límits permesos, que és màxim un 200% dels seus ingressos.

Si partim del PIB del primer trimestre de menys 9,3%, alhora tots aquests queden ja fora de complir aquesta regla, i per tant s'hauran d'ajustar.

És més, els comuns van entrar tots conjuntament una Proposició de Llei de modificació de la Llei de finances comunals, que està a tràmit al Consell General, modificant, entre altres, les seves figures impositives a l'alça. El Govern, alhora, també vol efectuar canvis en diferents impostos, com el de societats, IRPF, plusvàlues, per citar-ne alguns.

I a més, el Consell General està treballant en una comissió d'estudi per obtenir un dictamen sobre la sostenibilitat de les pensions.

No creuen que tots aquests actors haurien d'estar al voltant d'una taula? Ser coneixedors de la situació i fixar les bases almenys per acabar aquesta legislatura d'una forma ja no sempre tan urgent? Nosaltres sí que ho pensem.

En quant a emetre 300 milions d'euros de deute públic a fi de refinançar el deute que venç l'any 2022, dins dels documents lliurats no es veu reflectida l'amortització del mateix. Per tant, és una opció discrecional i es quedaran en la segona opció, que és en tresoreria, i per tant, més deute. Això és el que es contempla en el Projecte de Llei i no es contempla amortitzar-ho, perquè els imports no s'han retirat.

Alhora es preveu dur a terme una emissió de deute internacional per 300 milions d'euros, que ja ho he citat, al setembre, i 315 milions d'euros més a l'inici del 2022.

En quant a la diversificació i a la reestructuració de l'endeutament, ja vàrem manifestar en el seu dia que ho podíem compartir, permet diversificar i millorar el risc i la resiliència. Ara bé, creiem que situar 1.115 milions d'euros de venciment a 10 anys, és a dir, 66% de l'import al 2031 i 33% restant al 2032, afrontar tots aquests venciments en aquest període, és excessiu. Per tant, mantenir una part mínima, encara que sigui a mig termini, també seria raonable.

En definitiva, aquests són els principals motius pels quals presentem aquesta esmena a la totalitat.

Creiem que és clau intentar legislar amb les menys presses possibles. Per això seria bo crear una taula de treball amb totes les institucions, com també implementar un pla de racionalització de l'Administració, més ambiciós que el que es va establir l'any passat, al mes de maig, a les mesures de la Llei.

I mentre la recuperació no sigui sòlida, s'ha de continuar amb una política fiscal acomodada, sense perdre de vista el risc de l'estabilitat financera.

És per tot l'exposat que sotmetem aquesta esmena a la totalitat.

Moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies senyor Pintat.

Pel Govern, senyor Èric Jover.

El Sr. Èric Jover:

Gràcies senyora síndica.

Senyores i senyors consellers, avui defensem el Projecte de Llei d'aprovació d'un pressupost extraordinari i d'actualització del Pla d'equilibri financer del pressupost extraordinari destinat al finançament de les despeses i els menyscapes derivats de la situació d'emergència sanitària causada pel nou coronavirus SARS-CoV-2.

El 2020, degut als impactes pressupostaris que vam tenir arran justament de la vinguda d'aquesta pandèmia de la Covid-19, vam patir importants impactes, ja sigui amb el menyscapse d'ingressos com també amb despeses extraordinàries que vam haver d'assumir, tant en l'àmbit directament sanitari, com en l'àmbit econòmic o l'àmbit social. Aquelles despeses que vam considerar oportunes per estar al costat dels nostres ciutadans i de les empreses del país.

Malauradament, tant amb aquests menyscapes com amb els increments d'aquestes despeses, no vàrem poder complir amb els índexs marcats per la Llei 32/2014 d'estabilitat de les finances públiques.

Així doncs, com marca la pròpia Llei, vam haver de desenvolupar un Pla d'equilibri financer associat doncs amb un pressupost extraordinari, per poder retornar dins d'aquest marc, dins d'aquests marges que marca la Llei, abans del 2025.

Així doncs, vam desenvolupar, lligat amb el primer pressupost extraordinari que vam fer arran de la Llei 3/2020, doncs un Pla d'equilibri financer 2020-2025.

Aquest pressupost extraordinari s'ha vist modificat diferents vegades durant el 2020 i el propi 2021.

De fet, la Llei 1/2021 s'aprovava un crèdit extraordinari de 50 milions d'euros que es finançava amb tresoreria existent, però en aquella Llei el Govern ja es comprometia a, un cop estigués estabilitzada la situació sanitària, fer una actualització del Pla d'equilibri financer 2020-2025 i també aprofitar per actualitzar el marc pressupostari 2020-2023.

La situació encara no està completament estabilitzada, tots en som conscients, i el senyor Pintat deia que estem en una època d'incertesa i estic plenament d'acord. Però, no obstant, consideràvem que era oportú tornar a aquesta cambra per poder doncs actualitzar aquest Pla d'equilibri financer així com les principals dades que li donen confort.

Concretament, si entrem en les dades del 2021, ens trobem amb una diferència substancial entre allò que es va preveure quan vam construir el pressupost 2021 i la situació que ens vàrem trobar en el desenvolupament del propi any. Un hivern extremadament dolent pel que fa a les activitats turístiques, amb una mobilitat molt restringida. Això evidentment té un impacte molt important sobre l'economia del país, i una primavera amb una recuperació d'activitat que podríem taxar de tímida.

Així doncs, hi ha hagut importants menyscapes en els ingressos de l'Estat sobre el que estava pressupostat i, si hem de fer referència o intentar quantificar algunes d'aquestes dades, doncs, de disminució de l'activitat, podríem fer referència a les dades de mobilitat o, potser una altra dada també interessant, els ingressos en duana que hem tingut durant alguns períodes.

Així doncs, si comparem el mes de gener del 2021 amb el mes de gener del 2019 o del 2020, ens trobem amb una caiguda d'ingressos a la duana del 51%.

Si mirem l'acumulat del primer trimestre, aquesta caiguda, i és molt similar si ho comparem amb el 2020 o el 2019, és del 37%.

Així doncs, una caiguda d'ingressos associats amb aquesta caiguda de l'activitat turística molt important i que han fet, evidentment, que, a part del sector doncs econòmic que també s'ha trobat tocat, les pròpies finances de l'Estat també s'han trobat fortament impactades.

A més a més, la Covid-19, amb el seu impacte sanitari i directe i indirecte econòmic i social ha continuat plenament vigent.

Així doncs, no tan sols hem tingut un menyscapte d'ingressos, sinó que també hem hagut d'anar més enllà en les polítiques de suport als nostres ciutadans i a les empreses.

Despeses addicionals en salut, ja sigui amb transferències al SAAS o a la CASS, per poder cobrir les seves necessitats extraordinàries. També, continuant amb gran intensitat les campanyes de detecció del virus.

A ningú se li escapen doncs, la feina immensa que s'ha estat fent doncs als *STOP LABS* o que s'ha fet amb els tests ràpids, per exemple, en aquells sectors d'activitats vinculats amb el turisme, o fins i tot la campanya de vacunació que, a ningú se li escapa, no hem esmerçat cap esforç, no hem retingut cap esforç per poder fer la millor feina possible i estar al costat dels nostres ciutadans.

Pel que fa als ajuts econòmics, la suspensió temporal dels contractes de treball i reducció de jornades laborals, impacten sobre el primer semestre amb més de 20 milions d'euros de despesa extraordinària per evitar que cap gent es trobés a l'atur, que les empreses haguessin de disminuir la seva plantilla, per donar aquest suport necessari mentre durava la part més dura de la crisi sanitària.

També polítiques de foment d'ocupació, tant des del sector públic com des dels sectors privats, per intentar reactivar el màxim de ràpid possible l'ocupació al país.

I després, polítiques també des d'Afers Socials, tant amb les prestacions per desocupació involuntària com tota una resta de ventall d'ajuts socials ocasionals que estem desenvolupant des de l'Administració, per no deixar ningú de banda en aquesta època tan complicada.

Malgrat això, també m'agradaria subratllar alguns lleugers elements d'optimisme.

La pròpia evolució sanitària, ja que encara que tinguem un repunt en nombre de casos, cal dir que fa setmanes que no hem de lamentar cap defunció. També fa molts dies que no tenim ningú hospa...hospitalitzat, ja sigui amb planta o a la Unitat de cures intensives, i això són bones notícies que mostren que poc a poc anem agafant el pols a aquesta pandèmia.

El ritme de vacunació és excel·lent: avui mateix teníem notícies d'arribada de més vacunes, tenim una part important de la nostra població vacunada, el que ens fa més resilients a possibles futurs rebrots.

Però també podem trobar elements positius amb l'evolució d'altres dades: el propi Servei d'Ocupació. Tot i que ens mantenim amb elevats nombres de persones inscrites al servei d'ocupació amb recerca de feina, anem baixant progressivament. I fins i tot aquest mes de juliol, a mitjans de mes, amb les dades que tenim més recents, veiem una davallada

comparat doncs amb el que ens trobàvem per exemple a les últimes dades de tancament del mes de maig. Continua aquesta baixada fins i tot havent aixecat ja els programes integrals o transversals que teníem de suspensió temporal del contracte de treball.

També trobem dades positives associades al consum intern: el ritme de matriculacions ja no tan sols supera, el que és molt fàcil malauradament, als ritmes del 2020, sinó que recuperem els ritmes pre-pandèmia del 2019. Però també amb inversió estrangera: les xifres ja superen amb escreix les dades del 2019.

Però també, si retornem a aquells elements essencials que n'he fet referència abans, com és la importació de mercaderies, aquella...aquells ingressos que l'Estat veu a duanes, que és tan característic també de la nostra activitat turística, el que veiem que al juny del 2021 hem ingressat un 103% més que al 2020, malauradament massa fàcil, però en canvi, i aquí ve la dada interessant, 12,5% més que no pas al 2019.

És a dir, que ens retrobem amb una reactivació ràpida d'alguns elements a la nostra economia que fan preveure que, si la situació sanitària així ens ho permet, doncs podem anar creixent en l'activitat econòmica de manera ràpida.

De fet, un altre element, i aquest ja és un element en el passat, ens demostra que aquesta crisi sanitària que provoca caigudes molt brusques i mai vistes en la nostra activitat, també té recuperacions ràpides. I podem fer referència a les dades de l'estiu 2020.

L'estiu 2020 vam tenir un estiu bo des d'un punt de vista turístic, i res ens ho feia anticipar veient la primavera i inici d'estiu que vam tenir.

Malauradament després vam tenir els rebrots doncs de la situació sanitària, que també van patir els nostres països veïns, i la temporada d'hivern doncs no va poder passar com tots ho haguéssim desitjat. Però si la situació sanitària ho permet, si la mobilitat es recupera, veiem que el nostre teixit econòmic té una reactivació ràpida, i esperem que també sigui el cas en els propers mesos.

Si fem el global de la balança, si mirem com han evolucionat o com preveiem que evolucionin les dades pel 2021 associades doncs amb aquest pressupost extraordinari, quines correccions hem d'aportar?.

Doncs amb ingressos, preveiem una caiguda de 34 milions d'euros en els seus ingressos, una caiguda moderada als impostos directes, menys 5 milions d'euros. S'ha de dir que el pressupost inicial ja del 2021 preveia una forta davallada en la imposició directa, perquè ve del resultat del 2020 i ja sabíem que el resultat de les empreses del 2020 seria dolent.

De fet, si comparem el pressupost extraordinari del 2021 que avui doncs validem algunes de les seves dades, amb el pressupost 2020 tenim una davallada de més de 25 milions d'euros amb la previsió d'ingressos per imposició directa. És a dir, fem una correcció de 5 milions d'euros però la majoria de la correcció ja estava prevista en el pressupost inicial.

Amb imposició indirecta, sí que hi ha un canvi notable: hi ha una caiguda de la previsió d'ingressos en 38 milions d'euros. De fet, ja hi havia una lleugera caiguda, però l'hem hagut d'accentuar degut evidentment a l'impacte de la pèrdua de la temporada d'hivern.

Amb ingressos patrimonials, fem una correcció a l'alça, de més 3 milions d'euros. De fet, els resultats s'han obtingut tant a Andorra Telecom com Forces Elèctriques d'Andorra han estat millors dels que havíem anticipat i això permet, doncs, via el retorn de dividends, 30% d'una companyia i 100% de l'altra, de poder finançar millor l'Estat i recuperar doncs aquests 3 milions d'euros addicionals.

I també preveiem un increment dels ingressos per transferències de 7 milions d'euros gràcies a l'ajut de les diferents corporacions, de les diferents parròquies, que aprofito per saludar el seu esforç, el seu...el seu reconeixement als ajuts que havíem desenvolupat des del Govern i que ens ajuden finançar...financerament a donar-hi suport.

Pel que fa a les despeses, globalment anticipem un creixement de les despeses previstes de 27 milions d'euros, tot i un esforç de conter...de contenció amb algunes partides.

Béns i serveis, preveiem una contenció de 6 milions d'euros, tot i que alguns dels béns, per exemple associats amb salut evidentment preveiem un ingrés...un increment.

Pel que fa a les transferències, aquí hi ha un fort increment de 41 milions d'euros de despesa.

Hem de recordar que el SAAS, la CASS, però també les suspensions temporals de contractes de treball o bé els ajuts que es desenvolupen des del ministeri d'Afers Socials es comptabilitzen sota aquest capítol, aquest capítol 4 de transferències.

Finalment, un esforç també pel que fa a les inversions, amb menys 8 milions d'euros.

Així doncs, si marxem del dèficit previst inicialment als pressupostos, de menys 65 milions d'euros, hem de fer una correcció a la baixa amb una previsió de liquidació amb un dèficit de caixa de 129 milions d'euros.

Evidentment un impacte molt important que amb...que té doncs evidentment conseqüències sobre els criteris marcats per la Llei d'estabilitat de les finances públiques i també sobre l'evolució del deute de l'Estat. Així doncs, m'agradaria repassar alguns d'aquests llindars de la Llei de finances... d'estabilitat de les finances públiques, la Llei 32/2014, i quan preveiem que en tinguem doncs una bona recuperació.

El 2021 preveiem de superar el llindar de la despesa màxima permesa, que tindríem un màxim permès de 26 milions d'euros, i en canvi arribarem amb aquest dèficit de 129 milions d'euros.

De totes maneres, a partir del 2022, ja preveiem de recuperar aquest límit que es fixa en 1% del dèfi...del producte interior brut com a dèficit màxim permès, doncs a partir del 2022 ja estaríem complint doncs amb aquest indicador.

Pel que fa a la despesa corrent o al ràtio d'imposició, aquests dos altres límits que imposa la Llei d'estabilitat de les finances públiques, no els superem ni el 2021 ni la resta de la legislatura.

I pel que fa al límit d'endeutament, aquí sí, hi ha una superació marcada però que convé matisar. Si el límit es troba en el 40%, preveiem d'estar al 2021 en un 53,7%, al 2022 amb un 40,5%, és a dir que encara estariem incomplint aquest límit, i al 2023 ja ens trobaríem amb un 39,4%.

Recordar que aquest, recuperació dels llindars seria obligatori o seria recomanable al 2025. I ens trobem que al 2023 ja estarem complint doncs amb tots els llindars establerts.

He comentat que el límit d'endeutament pel 2021, aquest 53,7%, és matisable i és que, com ha dit el senyor Pintat, preveiem una operació d'endeutament de 300 milions d'euros que no es podrien utilitzar, que l'únic que farien és, quedar-se en tresoreria, per poder anticipar, si les condicions del mercat són oportunes, venciments que tenim de deute públic al 2022.

Així doncs, aquests 300 milions de deute que sumem, de fet són refinançament d'operacions de deute que tenim pel 2022 i que, de fet, no tenim ni la seguretat de fer-ho durant el 2021, sinó que ens obrim la porta a fer-ho en funció de l'evolució dels mercats.

Si no tinguéssim en consideració aquests 300 milions d'euros que es quedaran a la tresoreria, que no estaran afectats a altres despeses fins al propi refinançament dels venciments del 2022, en lloc del 53,7% estariem al 42,4%.

I també us haig de dir, en aquest sentit, que hem fet esforços molt importants pel que fa a la correcció del deute, la seva diversificació, el seu cost. I el mes d'abril vam fer la primera operació de la història d'Andorra d'emissió de bons internacionals, bons verds, sostenibles i socials, que ens ha permès doncs anar a les places internacionals financeres a finançar-nos, a un preu molt interessant i, a més a més, a un venciment que mai havíem assolit des d'Andorra de 10 anys. Vam fer aquesta operació amb tots els criteris de qualitat internacionals.

L'operació va ser llistada a Luxemburg i com vosaltres sabeu, dels 500 milions d'euros que vam posar al mercat, les demandes, amb tan sols unes poques hores, van arribar als 2.500 milions d'euros de més de vint països diferents.

Continuarem amb aquesta política, de diversificar el nostre deute, incrementar la seva maturitat, fer més resilients des d'un punt de vista financer el país.

Senyor Pintat, d'un dels elements que ha transmès durant la seva intervenció, és un dubte associat a si estàvem concentrant els nostres venciments al 2031. És veritat que 500 milions d'euros al mes d'abril els vam col·locar a 10 anys, és a dir, que arriben a venciment al 2031, i que vam obrir la possibilitat de fer operacions de fins a 1.200 milions d'euros d'endeutament, però aquí no es marca el venciment. Llavors ja li puc confirmar que si fem operacions de deute a finals d'any o si els fem al 2022, en principi la voluntat del Govern d'Andorra no és repetir venciment al 202...2031. Així doncs, buscarem altres tipologies d'operacions, ja sigui a venciments més curts o més llargs, per tenir una corba de venciments més suau i poder evitar doncs una fragilitat de tenir venciments massa concentrats.

També us informo que estem treballant amb el pressupost 2022. Els ministeris doncs ja estan començant a treballar la...les dades per poder doncs tenir-lo com abans millor. Perquè la nostra voluntat és repetir el que...els esforços dels ministeris però també els vostres de la cambra vam permetre, que és tenir un pressupost actiu quan abans millor. Ja us repeteixo que us tornaré a sol·licitar la vostra complicitat en una tramitació ràpida i diligent del pressupost perquè a inicis del 2022 l'Administració pública pugui tenir doncs un pressupost actiu.

Però també de la mateixa manera, i repetint unes paraules del senyor Pintat, “*estem a una època d'incertesa*”, i això no preveiem que canviï ni per la resta del 2021 ni pel 2022.

Així doncs, vull aprofitar les meves últimes paraules per repetir el meu compromís amb aquesta cambra de si hi ha canvis significatius en qualsevol dels elements associats amb el Pla d'equilibri financer, de tornar a venir aquí el nombre de cops que sigui necessari per anar actualitzant la informació i anar-vos traslladant les dades que estan a disposició del ministeri de Finances.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies senyor ministre.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, senyor Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells.

El Sr. Carles Naudi:

Moltes gràcies senyora síndica.

Doncs bé, després d'aquest...aquest discurs, aquesta ponència que ha fet el senyor Jover, on ens ha il·lustrat amb moltes dades i percentatges, ara jo voldria ser en nom de Ciutadans Compromesos, molt més planer, si em permeten dir-ho així.

Perquè avui, companys d'Unió Laurediana, Terceravia i Independents, honestament els hi diu una persona, un conseller que creu fermament en què no ens hem d'endeutar, que no s'ha de pujar la pressió fiscal, que s'ha de racionar...racionalitzar la despesa. I una persona amb aquest fer convenciment, i vostès em coneixen, em coneixen molts dels companys de l'anterior legislatura, també els hi diu que avui no es tracta de percentatges i que avui no es tracta de complir la llei, que estem obligats a complir-la però que té els mecanismes per fer el que avui estem fent.

Avui es tracta de persones, avui es tracta de famílies, es tracta d'autònoms, d'empresaris, d'assalariats, de pensionistes. Es tracta de la cultura, es tracta del medi ambient, es tracta en definitiva de tots nosaltres, del nostre país.

I... no, no, no vull ser barroer, però cenyint-nos a números estrictes, pot deixar alguna persona, alguna família, algun assalariat a l'estacada. I crec que ningú dels que estem avui al Consell General aquí a Casa de la Vall vol això. Per això la Llei de la Regla d'or té

mecanismes, com ara ha dit el ministre, per si algun any t'has de sortir de la Regla d'or, com és el cas del límit d'endeutament, i insisteixo, no és que ens faci especial il·lusió sortir-nos del límit d'endeutament, però és que el que no podem fer és, tenint els elements per treballar per les famílies, per les persones, per les empreses, pels assalariats i els pensionistes del nostre país, no fer el que avui estem fent.

I és que la bola de vidre no la té ningú. Avui no sabem com passarem la tardor, avui no sabem si a l'hivern tornarem a estar aquí més sols que la una, o la primavera què passarà, no sabem. El que hem de fer avui és respondre a unes necessitats que té el nostre país, les persones del nostre país. I aquestes necessitats, ja s'han explicat: són econòmiques, són socials, són humanes, són sanitàries, i no les podem desatendre.

I donat que estar al costat de tots els col·lectius del nostre país, de totes les persones, de totes les empreses, té la resposta d'un mecanisme com la Llei de la Regla d'or, i per tant tenim aquesta capacitat d'endeutar-nos més per cobrir aquests dèficits, per diners, que desgraciadament per aquesta pandèmia estan ben empleats, doncs pensem des d'aquesta visió, que els he hi he dit al principi des del punt de vista econòmic, que tenim, no es pot girar l'esquena i s'ha de tirar endavant amb això.

Evidentment això, amb aquesta època d'incertesa, requereix, requereix, que sapiguem trobar solucions a possibles i hipotètiques èpoques d'incertesa, que potser no arriben, ni les tornem a viure com les hem viscut. Però potser que...potser sí que tornen a aparèixer o a sobrevenir. I aquesta incertesa es treballa amb elements com els que s'estan posant setmana rere setmana sobre la taula, amb elements de dinamització, elements d'obertura, elements de diversificació, que permeten que la nostra economia no depengui únicament o d'una forma tan forta del turisme, sinó que depenguem de molts més sectors, agents,... I això ens permeti donar riquesa, donar feina a totes les persones del nostre país. En aquest sentit, solucions a la incertesa, com deia, la diversificació, ja saben tot el procés de diversificació que s'està...que s'està obrint.

Ja han vist la compareixença del ministre d'Economia, des dels *coworkings*, la digitalització de l'administració, o l'impuls de les empreses, els actius digitals, la Llei de contractació pública pel que respecta a les concessions, i en definitiva tot un reguitzell de mesures de divers...diversificació, perdó, econòmica que juntament amb les mesures de seguretat física, seguretat sanitària, seguretat jurídica, competitivitat econòmica, com deia la seguretat, homologació fiscal del nostre país, i sense pujar els impostos, ens converteixen en un lloc realment molt atractiu.

I que permetrà que si torna a venir una altra època, com ha dit el senyor ministre, on baixin els ingressos, perquè recordin que hem estat a zero turistes, i si no hi ha turistes, hotels buits, restaurants buits, botigues buides, tot buit, i no entra ni un duro a caixa. Per tant, és necessari seguir amb aquest impuls de la diversificació econòmica perquè els ingressos, si mai tornem a passar una època com aquesta, no es vegin tan malmesos.

I de la mateixa forma, si tornés a pa això...a passar això, jo crec que ho tornaríem a fer, que és estar al costat de les persones, estar al costat de les famílies, estar al costat de tothom amb els elements que tots coneixem, dels ERTO, dels *STOP LAB*, de les ajudes, de la despesa sanitària, tot el que hem hagut d'afrontar. Que evidentment en tot es pot matisar i

modular, però mai giraríem l'esquena a una situació com la que acabem de viure i que encara estem vivint.

Per tant, senyor Pintat, li avanço que des del nostre grup parlamentari no votarem a la seva esmena a la totalitat.

Evidentment senyor Jover també pot entendre que el Govern té el nostre suport per tirar endavant, en la segona votació que farem, aquest pressupost extraordinari.

Moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Naudi.

Pel Grup Parlamentari Liberal, senyor Ferran Costa Marimon.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies senyor nunci. Gràcies senyora síndica.

En primer lloc, voldria començar la meva intervenció amb unes paraules d'agraïment envers el senyor Ministre. Perquè penso que tothom en aquesta cambra coincidirà en què fer previsions de la magnitud que cal fer-les en aquests moments amb, tal com deia el senyor Pintat, amb unes perspectives econòmiques plenes de grans incerteses, no pas d'ara, sinó que portem vivint des del passat 13 de març de l'any 2020, són un exercici d'una alta complexitat i que, ja li dic jo a l'avança, jo no m'atreviria pas a fer.

Per tant, gràcies per la seva valentia, gràcies pel seu rigor i gràcies per la seva professionalitat a l'hora d'enfrontar la difícil tasca de preparar els pressupostos de l'Estat, tant d'aquest any i les modificacions que avui doncs votarem.

Dit això, a la meva intervenció jo vull donar, i ho vull tornar a recalcar, que no podem donar suport a l'esmena a la totalitat que presenta el Grup Parlamentari de Terceravia a aquest Projecte de Llei d'aprovació del pressupost extraordinari i d'actualització del Pla d'equilibri financer del pressupost extraordinari, perquè malgrat que gairebé em convenç mentre feia la seva intervenció, senyor Pintat, al començament jo pensava: "coincideixo plenament amb la diagnosi que està fent de quina és la situació".

El senyor Pintat parlava d'aquelles perspectives econòmiques amb unes grans incerteses, que tots coincidim. També remarcava que eren sense antecedents, la qual cosa és una...una evidència.

També feia referència, i aquesta pandèmia s'ha demostrat que ha tingut molt més impacte en aquells països que depenen del turisme, i nosaltres, com no podia ser d'una altra manera malauradament, no n'hem estat pas l'excepció.

També el mateix senyor Pintat, i ho ha ratificat posteriorment amb la seva intervenció el ministre de Finances, que avui s'albira certa esperança de millora. Bàsicament creuem els

dits i esperem que així sigui, però hi ha dades qualitatives que així ho ratifiquen, i que calen mesures prudentes.

Aquestes són les exposicions del senyor Pintat i per això li deia que gairebé doncs haurem de votar a favor d'aquesta esmena. Però no ens convenç, perquè vistos aquests antecedents, vista aquesta diagnosi que compartim plenament, senyor Pintat, cal fer un exercici de rigor i realisme i afrontar la situació. I, com es diria de manera col·loquial, agafar el toro per les banyes, que és l'exercici que avui estem fent i que ens ha presentat el ministre de Finances.

Nosaltres pensem que aquest Govern ja ha demostrat sobradament ser un Govern responsable, efectiu i seriós, que ha donat una gran, per no dir grandíssima resposta a aquesta crisi sanitària i a aquesta pandèmia.

Hi ha hagut una molt bona organització pel que fa a la vacunació, hi ha hagut una molt bona acollida pel que fa als ajuts, coneguts com a ERTO, tant per totes les treballadores i els treballadors, també a les treballadores i treballadors per compte propi i també els empresaris.

Hi ha hagut una coherència total i absoluta amb les mesures sanitàries que s'han portat a terme en aquest país.

Penso que no tots els països del nostre entorn poden dir exactament el mateix, amb la qual cosa, aquest exercici de responsabilitat avui nosaltres el "refrendem" una vegada més, des de les files del Grup Parlamentari Liberal, perquè pensem que aquest exercici malauradament cal fer-lo i és, una altra vegada, un senyal de rigor i responsabilitat.

No entraré pas a fer aquest balanç i aquest detall que ja ens anticipava en la seva intervenció anterior el ministre de Finances, però a finals de l'any passat cal recordar que en aquesta cambra presentàvem un pressupost amb una quarta part menys d'ingressos i d'inversions, i un clar augment d'aquest import destinat òbviament a la CASS i al SAAS a causa de la pandèmia. Una quarta part menys d'ingressos.

Ja teníem situacions difícils aleshores, però ningú podia anticipar que és el que esdevindria, i els indicadors aleshores feien indicar que calia fer unes previsions tan dures com aquestes: una quarta part menys d'ingressos.

En altres exercicis aquesta previsió negativa hagués estat considerada un total daltabaix inacceptable per les finances públiques. I el vam haver d'acceptar, vista la realitat. I aquest exercici, que es va fer des de la prudència amb els indicadors que aleshores tenien, doncs ara l'hem de retocar justament perquè ningú, no pas el Principat d'Andorra, sinó ningú arreu del món podia vaticinar l'impacte d'aquesta pandèmia.

També se n'ha parlat ja abastament de quina situació va ser, va esdevenir, després de l'estiu 2020, amb unes mesures i unes restriccions en el model de les persones amb un fort impacte en la realitat econòmica del nostre país, amb una reducció de la mobilitat, també n'hem parlat, més dràstica del previst i que va suposar una important reducció d'ingressos.

Voldria posar per endavant que, si avui aprovem aquest pressupost, és perquè el Govern del nostre país sempre ha posat per davant la protecció de la salut de la població i la lluita contra la pandèmia. No estariem parlant d'aquestes desviacions pressupostàries si no anteposéssim i poséssim en relleu tota la feina que ha fet el nostre Govern per protegir la salut de la població i per lluitar contra aquesta pandèmia.

Les mesures sanitàries afecten a gran part del nostre teixit econòmic, principalment el turístic, ho hem vist, que ha vist minvada en gran mesura aquesta arribada de visitants durant tot un hivern, com ja sabem, una època cabdal per la repercussió que té en el teixit econòmic del país i consegüentment té...consegüentment també a les finances públiques.

Aquesta combinació que ha fet augmentar el dèficit públic, de menys ingressos i més despeses, no només ha estat degut a aquestes mesures sanitàries, també òbviament al que dèiem: al suport econòmic que s'ha fet en tot moment amb treballadors i empreses. Suport que ha estat molt més valent, molt més punyent i molt més agosarat que aquelles polítiques portades a terme en països del nostre entorn. Si no s'hagués fet, la situació en aquests moments segurament la podríem titllar de socialment catastròfica. Per tant, benvingudes aquestes mesures.

Es fa un pressupost extraordinari i de nou es fa des del realisme, des de la responsabilitat i des de la seriositat que ha caracteritzat en tot moment la gestió del nostre Govern durant la pandèmia.

A finals del 2020, quan aquesta cambra va aprovar en el seu moment el pressupost, ho va fer amb uns comptes que ja contemplaven, ja ho hem dit, una reducció importantíssima dels ingressos de l'Estat en més de de 50 milions d'euros, un menyscapte de prop, insisteixo, d'una quarta part dels impostos directes i continuava amb una contenció de la despesa amb una reducció també del 25% de la inversió.

Tot aquest esforç ingent no ha estat suficient per equilibrar uns comptes que cal reformular. Per això avui, el Grup Parlamentari Liberal no donarà suport a l'esmena a la totalitat que proposava Terceravia, i defensa aquests comptes, aquest pressupost extraordinari que, no ho oblidem, té com a principal objectiu seguir donant el suport necessari als nostres conciutadans i al teixit econòmic del país.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Costa.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, senyor Pere López Agràs.

El Sr. Pere López:

Gràcies senyora síndica.

Abans d'entrar a analitzar els arguments exposats per Terceravia, els quals els entraré amb més detall anteriorment, i que vull anunciar que compartim parcialment, motiu pel qual ens

abstindrem davant de l'esmena a la totalitat que han...que han presentat, compartim algunes qüestions que els hi preocupa, senyor Pintat, com per exemple el desgavell amb les previsions pressupostàries, compartim la seva preocupació sobre el rumb general de les finances públiques, però hi ha d'altres qüestions que vostè ha exposat amb la seva intervenció que no...que no compartim, motiu, com deia abans, després hi entraré amb més detall, del que ens abstindrem en l'esmena que vostè planteja.

Abans d'entrar amb més detall, com deia, convé que recordem perquè som avui aquí debatent aquest Projecte de Llei que és, de fet, un nou pressupost per a l'any 2021 i una...nou marc pressupostari d'aquí a final de legislatura.

Al nostre entendre, som aquí, i ho podem resumir d'una manera clara i que al nostre entendre mereix...no admet massa discussió des del nostre punt de vista, per una mala gestió dels comptes públics, fins i tot m'atreiria a qualificar d'una pèssima gestió dels comptes públics.

Bàsicament som aquí perquè els números no quadren. I a més a més, el que estem fent avui es pot qualificar perfectament com a una crònica d'una mort anunciada, ja que, com en el llibre de Garcia Márquez, si han tingut ocasió de llegir-lo, tots érem plenament conscients fa només unes poques setmanes, que això acabaria passant i ningú no ha fet res per impedir-ho.

Tots érem plenament conscients, alguns defensaven la bondat d'aquelles previsions i creien fermament en aquelles previsions que no han arribat ni tan sols a la meitat de l'exercici.

Per tant, quan es va votar aquell pressupost, reprement la comparació amb la crònica de la mort anunciada de Garcia Márquez, tots sabem, sabíem, fins i tot vostès, que avui acabaríem fent això.

Senyor Costa, li demanaria que faci una mica millor els números, perquè m'ha sorprès quan ha dit que el pressupost contenia un 25% d'ingressos menys. Suposo que fa els números millor en altres ocasions, però d'un pressupost de 450 milions passar a un pressupost de 400 milions, a mi no em surt els números que hi hagi un 25% menys d'ingressos amb el pressupost.

Justament aquestes previsions eren el motiu pel qual nosaltres no ens creïem aquells números.

Per exemple, i recapitulant una mica debats que va haver-hi aquell mateix dia: es preveia un 5% menys d'ingressos indirectes. Tot i que en aquell moment del pressupost se sabia que no podia haver-hi turisme de llarga distància, que no podrien venir els anglesos, els russos, els brasilers, els israelians, i que hi havia una incertesa important sobre com seria l'hivern.

Per tant, cal demanar-li senyor Jover, on és la mínima prudència que cal requerir a un gestor de comptes públics. I sobretot, on és el respecte als ciutadans, perquè vostè sap perfectament que el que està fent és gestionar el nostre pressupost col·lectiu i no pas els comptes particulars seus.

Som plenament conscients que el moment és complex, i per això, més que mai, cal prudència i humilitat a l'hora de gestionar els comptes públics.

D'aquella previsió que vostè feia en el que es recaptarien més o menys uns 10 milions d'euros menys d'impostos indirectes per tot l'any 2021, una mica menys de 10...una mica més de 10 milions d'euros, fins al mes de juny ja es porten recaptats 37 milions menys que l'any 2020 o la xifra en què vostè preveia el pressupost d'aquest any 2021.

I cal veure encara què passarà en aquesta segona part de l'any. Ja sabem que vostè ens ha dit tot sovint que fa els pressupostos de manera, des de l'optimisme. Jo li faré, o utilitzaré una paraula, que tot i que es pot assemblar és prou diferent, i és que ho fa des d'una certa alegria, com ho ha demostrat les xifres i la realitat pressupostària.

Per exemple, a hores d'ara encara compta recaptar 90 milions d'euros en tràfic exterior, cal veure l'actual pressupost extraordinari que ens presenta a tràmit parlamentari.

De moment, fins al mes de juny, de tabac, bàsicament estem parlant de la partida de tabac, s'han repar...s'han recaptat 24 milions d'euros. Per tant, molt bo haurà de ser aquesta segona part de l'any per assolir aquesta xifra de recaptació.

Senyors de la majoria i senyors del Govern: el que avui proposen al Consell General és, ni més ni menys, que els validem duplicar el dèficit pressupostari amb el que es van presentar fa tan sols uns pocs mesos en aquesta cambra. I passar d'un dèficit pressupostari, que no era pas petit, de 65 milions d'euros, a un dèficit pressupostari de 130 milions d'euros. I això, de cap manera, pot ser considerat com un Govern ni seriós ni rigorós.

En quant a les despeses, perquè això també compta en la gestió pressupostària, totes...tot i aquestes dificultats que el Govern està experimentant, veiem, setmana rere setmana, adjudicacions directes d'estudis, d'assessoraments, d'informes i de despeses de tota mena, per quanties a vegades monstruoses, fins i tot sense concurrència, moltes vegades donats fora d'Andorra.

I el mateix es pot dir, quant a moltes contractacions de relacions especials, assessors, atorgaments de complements i altres despeses. Per tant, tampoc ens poden dir, en aquest moment de dificultats pressupostàries ni es pot defensar que estiguin fent una gestió rigorosa i acurada ni de les contractacions ni del diner públic. I això, evidentment també és un dels motius pels quals el dèficit s'està duplicant i passa de 65 a 130 milions d'euros.

I finalment, i això cal explicar-ho molt bé per evitar tot tipus de tergiversacions i de manipulacions, també cal parlar, i ho vaig fer el dia de la seva compareixença, del descontrol o, millor dit, de la manca de control voluntària, perquè estaven més que avisats i ara també m'hi referiré, en els ERTO i en algunes de les altres mesures implementades arran de la Covid.

I evidentment, no es discuteix la necessitat de la mesura, ni d'altres mesures que en alguns casos hem defensat que van ser insuficients, com per exemple en el cas dels autònoms, sinó una implimenta...una implementació sense els recursos públics i els mecanismes per garantir-ne una correcta aplicació.

Recordo les preguntes fetes per la consellera Salazar en relació als recursos del Departament de Treball.

No és acceptable, des d'una bona gestió dels diners públics, que davant l'evidència que el Departament de Treball veuria incrementat, multiplicat per molt el seu volum de feina, no s'hagi ni volgut reforçar el Departament ni tan sols suplir les vacants existents.

Els demano, i els demanem: quines mesures s'ha pres per garantir una aplicació equitativa i justa dels ERTO? Quants servidors públics hi ha al Departament de Treball i quants hi havia per exemple fa dos anys, abans de la Covid? Quina garantia poden tenir els ciutadans i ciutadanes que paguen els seus impostos que s'han aplicat correctament i que no hi ha hagut abusos? Quantes inspeccions s'han fet relatives a l'aplicació dels ERTO? I això és, novament, una mala, una pessima gestió dels diners públics.

En relació al marc d'equilibri pressupostari, el Pla financer d'equilibri pressupostari que vostè ens presenta, jo no vull entrar a fer un debat ara fins al 2025, vist que el seu pressupost no ha arribat ni a la meitat de l'any 2021, es fa difícil entrar en un debat a cinc anys vista.

El que sí que vull donar és una xifra que ens sembla que és important, i és l'endeutament que el nostre Estat té contractat avui en dia, el Govern principalment, a nivell global.

Vostès poden fer els equilibris que vulguin, poden aprovar lleis per dir que l'aval de l'FMI de 75 milions no computa, que els avals, doncs els préstecs tous no computen, i poden fer, jo diria, els ajustos per no parlar d'estranyes equilibris per què les xifres d'endeutament entrin dins de les previsions o dels màxims de la Regla d'or.

En tot cas, una xifra que és indiscutible i que ens diu la intervenció, és que l'endeutament contractat per l'Estat és de 1.650 milions d'euros. Una xifra que segurament se'ns escapa, jo diria que a tots nosaltres, però que si la traduïm en cadascun de nosaltres, segurament ens dona una xifra més fàcil de comprendre: aquests 1.650 milions d'euros corresponen a uns 21.000, 21.000 euros per a cadascun de nosaltres.

Per tant, senyor Jover, senyor Espot, és hora de començar a ser seriosos, rigorosos, i d'efectuar previsions pressu...pressupostàries que no caduquin al cap d'uns pocs mesos. I és hora, perquè les xifres així ho demanen, de començar a gestionar bé els nostres diners públics.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor López.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, senyor David Montané Amador.

El Sr. David Montané:

Gràcies senyor nunci. Gràcies senyora síndica.

Avui sotmetem a debat el Projecte de Llei d'un pressupost extraordinari per al 2021, acompanyat de l'actualització del Pla d'equilibri financer, així com l'esmena a la totalitat presentada per Terceravia.

Ja ho hem dit nombroses vegades, i els fets així ho han demostrat, però ho tornem a recordar: aquesta crisi sanitària és evolutiva, per tant, tampoc ho són les mesures que cal desenvolupar per pal·liar els seus efectes i evitar la greu crisi social.

Actualment, sembla que la situació s'està estabilitzant, tenim més informació, tenim més coneixement, però la constant evolució de la Covid i les seves variants fa que no puguem abaixar la guàrdia.

Segons la darrera actualització sanitària, el nombre de les vacunes administrades a la població d'Andorra ja supera les 72.000 dosis.

Un altre indicador interessant és la cobertura de vacunació: per una banda, més del 64% de la població de més de 16 anys ja ha rebut la primera dosi, i el 44% ja ha arribat...ja ha rebut les dues.

Des d'aquesta tribuna, faig una crida a tota la ciutadania que encara no ho ha fet, que s'animi a vacunar-se.

Gràcies als elevats percentatges de vacunació que tenim, a Andorra la variant Delta no està afectant tant com als països de l'entorn, i només junts ha quedat demostrat que serem capaços de superar aquesta crisi sanitària. Estem convençuts que aquesta segona part del 2021 ha de ser la del canvi, per normalitzar la situació.

Alguns indicadors econòmics, com el de les importacions, ja ho constaten, abans ho ha manifestat el senyor ministre. Però el procés és llarg, la pandèmia ha provocat una desacceleració de l'economia d'Andorra durant l'exercici 2020 i la primera part del 2021, i tal com ha dir el senyor Pintat abans, és bastant difícil de pronosticar què passarà d'aquí a final d'any, i també ho...ho és de calcular amb exactitud l'impacte per als exercicis futurs.

Però després de molts mesos de pandèmia i de veure els alts i baixos que hem anat tenint, podem disposar de xifres més acurades per fer pronòstic.

Sobre la taula tenim unes estimacions de variacions del PIB per aquest 2021: un 6% positiu pel que fa als propers...als propers anys, abans el senyor ministre ja ho ha dit però ho tornem a repetir, d'un 7,1% per al 2022, un 4,9% per al 2023, tots ells positius, un 4,3% per al 2024 i un 3% per al 2025. Són indicadors amb un alt grau de confiança, però cada cert temps, i més en plena crisi evolutiva, requereixen una actualització per anar corregint la tendència, esperem més que positiva.

Tots hem pogut veure com s'ha alliberat la mobilitat, que la...que l'economia andorrana ha reprès l'activitat molt ràpidament. Ara som en aquest punt, i esperem que així sigui per molt de temps. Però independentment d'això, el Govern ha de seguir ajudant a la població i estant al seu costat.

I per mantenir aquest compromís, ha hagut de fer un important exercici de contenció i de prioritització de la despesa per a l'exercici 2021. Aquest esforç, on el senyor...el senyor Jover ha donat el més mínim detall, s'ha destinat a atendre les despeses sanitàries, socials i els ajuts econòmics per al teixit empresarial. Aquest esforç, és cert que ha estat superior al previst, però ha permès seguir ajudant a la nostra ciutadania i a les nostres empreses.

Un altre element a tenir en compte de la pandèmia és el menys recapte d'ingressos, que ha afectat aquests primers mesos del 2021. De nou, el motiu és la poca afluença de visitants al nostre país per la situació sanitària.

La contenció per part del Govern no és suficient per fer front a les despeses de la crisi, i menys quan la mobilitat s'ha recuperat més tard del previst. Per tant, es fa necessari aprovar aquest pressupost extraordinari que debatem avui.

Senyores i senyors consellers: des de l'inici de la pandèmia ja són més de 200 milions que el Govern ha injectat per contrarestar els efectes de la Covid, per acompanyar i donar suport als qui més ho necessitaven.

Repassem doncs els grans números d'aquest pressupost extraordinari, ja ho ha fet el senyor ministre abans però farem el... algun... els més principals.

El dèficit previst per aquest 2021 serà de 129 milions d'euros. Es proposa aprovar un crèdit extraordinari de 53,5 milions per respondre a les despeses no incloses en el pressupost causades per la Covid. Per altra banda, les previsions de tancament de l'exercici 2021 preveuen una caiguda respecte al pressupost d'uns 34 milions d'euros. Aquest descens de la recaptació ve sobretot dels impostos directes i indirectes.

Cal matisar, amb tot, que una part dels ingressos són compensats pels ingressos patrimonials, és a dir, dels dividendes d'Andorra Telecom i de...i de FEDA en aquest cas.

L'altra compensació dels ingressos és per les transferències dels 7 milions d'euros per part dels comuns destinades a ajudar la població d'Andorra.

Des d'aquesta tribuna, en nom meu i del Grup Parlamentari Demòcrata, vull agrair, que també ho ha fet abans el senyor ministre, a tots els comuns aquest gran gest de solidaritat per afrontar junts la pandèmia.

Pel que fa a les despeses, el senyor Jover ja ha donat els detalls, no hi entraré en aquest cas. Ara bé, tots els esforços fets provoquen un risc d'incompliment de les obligacions que estableix la llei conegut...coneguda com la Regla d'or.

El Projecte de pressupost extraordinari que avui debatem s'incor...s'incorpora al pressupost ordinari de l'exercici 2021. Aquest fet ja provoca unes desviacions del marc pressupostari del mandat 2020 i 2023. Per corregir aquestes desviacions, el Projecte de llei ve acompanyat d'un Pla d'equilibri financer per recuperar precisament aquest desequilibri causat per la Covid.

Els indicadors que incompleixen són els límits d'endeutament permès i el de la despesa màxima permesa. En canvi, destacar que sí que es compleix amb la despesa de funcionament i el de la ràtio d'imposició.

En plena crisi sanitària, el Govern ha anat aplicant una estratègia de gestió de l'endeutament: hem passat a tenir un endeutament formalitzat de 954 milions d'euros a l'any 2019 a uns 1.427 milions a la previsió final del 2021. Cal matisar que el pressupost extraordinari preveu que el Govern pugui emetre deute públic per un import màxim de 300 milions d'euros destinat a refin...a refinançar el deute vigent que venç durant...venç durant l'exercici 2022.

Recalcar un altre cop que sense des...sense desenvolupar aquesta operació de l'endeutament, abans ho ha manifestat el senyor ministre, l'endeutament real de l'Estat seria de 1.127 milions d'euros, i no els 1.427 que està previst per a final d'any, el que equival a estar molt a prop de complir la ràtio d'endeutament de la llei de la Regla d'or.

La diversificació de les fonts de finançament està sent una política molt positiva per Andorra.

L'adhesió al Fons Monetari Internacional i el Banc de Desenvolupament Europeu el 2020 ha millorat la nostra resiliència financera i ha contribuït a més al manteniment del ràting al nostre país, fet que no és senzill d'aconseguir als temps que corren.

També hem de destacar l'emissió extremadament exitosa, tal com la va definir el senyor ministre Jover, de deute públic d'Andorra en els mercats internacionals durant aquest 2021. Demostren que tenim la confiança exterior i que ens veuen com un país sòlid.

Per acabar, i reiterar que és molt difícil fer previsions molt acurades de quina serà la despesa de l'Estat i dels seus ingressos els propers mesos, i a més aquesta dependència tan alta que tenim dels nostres visitants. Però hem de recordar que el pressupost és la principal eina d'acció política que té el Govern i de les institucions que en depenen. I si per estar al costat dels nostres ciutadans i empreses, revisarem el pressupost tantes vegades com faci falta, senyor ministre Jover, no tingui cap dubte que té la nostra complicitat, tal com ha manifestat abans.

I per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Demòcrata votarà en contra de l'esmena a la totalitat de la...presentada i sí que donem suport amb aquest Projecte de llei.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor conseller.

Iniciariem el segon torn d'intervencions.

Pel Grup Parlamentari Terceravia més Unió Laurediana més Independents, senyor Pintat, desitja intervenir? Endavant.

El Sr. Josep Pintat:

Sí, gràcies senyora síndica.

Bé, en primer lloc gràcies pel to cordial a tots que s'està tenint, que crec que és important i són temes prou delic...complexos, no?

El meu primer comentari serà un comentari, diguem-ne, global. Si tots apel·lem a la prudència, i tots convenim que és difícil fer previsions en aquest entorn d'incertesa, per dir-ho així, perquè no n'eliminem una part d'incertesa? I una part la podem eliminar, almenys amb les dades que coneixem.

Si partim del producte interior brut de l'any 2020, segons estadística, i aquesta documentació ha estat entrada al mes de maig a tràmit, el primer trimestre del 2021 aquest indicador ha baixat un 9,3%. Si s'aplica aquests canvis a les previsions, es passa de 2.500 milions d'euros de producte interior brut al 2020 quasi a 2.300, i per tant, això ja ho invalida. És un punt de partida diferent. Que després es recupera i va molt millor? Doncs ho celebrem tots, però de moment, partir d'aquest principi és més cert i més prudent.

Segon, el que he intentat plantejar ha sigut un altre tema més...més global, perquè al fi i al cap el pressupost de l'Estat, i de tot el país, són vasos comunicants.

La fiscalitat que posen els comuns són transvasaments del pressupost de l'Estat, i viceversa: els comuns també s'alimenten de transferències de l'Estat. Per tant, m'ha semblat oportú que per poder fer, i encara eliminar més incertesa, i donar més seguretat, intentar confeccionar una...diguem-ne, un marc pressupostari i un Pla d'equilibri financer tots conjuntament. Això dona més seguretat, perquè tal com he dit i mirant els objectius de sostenibilitat que publica el Tribunal de Comptes, el recorregut que queda és molt limitat, i com evolucionarà la pandèmia, la vacunació, doncs no ho sabem, jo desitjo el millor, desitjo el millor.

I anteriorment, a l'any 2020, a l'inici d'aquesta pandèmia, ja havíem recolzat pressupostos extraordinaris, però estàvem a l'inici. Ara ja portem una trajectòria, i es poden fer les coses amb una mica més de...de rigorositat.

Per altra part, si jo he parlat que hi hauran uns venciments a l'any 2031 i 32 de 1.115 milions d'euros, i és per aquí la memòria, es parla que s'anirà fent inversions de bons internacionals: 300 i 315 més 500 que n'hi ha, que ja vencen en aquest termini.

Si es volen fer aquests venciments en un altre període i es vol anar al punt que he dit, en lloc de ficar tot el venciment al 2031-2032, doncs miri apunti-ho aquí a la documentació, i no ens caldrà fer esmenes a la totalitat. Perquè 1.100 milions són 1.100 milions, i haurà passat aquesta legislatura, l'altra i l'altra, i tot el que s'haurà aconseguit diversificant, quan arribin tots aquests venciments, estressarà molt, però aquesta informació tampoc no hi és. Per tant, no crec que costi tant, i això facilita la...molt la tasca.

Per altra part, el pressupost 2021, al seu moment ja ho vàrem comentar: retiri'n i refem-lo junt. Allà es parla d'un dèficit de 65, avui preparen un crèdit extraordinari per aquest pressupost de 53. Això fa 118, i en canvi, amb una baixada de 33 milions d'euros

d'ingressos que preveuen, se situa als 152 de dèficit. I avui s'aprova això: un dèficit de 152. I en canvi les seves previsions de tancament de l'any, de finals d'any 2021, el tornen a situar a 129. Doncs no ho entenem. Perquè si està al pressupost del 2021 fet a l'any 2020, està demanant 57 milions crec amb béns i serveis, del capítol 2, ho manté amb el pressupost extraordinari, i quan arribi final d'any ho ha disminuït. Bé, fem-ne una, no dues.

Vostè imagina molta més incertesa. Per tant, dins la incertesa, hi ha moltes maneres de poder fer, una és passar la informació amb claredat, però la més important, i que és el que s'ha viscut amb aquesta crisi, aquesta crisi és global, afecta a tot el país, a tot el món i a tots els ciutadans i a totes les institucions.

I per tant, aquestes normes que marca aquesta Regla d'or, n'hi ha dues que són essencials: una que va pels comuns i l'altra per tota l'administració. Per tant potser fer tot de forma conjunta seria la millor opció, perquè tots ens veurem afectats. I aquí el Consell té un paper clau, perquè toca tota l'estructura d'Estat i del territori. I crec que si s'ha d'arribar a aquesta situació, seria molt millor poder parlar amb tots els cònsols i poder passar el missatge molt més clar i més entenedor per tots, perquè cadascú per la seva banda serà molt difícil arribar.

Per tant aquesta esmena a la totalitat el que pretenia avui és això. Aquesta voluntat no hi és, no passa res més.

Moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Pintat.

Pel Govern, senyor Jover.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies senyora síndica.

Primer deixi'm agrair el suport o el no suport a l'esmena a la totalitat dels grups de la majoria: Ciutadans Compromesos, el partit Liberal i també a Demòcrates per Andorra, així com doncs la...les diferents paraules que han tingut doncs per la dificultat de generar pressupost en aquest moment i la...la comprensió doncs de les incerteses que hem de gestionar, no jo personalment sinó els equips de Govern des dels diferents ministeris.

També m'agradaria agrair la...les paraules del senyor Pintat, perquè les comparteixo plenament, de la cordialitat del debat, al final doncs podem tenir diferències d'interpretació o diferències de posicionament polític, però sempre que es fan des de la cordialitat doncs crec que és més amè per nosaltres i també més comprensible per part de la ciutadania.

Evidentment aquesta cordialitat no la retrobem amb el vocabulari emprat pel senyor Pere López, però tot i així intentaré doncs mantenir, jo, tranquil i serè i no caure en les provocacions que té el costum doncs de...de llençar.

Però sí que m'agradaria entrar, i ho faré si m'ho permeten, en l'ordre primer, en algunes de les afirmacions del senyor Pere López, i després ja anirem a les afirmacions del senyor Pintat, sobre, doncs, la gestió que s'ha fet dels comptes públics, i vostè doncs fa un esment particular doncs de l'endeutament.

Jo crec que vostè porta a la confusió a la ciutadania d'una manera expressa, no? Perquè la xifra que dona de 1.600 milions d'euros del nivell d'endeutament que tenim actualment, vostè diu del nivell de...d'endeutament contractat, no falta a la veritat. És veritat, aquesta xifra apareix al Pla d'equilibri, però vostè sap perfectament, perfectament, que la xifra d'endeutament real disposat és de 1.127 milions d'euros, la previsió per al final d'any, i que si sumem aquests 300 milions d'euros que ja m'hi he referit, doncs arribaríem a 1.427 milions. És a dir, que en cap cas no estem superant aquestes xifres, no estem anant als 1.600 milions d'euros que vostè utilitza a tort i a dret.

De fet, perquè els ciutadans ens entenguin, Govern té la capacitat d'endeutar-se. Per exemple, té unes pòlisses de crèdit no utilitzades per si mai, doncs, necessitèssim i estiguéssim en una situació d'encara més emergència, doncs tenim uns 100 milions d'euros en pòlisses de crèdit, que no tenim utilitzades. I vostè, aquests 100 milions d'euros que tenim capacitat d'utilitzar si les coses anessin extremadament malament, en lloc de valorar-ho positivament com una capacitat de resiliència, ho valora negativament i en fa esment com si el Govern d'Andorra s'endeutés fins i tot més del que...del que diem. No és veritat, el que intentem ser és el màxim de robustos des del punt de vista financer i tenir totes aquelles eines per poder afrontar doncs possibles crisis que jo, com a mínim, no sé preveure. Vostè m'ha semblat que té capacitats de previsió gairebé sobrenaturals.

Dit de passada, vostè critica sempre doncs les previsions de dades que es fan des del Govern, i és veritat que algunes vegades ens equivoquem. Però és que tinc com... com un *déjà vu* amb vostè, en el sentit que jo recordo perfectament el primer cop que vaig fer doncs un debat pressupostari amb vostè, era pel pressupost de l'any 2020, i vostè va criticar de manera ferma les estimacions del creixement del producte interior brut que es feien des de Govern com a faraòniques o que no s'ajustaven gens a la realitat. I nosaltres doncs havíem incorporat, com ens marcava el Departament d'Estadística, un 3,2% de creixement del producte interior brut.

Va tenir tota la raó del món, ens vam equivocar. El creixement que es va obtenir realment era del 3,4% i no el del 3,2%. Però bé, vostè continua amb aquesta crítica a la gestió doncs o a les previsions que es poden fer.

Miri, fem amb les millors dades que tenim a cada moment, i és veritat i el senyor Pintat ho ha dit i estic completament d'acord amb ell, que la incertesa que tenim en aquests moments de crisi, fa que les previsions puguin errar de manera molt més fàcil. I així doncs no me n'amago, són previsions i si aquestes previsions doncs s'equivoquen, tornarem a la cambra, tornarem a corregir les nostres xifres el nombre de vegades que sigui possible. Però el que haig de fer és aplicar les dades que em dona estadística en cada moment.

Pel que fa a l'endeutament, per cert, vostè afegeix Fons Monetari Internacional quan internacionalment doncs aquests...aquesta lletra de promesa de pagament doncs mai s'incorpora en el deute, però del Fons Monetari Internacional algun dia haurem de parlar

del cost real que ha tingut, ara que ja s'ha tancat doncs el primer any fiscal pel Fons Monetari Internacional per l'Estat.

Com vostè sap, i li vaig dir en compareixença i crec que és interessant que ho sàpiga el Ple, el cost anual en base a aquests primers mesos que hem tingut, si extrapolem seria de 1.600 euros anuals.

Me'n recordo que em va tractar de mentider quan vaig fer unes primeres estimacions de manera pública, algun dia m'agradaria doncs que retornés sobre els seus passos i poguéssim recuperar doncs cordialitat en aquest sentit.

També diu que no incorporem en l'endeutament els avals associats amb els crèdits tous. Perquè és el que preveu la legislació, i no...no he fet un canvi jo a la legislació, sinó la que vostè va aplicar quan li va tocar doncs ser ministre de Finances, sobre programes, crec encertats, que vostè va desenvolupar doncs per intentar doncs ajudar les empreses, als programes aquells avals tampoc no es computava l'endeutament, i ho feia bé, i nosaltres intentem continuant-ho fent bé.

Diu que fem una gestió pèssima dels recursos i ens ha tret doncs una sèrie d'arguments sobre assessoraments, sobre contractacions, sobre... miri, l'únic element objectiu és que des de que governa Demòcrates per Andorra, ara en coalició al Govern, les observacions que s'han fet des del Tribunal de Comptes any a any han anat disminuint.

I ho continuarem fent així, la nostra voluntat és continuar treballant perquè les observacions que ens faci el Tribunal de Comptes doncs siguin cada cop menors.

És complicat, el nivell de detall que ens demanen en algunes coses és complicat de fer. De fet, això també ve motivat pels canvis informàtics que estem fent a Govern per poder traslladar, doncs, solucions al que ens demana el Tribunal de Comptes. Però el nostre compromís amb una gestió acurada i rigorosa del...de les finances públiques doncs hi és i es demostra fàcilment, digui el que vostè digui.

Més enllà d'això, miri, el que em tocava a mi és intentar posar els recursos necessaris a la resta de Govern, i seguint les indicacions del cap de Govern, per poder desenvolupar polítiques d'ajut actiu als nostres ciutadans i poder estar doncs al seu costat.

Vostè critica la manca de fiscalització d'alguna de les polítiques. Miri, per exemple els crèdits tous no tan sols es fiscalitzaran des de Govern, sinó que també els trametem al Tribunal de Comptes, i pel que fa a les suspensions temporals dels contractes de treball, més enllà de les inspeccions que s'han desenvolupat des del Departament de Treball, la Intervenció General també es revisarà i fisc...fiscalitzarà les polítiques que s'han estat desenvolupant.

Però la nostra prioritat no era fer filtres i més filtres als ajuts públics. Era un moment d'urgència i el que necessitàvem és que els ciutadans, les empreses, poguessin tenir aquests recursos per poder tirar endavant i no fer fora gent. Així doncs, potser ho vam fer malament, senyor López, i vostè hagués prioritzat els filtres als ajuts reals als nostres ciutadans. Nosaltres vam preferir començar en l'altre sentit i deixar la fiscalització per a posteriori.

Entrant en alguns dels comentaris que ha fet el senyor Pintat, jo crec que té raó en diferents elements, per exemple quan diu que més enllà del debat que estem tenint ara, avui, sobre el pressupost extraordinari i fins i tot l'evolució de l'endeutament, també hem de tenir una visió més global.

El que passa és que hem d'anar tallant la complexitat dels projectes amb... amb trossos que puguem gestionar i que necessitem gestionar per donar eines a la nostra administració. Així doncs, el pressupost de l'Estat no es pot esperar a què haguem acabat per exemple la...la reflexió sobre la sostenibilitat de les pensions públiques o no pot esperar a veure com evoluciona la Llei de les finances comunals. Que, tot i així, ja li reconec que són punts cabdals per l'evolució, ja no dels pressupostos de l'Estat, sinó..., de l'Administració general, sinó per veure com evoluciona l'Estat amb el seu...amb la seva doncs transversalitat.

També em comenta doncs que hem de fer...hem de ser prudents, i que potser algunes accions prudents serien doncs a tenir en consideració. Les últimes estimacions pel producte interior brut pel primer trimestre que s'han donat des d'estadística, nosaltres doncs el Projecte de llei ja l'havíem entrat anteriorment.

De totes maneres, prevèiem ja una caiguda del producte interior brut pel primer trimestre, i hem de recordar que el primer trimestre es compara doncs amb el primer trimestre de l'any anterior i que l'afectació que es va tenir per part de la pandèmia va ser relativament moderada. És a dir, tan sols ens va afectar sobre la finalització del mes de març, però al gener i febrer del 2020, doncs i la primera meitat del mes de març van ser mesos de molt bona activitat econòmica.

Sense poder extrapolar dades, i no m'ho permetré, sobre els ingressos de duana i intentar fer un càlcul o una estimació del producte interior brut, no...no funcionen així les estimacions i no és aquest el paràmetre que es té en consideració, sí que si estem recuperant nivells del 2019 doncs fa preveure que pel segon trimestre i sobretot el tercer i quart trimestre doncs puguem tenir creixements sostinguts del producte interior brut. Això ens ho diu el Departament d'Estadística i també ens ho diu el Fons Monetari Internacional amb les seves previsions.

Vostè em...em recordava que una de les seves peticions, i de fet el senyor Pere López també la va fer, va ser de que en el moment en què vam gestionar el pressupost del 2021, vosaltres ja assenyalàveu doncs aquestes incerteses, em demanàveu de retirar el pressupost 2021 i de fer-lo doncs conjuntament, de fer-lo durant els següents mesos.

Miri, gràcies a què el gener vam tenir el pressupost 2021 actiu, hem pogut tenir doncs els pressupostos d'inversió que necessitava, que eren molt més amplis els que tenen l'exercici anterior, el SAAS, per poder fer doncs les adequacions necessàries en aquest organisme.

Vam poder tenir pressupostos superiors a...a afers socials per afrontar les necessitats que tenia i que no haguéssim pogut fer amb dotzenes parts, o vam poder tirar endavant inversions molt necessàries com les modificacions de tot el sistema informàtic del Govern, tot el model econòmic financer, que si no haguéssim pogut iniciar a principis d'any, ja haguéssim hagut de donar l'any per perdut i esperar l'any següent. En canvi, ara continuem

mantenint que podran ser d'aplicació els canvis en aquest programari a gener del 2022, i de fet, l'elaboració del pressupost ja s'està fent seguint doncs aquest programari.

També vam fer increments molt substancials als pressupostos associats doncs amb el...les mesures de protecció que havíem de desenvolupar per exemple a la zona de l'esllavissada de La Portalada, que treballar amb dotzenes parts doncs haguéssim retardat i haguéssim posat en perill aquestes infraestructures.

Així doncs, continuo afirmant que l'Administració necessita pressupostos a inicis d'any i és per això que ja em reafirmo també que intentaré fer tot el possible per portar-vos doncs un text quan abans millor i us demanaré la vostra complicitat per què al gener l'Administració general pugui tenir un pressupost actiu.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor ministre.

Pel Grup Parlamentari Liberal, alguna intervenció?

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, senyor Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies senyora síndica.

S'ha de ser molt agosarat, realment, senyor Jover, per venir a parlar avui de les bondats de les seves previsions pressupostàries.

Clar, el dia que vostè ve a la Cambra el mes de juny, principis de juliol, va entrar això el mes de juny, a dir que el pressupost...el dèficit que vostè havia previst de 65 milions d'euros ara és com a mínim de 130 milions d'euros, venir a treure pit i a fer aquests exercicis que no són precisament d'humilitat per la seva part, com deia abans, s'ha de ser bastant valent, bastant agosarat, i potser seria un bon dia per explicar les coses com són. Però bé, també ja el coneixem, i a més, no està vostè sol en això, vull dir, quan es va votar aquell pressupost, ja se sabia que allò no seria possible.

Després, quant al tema de les xifres de l'endeutament, vostè pot fer les estratagemes que vulgui, i pot dir que el Fons Monetari Internacional, perquè de fet es va votar amb un apartat, amb una disposició de la Llei de pressupost, doncs que aquests 75 milions d'euros, doncs vostès per art de màgia, han dit : "*no compten*". Bé, vostès poden fer això, que no compti. Però els 75 milions d'euros hi són, i estan bloquejats allà, i la interventora els posa amb el quadre de l'endeutament. Després poden dir que els 230 milions de crèdits tous no compten. Bé, també els van posar en un apartat... en una altra disposició de la Llei del pressupost. És clar, 75 del Fons Monetari Internacional i 230 dels crèdits tous ja són 300. I per tant, a partir d'aquí vostès poden fer els números que vulguin.

Jo, de tot el que li he dit, l'únic que li dono la raó són aquests 100 milions d'euros de la pòlissa de crèdit que no està emprada. I per tant, enlloc de 1.640, el que sí que tenim compromès, endeutat i en risc són 1.540 i per tant, enlloc dels 21.000 euros per càpita que he dit doncs seran 20.000 i escaig. Però no em negarà que la cosa és seriosa, i que fent previsions pressupostàries com les que vostès estan fent, doncs no podem estar massa tranquils amb qui està gestionant els comptes públics en aquest país.

I després, sobre el tema dels filtres i els filtres en la gestió dels ERTOS. Home, és com a mínim curiós que vostès, que per tota ajuda social demanen barems patrimonials, extractes de comptes, no només de la persona que els rep, sinó de la família, dels fills, dels nets, i fan passar persones que no arriben a finals de mes per una veritable tortura administrativa, doncs ara considerin que l'altre és ficar filtres i ficar filtres. A veure, aquí hem de passar tots pel mateix tractament, i no ens doni lliçons sobre els ajuts directes.

Quan vostès estaven només parlant dels préstecs avalats o de les pòlisses per les empreses, els primers que vam parlar d'ajuts directes en aquest país vam ser nosaltres. Després van venir vostès, però els primers que ho van posar damunt de la taula vam ser nosaltres. I nosaltres volem ajudar totes les empreses que ho han necessitat, i tots els autònoms que ho han passat malament. Ara, no podem admetre una mala gestió dels diners públics a la vista de tots. I no podem permetre que, sabent que el Departament de Treball ha avisat amb temps i amb temps que no tenia prou recursos, vostès hagin decidit mirar cap a una altra banda i fer veure que no ho veien.

Per tant, escolti, això no els ho podem validar de cap manera. Suport al teixit empresarial, tot. De fet nosaltres en algunes coses hem proposat mesures per anar més lluny del que proposaven vostès. Abusos i riure's dels diners públics, ni un!

Sabent que no hi havia els recursos, vostès voluntàriament no han volgut reforçar el Departament de Treball, i hi ha molta gent que n'ha abusat, i hi ha gent que fins i tot se n'ha vanagloriat de fer-ho i que ningú ha vingut a casa seva a mirar-ho.

Per tant, no ens vinguin a donar lliçons perquè el que s'ha fet, tot i que les mesures eren necessàries, en alguns casos ha estat una pèssima mostra de respecte i de gestió del diner públic.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor López.

Alguna altra intervenció?

Senyor Pintat, pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents?

La Sra. Judith Pallarés:

Sí, jo seré breu.

Si tots heu convingut, amb el tema de la prudència hi torno a insistir, i que estan d'acord amb mi, doncs aprovin l'esmena a la totalitat.

Si, senyor ministre, em diu que tot això ja hi havien fet abans que sortís la publicació del producte interior brut que hi ha hagut, doncs ara és a temps, que coneix la publicació del producte interior brut del primer trimestre per retirar-ho i corregir-ho. I només que faci aquesta correcció ja veurà que nota als fulls de càlcul canvien. Per una altra part, si el que estem fent avui, un cop s'aprovi, que ja no s'aprovarà l'esmena a la totalitat nostra, i aprovin aquest crèdit extraordinari, el que estan aprovant és una derogació del crèdit extraordinari que van aprovar vostès al mes de gener d'enguany, de 50 milions d'euros. Estan passant dels 65 milions d'euros al dèficit fins als 152, i tornen a dir que el retrocedeixen en base a la previsió que fan a final d'any de 129, per tant: si vostès aproven un pressupost de 152, eliminen el que van fer el gener d'enguany i diuen que tancaran amb 129, és que ja deuen tenir diners a caixa.

Doncs a partir d'aquí, per fer aquest canvi i aprovar l'esmena a la totalitat, això en 10 dies està redactat, i no canvia res.

Moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Pintat.

Govern desitja intervenir, senyor Jover?

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies senyora síndica.

Senyor Pere López, segurament quan ens vam veure doncs abocats a incrementar doncs els ajuts i a veure doncs com teníem menyscapse d'ingressos durant el 2021, una de les possibilitats que haguéssim tingut és limitar aquests ajuts, limitar doncs els suports que donàvem i intentar-nos apropar al màxim a aquests 65 milions d'euros que doncs, de dèficit que s'havien pressupostat inicialment. Però la voluntat del Govern no va ser aquesta. La voluntat del Govern va ser: quins són els ajuts que són necessaris per la nostra població? Quin és el nivell d'ajut que necessitem desenvolupar? Quines són les infraestructures sanitàries i com les hem de dotar per poder fer que l'assistència sanitària en temps de pandèmia sigui l'adequada durant el 2021? Vam fer aquest càlcul, després vam mirar quines de les despeses podrien patir doncs una racionalització, una contenció durant aquest any. Són despeses que eren positives però que es poden calendaritzar de manera diferent, i vam arribar a aquests 130 milions d'euros. I és el que hem vingut a defensar.

Jo no soc ni agosarat ni valent, sinó intento, com em demana el cap de Govern, doncs de donar les eines necessàries per poder doncs gestionar una de les pitjors crisis que ha viscut el nostre país. I aquestes eines, si ens fan passar doncs un pressupost que vam entrar el setembre de l'any passat a un pressupost extraordinari que votem el juliol, és a dir, gairebé un any després, doncs una modificació de gairebé el doble del dèficit, evidentment no en

puc estar orgullós, però farem el que sigui necessari per estar al costat dels nostres ciutadans.

Miri, nosaltres, jo particularment, no decideixo que computa com a deute o no, ho diuen els meus tècnics. Aquests tècnics estan avalats per la Intervenció General, que també demana l'opinió a assessors externs, i que també ha rebut, pel cas del Fons Monetari Internacional, l'aval del propi Fons Monetari Internacional. Digui el que vostè vulgui, però la gestió que s'està fent de què computa en l'endeutament i el que no, no és una decisió política sinó que és una decisió tècnica avalada internacionalment. Vostè potser hi treballaria d'una altra manera senyor López, però nosaltres com a mínim no ho fem.

Senyor Pintat, com li deia, és veritat que la xifra doncs del primer trimestre és dolenta, però ja era previsible en el sentit que en el primer trimestre doncs l'activitat econòmica va baixar molt. Quan nosaltres vam entrar aquesta demanda de pressupost extraordinari ja sabíem com havia acabat doncs la temporada d'hivern, no teníem la xifra encara quantificada però ja prevèiem doncs una caiguda important del primer trimestre del producte interior brut. Aquí el que hem de veure és com la recuperació doncs si s'accelera o no, si es manté amb els nivells percentuals que estem obtenint al juny o no, això malauradament, les estimacions doncs de moment les que tenim són en base anual tant d'estadística com del Fons Monetari Internacional i són positives. Si cal fer més ajustos ja ho veurem, però de moment el que li puc dir és que la liquidació d'ingressos de duana que hem fet al juny del 2021, l'aproximació que nosaltres havíem fet per fer aquesta construcció del crèdit extraordinari era més conservadora, és a dir, estem per sobre dels ingressos que havíem previst pel mes de juny.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Jover.

Senyor López, pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies senyora síndica.

Molt breument.

En relació a les partides que entren no entren a l'endeutament, sí que és una decisió política, senyor Jover. Sí que és una decisió política perquè es van votar dues disposicions a la Llei del pressupost, dient que això no computés. I entre altres coses, amb aquesta votació, política, legítima, no la discuteixo, al final és una llei que decideix què entra i què no entra, es limita a més la feina del Tribunal de Comptes que evidentment ha de respectar el que es decideix en aquesta Cambra.

Per tant, vostès han volgut, políticament, aplicar uns criteris i limitar-ho per llei, doncs amb dues disposicions que es van votar a la Llei del pressupost de la passada legislatura, legítimes, i així ho vam defensar quan es van presentar esmenes en aquests articulats, és

haver-ho deixat al criteri del Tribunal de Comptes i que hagués estat el Tribunal de Comptes qui hagués determinat què és el que computava i no.

Vostès ho han volgut tallar d'arrel votant dues disposicions al Projecte de pressupost, per acotar-ho, i al nostre entendre, per maquillar-ho.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Primer, Sr. Pintat, fem el torn tal com correspon.

Li correspon al senyor Pintat pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents.

El Sr. Josep Pintat:

Hi tornaré a insistir per última vegada, però jo sí que demanaria doncs que es recolzés l'esmena a la totalitat, perquè ens permetria corregir això i afrontar les coses amb d'una altra manera.

Crec que és important. Vull dir, la xifra del primer trimestre del PIB no ha estat bona, fer previsions és difícil, però intentem eliminar les màximes incerteses. Perquè els recursos són limitats, i després sempre vindrà el famós debat de la fiscalitat i de com ho afrontem. Per tant, això també és global i ens afectarà a tots. I aquí voldria fer un incís, que és arran de les estimacions del mateix producte interior brut, també seria el moment d'aclarir també totes les dades que venen del Departament d'Estadística. Perquè tots sabem que hi ha tres tipus d'estimacions, una d'avançada, una de semidefinitiva i una de definitiva. Doncs bé, l'estimació definitiva del PIB del 2018 no el tindríem en principi fins a la primavera del 2021. Vull dir que aquí ja anem malament. Doncs, amb el poc que tenim intentem-ho agafar com cert, perquè és complex, s'ha muntat nou, ja ho entenem, però bé, és que es va molt amb retard, i si no per tant és que cau la pròpia Regla d'or amb tot el pes. I ja hem aguantat aquesta crisi, i es fa el que es pot, i per fer tot el que es pot, si es fa tot conjuntament, millor.

Moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Pintat.

Senyor Jover, pel Govern?

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies senyora síndica, i disculpi però el senyor Pere López em treu la paciència i ja em llençava a sobre del micro.

Doncs començaré per respondre al senyor Pintat.

És evidents que quantes més dades estadístiques tinguem, amb més freqüència tinguem, doncs millors eines de gestió tenim tots plegats, i diria tant l'executiu com també el legislador. I vostè convindrà que hem fet millores molt marcades, però de moment també són insuficients. Però jo crec que anem en la bona via, i li diré una de les estadístiques doncs que crec que li podrem treure molt suc tots plegats i que s'haurà d'anar consolidant en el temps que hem tingut, malauradament senyor Pere López gràcies al Fons Monetari Internacional i la seva cooperació que és la... per primer cop tenim la balança de pagaments del país. És un element que s'hi estava treballant des del Departament d'Estadística, però que l'ajut tècnic que hem rebut del Fons Monetari Internacional doncs ens ha permès accelerar els calendaris i tenir-la per primer cop enguany fa poques setmanes.

Continuarem treballant per dotar-vos i dotar-nos de millors dades estadístiques perquè crec que és la millor manera de poder gestionar doncs les evolucions que hi hagi, ja sigui en temps de pandèmia o ja sigui a part.

I després, doncs evidentment vostè sap que estem treballant doncs amb una reforma del Marc Fiscal. Aquesta reforma doncs ja hi hem tingut ocasió de compartir-la amb vostè. Encara no està consolidada, no ha rebut el vistiplau del Govern, estem treballant doncs amb els textos i n'estic segur que tindrem moltes ocasions per poder-ne debatre i poder doncs treballar un text conjuntament.

Senyor Pere López, li dono un exemple i potser no és completament encertat, però és per dir-li doncs, per intentar fer-li entendre. De vegades, a la normativa s'introdueixen elements que són merament tècnics i que no hi ha un ministre decidint si l'articulat ha de ser d'una manera o d'una altra. Per exemple, en el cas de medi ambient podem imaginar doncs que es publiquin llistes de productes doncs prohibits perquè s'ha observat doncs que els efectes tòxics que tenien alguns tipus de plaguicides doncs en feien que la utilització doncs no era adequada. És la motivació tècnica que ens porta a que evidentment ho hem de plasmar amb una acció política. Però és la motivació tècnica que ens porta a fer això. L'article que diu que els avals es computen o no es computen, l'article que diu que la promesa de pagament al Fons Monetari Internacional computa o no computa, no l'he redactat jo, no l'ha redactat el meu secretari d'Estat, sinó va ser una proposta de la Intervenció General per justament clarificar, i aquesta proposta no es va fer en base a la pròpia opinió d'Intervenció General, sinó a elements de dret de comparat i el que ens deien els assessors, no és maquillatge polític, li dic.

Vostè potser ho faria, però nosaltres el que intentem és fer cas doncs de les recomanacions tècniques que es poden fer arribar doncs els tècnics del ministeri o la Intervenció General per poder doncs millorar la nostra norma i tenir una norma doncs que ens doti del màxim de seguretat jurídica. Vostè potser ho faria d'una altra manera, senyor López.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Jover.

No havent-hi més intervencions, es dona per acabat el debat i procedirem a la votació a mà alçada de l'esmena a la totalitat presentada, recordant que sí és sí a l'esmena i no és no a l'esmena.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Senyora secretària, si ens comunica el resultat si us plau?

La Sra. Susanna Vela:

Sí. Vots a favor, 3; No, 15 i 7 abstencions.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat, queda desestimada l'esmena a la totalitat i no havent-se presentat esmenes a l'articulat, declaro aprovat el Projecte de Llei d'aprovació d'un pressupost extraordinari i d'actualització del Pla d'equilibri financer del pressupost extraordinari destinat al finançament de les despeses i als menyscapes derivats de la situació d'emergència sanitària causada pel nou coronavirus SARS-CoV-2.

2. Examen i votació de la Proposta d'aprovació de la ratificació del Conveni multilateral per a l'aplicació de les mesures relatives als convenis fiscals per prevenir l'erosió de la base imposable i el trasllat dels beneficis, adoptat el 25 de novembre del 2016 a París i que va entrar en vigor l'1 de juliol del 2018.

La Proposta d'aprovació fou publicada en el Butlletí número 64/2021, del 9 de juny, i no s'hi ha formulat cap esmena.

Alguna intervenció per part del Govern? Senyor Jover?

El Sr. Èric Jover:

Gràcies senyora síndica.

Senyores i senyors consellers, avui defensem la ratificació del Conveni multilateral per a l'aplicació de les mesures relatives als convenis fiscals per prevenir l'erosió de la base imposable i el trasllat dels beneficis, conegut com al Conveni MLI.

Al setembre del 2013 a la cimera de Sant Petersburg es va aprovar l'Informe BEPS de l'OCDE i del G20 per lluitar contra l'erosió de la base imposable i el trasllat de beneficis. El Pla BEPS es divideix en cinc grans eixos temàtics i quinze accions: la tributació directa i indirecta a l'era de l'economia digital; els mecanismes legals per prevenir el fenomen de la doble no imposició; la coherència entre la realitat econòmica dels negocis i la tributació

internacional; la transparència tributària i solució de controvèrsies, i finalment, l'acció quinze, el Tractat multilateral per a la implementació de les accions. Aquesta acció quinze preveu justament la conclusió d'un conveni multilateral que modifiqui els convenis fiscals bilaterals preexistents amb l'objectiu d'agilitzar la implementació de les accions BEPS.

El 25 de novembre del 2016 es va adoptar el Conveni MLI i el Govern d'Andorra el va adoptar el 24 de maig del 2017 i el va signar el 7 de juny del 2017, amb una entrada en vigor l'1 de gener del 2018.

Actualment, aquest conveni consta amb 95 Estats que en formen part, Estats o jurisdiccions, dels quals 65 ja l'han ratificat. Aquest conveni té una important flexibilitat, i permet tant algunes reserves com en alguns articles també diferents opcions d'aplicació en funció de la voluntat dels diferents Estats. De fet, es pot escollir fins i tot no una solució per tot l'Estat sinó a cada un dels CDIs quina és l'opció que es pot doncs prioritzar.

En aquest sentit, hem de dir que en el cas d'Andorra s'annexa doncs la posició d'Andorra als diferents convenis que es tinguin preexistents amb quina és la decisió d'adequació que s'ha fet per cadascuna de les opcions possibles o de les opcions de reserves.

En el cas d'Andorra, l'abast d'aquest conveni és relativament limitat, perquè tenim un nombre de convenis preexistents doncs reduït, de fet, tenim vuit convenis: França, Luxemburg, Espanya, Malta, Portugal, Liechtenstein, Emirats Àrabs Units, i un d'ells que no apareix doncs en la rectificació que us proposem que és el de Xipre, perquè ja inclou els diferents elements associats doncs amb aquest conveni. També us haig de recordar que hem signat un novè conveni recentment amb San Marino i que tenim un altre conveni pendent de signar amb Hongria.

Avui considero que tenim una oportunitat més a aquesta Cambra doncs de ratificar la voluntat d'Andorra d'avançar cap a l'homologació fiscal, fent que els nostres convenis de no doble imposició segueixin aquests estàndards, aquests requeriments marcats per l'OCDE de molt abast internacional. Com heu vist, doncs el nombre d'Estats que hi participen, el nombre d'economies que segueixen els principis BEPS és important, i crec que el missatge polític de què treballem amb aquesta línia d'homologació fiscal és important. Dit de passada, homologació fiscal no vol dir homogeneïtzació fiscal, i no és contradictori parlar d'homologació fiscal i voler mantenir la competitivitat fiscal del nostre Estat.

Vull acabar destacant aquesta breu intervenció, destacant que els CDIs continuen sent una de les principals eines que ens ha d'ajudar en la diversificació de l'economia del país. I així doncs ja us vull marcar doncs el compromís del Govern i el meu propi de la ministra d'Exteriors a poder continuar teixint aquesta xarxa de CDIs, poder-la ampliar el màxim possible per assolir doncs aquestes facilitats de convenis de no doble imposició per les empreses que desitgin doncs treballar des d'Andorra arreu del món i poder doncs desenvolupar les seves activitats al nostre país.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Jover.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, alguna intervenció senyor Pintat?

El Sr. Josep Pintat:

Sí, gràcies senyora síndica.

El nostre vot serà favorable a la ratificació dels convenis. Només dir que, bé, que aquests convenis que abans tenien un marc i avui dia la política ha canviat. Avui dia el G7, l'OCDE i la pròpia Unió Europea van per altres camins, i és possible que fins i tot la mateixa política de BEPS quedi obsoleta. Quan es parla de situar la pressió fiscal a l'entorn de les societats amb un tipus mínim del 15%, i la pròpia Unió Europea ha creat el seu observatori de fiscalitat amb seu a París, i parlen d'un entorn d'un 25%, això agafarà una deriva molt diferent i que s'ha d'estar molt atent.

Per tant, estem d'acord en rectificar aquests convenis, ja els va signar el Govern a l'any 2018, és normal doncs que ell ho ratifiqui perquè emparen aquests CDIs, però els canvis que s'albiren seran importants.

Moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Pintat.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, senyor Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies senyora síndica.

Avui se sotmet al debat d'aquesta Cambra el Conveni d'adhesió, el Conveni multilateral per l'aplicació de les mesures relatives als convenis fiscals per prevenir l'erosió de la base imposable i el trasllat de beneficis. Un conveni que a ningú escapa s'emmarca dins el context internacional de lluita contra l'escapament de la tributació de beneficis i també sobre la baixa tributació.

L'OCDE, el G7, el G20, el president Biden, la Unió Europea, la directiva comunitària que Espanya va transposar fa poc amb el replantejament dels conceptes de paradisos fiscals, marquen una tendència clara i ineludible. Un replantejament que ha anat des de la transparència, una etapa que ja és vençuda, cap a la baixa tributació. Per tant, creiem que cal anar amb molt de compte a l'hora d'adherir-se a certs convenis i a fer certes manifestacions si després no es fa a nivell intern la feina. I això és justament el que està passant, i això, de continuar per aquest camí, ens pot acabar portant problemes. Per exemple, votar a favor d'una consideració que els tipus inferiors als 15% són baixa

tributació, i estar d'acord a que s'apliquin mesures amb els Estats que apliquin una tributació inferior al 15%. Fent això, amb un país que té un tipus legal del 10% i un tipus efectiu que tot just supera el 3%.

El ministre Jover diu que estiguem tranquils, que això no ens afecta. I el ministre Jover, quan no ens en fa una, ens en fa una altra. Perquè diu que això només afecta les empreses que tenen una facturació global al món de més de 750 milions d'euros anuals. El Govern està fent tots els passos perquè una empresa que es diu Grifols s'instauri al nostre país amb una facturació que supera els 5.000 milions d'euros l'any 2020. Què vol dir exactament que no ens afecta? Què vol dir això davant de l'atracció d'empreses multinacionals?

Espanya va fer fa poc una llei per definir el que era un territori de baixa tributació. I Andorra vota ara a favor de considerar baixa tributació tots els territoris inferiors a un 15%.

Potser, senyor Jover, que davant d'aquest debat internacional, comencem a fer els deures a nivell intern, en consonància amb aquest debat que, com deia abans, és ineludible i inevitable, i abans que les febleses del nostre marc fiscal ens posin amb una situació de dificultat.

S'està veient venir, i fa dies que ho estem dient, una situació que pot tenir un cert paral·lelisme amb la crisi financera del Govern Liberal liderat per l'Albert Pintat. El nostre Govern continua donant toms sense rumb, amb actuacions incoherents i sense plantejar les reformes per tenir un model fiscal clar, just i que no ens doni problemes a nivell internacional. En detriment seu, també li diré que no li posa fàcil precisament el cap de Govern fent manifestacions a tort i a dret de què no es tocarien els impostos. Segurament, val més empassar-se unes declaracions desafortunades, imagino que més que res per atacar l'adversari polític, que no situar o no portar el país a una deriva fiscal internacional i també, a nivell intern, que com deia abans, pot perfectament arribar a les magnituds de la crisi financera de l'any 2009.

Quant al Conveni multilateral i els canvis que suposa sobre els CDI ja signats, entenc que els consellers i conselleres dels grups parlamentaris que donen suport al Govern hi votaran a favor, tot i que sí contenen algunes disposicions que són directament contràries al marc fiscal vigent i a les reformes que s'estan plantejant des del Govern.

Per exemple, el Conveni vol lluitar contra les zones de no tributació o contra la doble imposició, ja sigui interna o internacional. Dos elements que s'incompliran de ple en la reforma fiscal, que amb la informació que tenim, el ministeri de Finances vol tirar endavant. D'una banda, perquè hi haurà doble imposició internacional i de l'altra banda perquè continuarà havent-hi zones que a més de ser profundament injustes, aquí funcionem una mica al revés de com funciona el món, i hi ha espais que qui més té no paga, en què es donaran tributacions del 0%. Tributacions del 0% amb els OICs, amb les SICAV andorranes i tributació també del 0% en la seva incorporació dels resultats quan tinguin el seu IRPF.

Per tant, senyors i senyores conselleres, senyors, ministre, resolguin les seves contradiccions i disputes internes i anticipem-nos a un debat abans que aquest se'ns endugui per endavant.

Cal fer els deures interns de manera urgent, cal tenir un tipus de societat que s'apropi al tipus efectiu de societat, que s'apropi el màxim possible al 10%. I ens hem d'avançar ara ja, abans que sigui massa tard. I que consti que nosaltres no hem parlat mai de pujar tipus, però sí de fer que els tipus efectius siguin més propers als tipus legals, i que són, contràriament, vostès, els que diuen que no tocarien els impostos, els que ho estan fent, els que ho faran i a més, segons tot apunta, els que ho faran malament.

Per tant, senyors consellers i conselleres que donen suport al Govern, realment crec que s'haurien de replantejar donar suport a aquest Conveni, que segurament ara signaran, perquè hi ha algunes contradiccions amb la reforma fiscal i amb el marc fiscal que el país té avui en dia en vigor.

Nosaltres sempre hem defensat la necessitat d'homologació internacional, vam treure Andorra del clot financer de l'any 2009 i realment estem preocupats davant d'on ens està portant el seu desconcert i manca de projecte fiscal.

I votarem a favor, sense dubtes i sense contradiccions.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, senyora Maria Martisella.

La Sra. Maria Martisella:

Gràcies senyora síndica.

No em repetiré en l'exposició ja que el ministre ha exposat el contingut del Conveni que avui sotmetem a aprovació.

Insistiré únicament en el fet que els grups parlamentaris de la majoria estarem sempre al costat del Govern quan es tracti de crear mecanismes eficaços que permetin complir amb els estàndards mínims establerts per l'OCDE i que garanteixin la nostra homologació internacional en relació amb els convenis, a fi d'evitar la doble imposició. Aquesta eina, que avui debatem, permet assegurar tenir uns estàndards mínims que els estats signataris han de complir en cada CDI signat de manera unilateral, tot amb la possibilitat d'incloure, tal i com ha indicat el ministre, clàusules més flexibles en futurs CDIs.

Per tot l'exposat, els grups parlamentaris votarem favorablement la Proposta d'aprovació de la ratificació del Conveni.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora consellera.

Alguna altra intervenció?

Pel Govern, senyor Jover?

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies senyora síndica.

Prefereixo quan intervenen altres consellers del Partit Socialdemòcrata, perquè considero que són bastant més constructius que no pas el senyor López, malauradament avui li ha tocat a ell.

Deixi'm començar per la part més constructiva, les afirmacions del senyor Pintat. Evidentment estem seguint de manera doncs molt propera les evolucions internacionals. És evident que decisions que es poden prendre, ja sigui doncs en l'àmbit europeu o en l'àmbit de l'OCDE poden tenir conseqüències sobre nosaltres i que hem d'anar-les seguint de manera molt puntual i anar valorant doncs quina possibilitat d'impacte tenen sobre nosaltres.

Actualment, el projecte que està treballant doncs l'OCDE amb el suport del G20, amb el suport també d'alguns països de la Unió Europea, doncs, introdueix aquest element de tributació efectiva mínima per l'impost de societats per aquelles societats multinacionals que tenen doncs una facturació superior als 150 milions d'euros. I en aquest sentit, nosaltres considerem que és una mesura que tindrà doncs un impacte molt menor per Andorra, i així doncs pensem doncs que es pot tirar endavant sense més dificultats.

El que és evident és que la política d'Andorra mai ha estat la deslocalització de multinacionals a Andorra, defugint matèria fiscal, sinó les empreses que ens han vingut i s'han interessat a Andorra ha estat, sovint no multinacionals sinó societats de dimensió més petita, i buscant desenvolupar substància econòmica al país, buscant desenvolupar activitat econòmica al país aprofitant-se de l'element fiscal però no sent l'element fiscal l'únic ni el més important per decidir on venien a viure.

De fet, el senyor Carles Naudi, en la seva intervenció anterior pel pressupost extraordinari, feia referència a alguns d'aquests valors que tenim a Andorra, que passen per la seguretat, per la seguretat ambiental, un element també relacionat amb un projecte de llei que avui tindrem l'ocasió de votar, també amb els elements sanitaris, els elements d'educació. Tota una sèrie d'elements que fan que Andorra sigui un país atractiu. I la competitivitat fiscal és un més, i nosaltres, la visió d'aquest Govern, és continuar treballant perquè Andorra sigui competitiu des d'un punt de vista fiscal. De fet, segons un indicador del Banc Mundial, utilitzant la metodologia d'un indicador del Banc Mundial, el *Paying Taxes*, Andorra se situa doncs en vintena posició pel que fa doncs a l'atractivitat fiscal, sumant-hi diferents conceptes, ja sigui el de pressió fiscal però també de facilitat amb el desenvolupament de les obligacions impositives i també doncs relacionat amb elements doncs de seguretat jurídica i per exemple el retorn de devolucions. La nostra voluntat és continuar a la part alta d'aquest rànquing i, fins i tot si és possible, millorar amb la reforma fiscal que estem treballant, doncs la nostra posició.

Anant a les paraules del senyor Pere López. Bé, veig que vostè té molta pressa en fer el debat sobre la reforma fiscal, i de fet aquells elements que li hem doncs traslladat dient-li que eren elements que encara no estaven ni consolidats perquè encara no tenen l'aprovació del Govern, vostè ja en fa esment i els utilitza. És d'un cert poc tacte polític, però bé, vostè ja ens hi té acostumats a pràctiques d'aquest estil.

Dit de passada, el que m'ha quedat clar és que vostè no vol tocar o el tipus nominal. Miri, aquí ens hi trobem bé, nosaltres també. De fet, les paraules del cap de Govern s'han d'entendre sempre en aquest sentit, perquè a més a més és aquell element on la nostra formació política i les formacions de la coalició també s'hi senten a gust, vam concórrer de no pujar els tipus nominals associats doncs ja sigui l'IRPF, l'Impost de societat o l'Impost general indirecte.

Dit de passada, el que sí que vostè diu és pujar el tipus efectiu al voltant del 10%. Llavors, i utilitzant una dada seva, vist que el tipus efectiu vostè diu que a Andorra es troba per les societats al voltant d'un 3% i que vostè el vol traslladar al 10%, vostè el que vol fer és multiplicar per tres l'aportació que han de fer les empreses a nivell d'impost de societat. Bé, em queda clar la palanca que vostè vol utilitzar.

Nosaltres, el Govern està plenament convençut que hem de treballar amb l'homologació, que hem de treballar amb claredat amb els nostres veïns. I quan hi ha hagut doncs temptacions populistes per part doncs d'alguns grups polítics d'altres jurisdiccions al voltant d'Andorra, nosaltres hem intentat doncs objectivar la posició d'Andorra, tots els esforços que s'han fet des de diferents colors polítics, i aquí també l'incloc a vostè per donar més solidesa al model fiscal andorrà, per fer-lo rigorós, per fer-lo transparent. Doncs bé, jo no sé el tenor de les vostres converses amb alguns dels actors, per exemple, del país del sud, espero que van ser doncs en defensa de l'Estat i de l'interès general d'Andorra, i no fem promeses de cap tipus d'índole que afectin doncs el futur fiscal del país. Nosaltres pensem que la reforma fiscal que treballarem, i el marc fiscal actual, que al final és el que ens porta avui aquí, és un marc fiscal que és compatible amb els processos que s'estan seguint a nivell de l'OCDE actualment. Evidentment poden haver-hi evolucions que ens forcin a canviar els nostres plantejaments, a fer evolucionar la nostra fiscalitat, però crec que no és bo anticipar-nos.

Vostè vol apropar-se doncs a aquest tipus efectiu del 10%, no sé perquè no diu ja del 15%, perquè si vostè considera que el tipus efectiu de l'OCDE que busca és el 15%, ja ens hauria de proposar doncs una modificació de la legislació apropant-nos a aquest tipus efectiu del 15%. Però no crec que és el que hem de buscar. Hem de ser homologables i anar seguint el ritme que segueix l'OCDE defensant les nostres particularitats. Nosaltres tenim un règim fiscal competitiu, però que tampoc no hem anat a buscar una competència deslleial, ni per l'IRPF ni per l'Impost de societat. No hem anat a captar, com poden fer altres jurisdiccions, o empreses per erosionar la base fiscal d'altres països, o grans riqueses fent regles a mides per ells. Això sap que existeix, i existeix en països fins i tot de la Unió Europea. Nosaltres tenim un tipus fiscal baix que és universal, i en aquest sentit crec que ens dona força a l'hora d'explicar-nos a altres actors internacionals quina és la nostra fiscalitat. Aquesta fiscalitat haurà d'evolucionar? Doncs miri, no li sé dir. Vostè ja ens ha demostrat amb el punt anterior que té una capacitat de previsió per sobre de la mitjana, nosaltres no ho

sabem. Anirem seguint les recomanacions que ens fan a l'OCDE i pensàvem, en aquest punt concret, que era interessant donar un missatge que continuàvem apostant per l'homologació vist que preveiem un impacte directe doncs molt minse de les mesures que s'estan pactant, i preferíem estar al costat dels 130 països que van dir que es continuessin els treballs tècnics, que no pas dels 9 països que van dir que no. Pensem que la imatge d'Andorra doncs és més adequat estar en aquest llistat de l'homologació que no pas en l'altre.

Vostè segurament pensa de manera diferent, però el Govern continuarà avançant cap a aquesta homologació, que en cap cas no és contradictòria a mantenir una competitivitat fiscal.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Jover.

Senyor Pintat, pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies senyora síndica.

Només una intervenció referent al que ha explicat el senyor ministre de la deslocalització de les empreses.

Miri, aquí és precisament on està la qüestió de trobar l'equilibri, no? Evidentment que les empreses que es puguin deslocalitzar d'aquí són empreses de grans mides perquè el primer és que pugui competir fora i, si aquests pas el fan, per la mateixa política de BEPS no repatriaran els seus beneficis aquí.

Per tant, això no és el gran gruix del teixit empresarial d'aquí. I per una altra banda, tota la captació d'inversió estrangera s'ha d'anar curós quin tipus d'empresa se situa aquí, perquè llavors, potser sí que si té certa mida, ens obligarà a aquesta famosa homogeneïtzació, i aquí s'haurà de trobar d'equilibri. I aquí sí que el que podem fer és una col·laboració, doncs encantats.

Res més, moltes gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Pintat.

Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Desitja intervenir senyor López?

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies senyora síndica.

Molt breument però en tot cas només per recordar un parell de coses. En primer lloc, que qui ha votat a nivell internacional que està d'acord que per sota d'un 15% és baixa tributació són vostès, i que a més això ho fan des d'un plantejament absolutament antagònic a nivell intern. I per tant, el que els hi demanem és ser coherents. No es pot anar a un for internacional a votar una cosa quan a casa teva estàs fent una cosa absolutament diferent. I no només han votat a favor d'aquest 15% sinó a favor que s'apliquin mesures i sancions cap als estats que apliquen un tipus efectiu inferior al 15%, només cal veure la resolució que està publicada a la pàgina de l'OCDE.

Després, no cal tenir cap especial informació per veure cap a on va el debat en relació a l'impost de societats, ni cal tenir cap bola de vidre, ni cal tenir res d'això. Només amb llegir una mica, ni que sigui per sobre, els titulars jo crec que hi ha suficient, jo crec que vostè deu fer alguna cosa més que això, però no cal tenir cap capacitat especial d'avançar-se cap al món. Si vostè ho vol veure doncs perfecte, si no ho vol veure, com deia abans, doncs de la mateixa manera que el Govern Liberal a la seva època doncs negava els riscos financers i vam acabar com vam acabar, si no fem els deures a nivell intern i no ens avancem amb un debat que és públic i transparent i que tothom el coneix, doncs potser algun dia això ens acabarà donant problemes.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor conseller.

Govern desitja intervenir? Senyor Jover?

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies senyora síndica.

El que diria és que si llegeix les notícies de l'OCDE sobretot no es quedi amb els titulars, entri en el detall i veurà doncs a quina tipologia d'empreses s'han fet referència.

Jo crec que és important repetir aquest volum de facturació dels 750 milions d'euros i també crec que és important marcar que la voluntat del Govern d'Andorra és que es continuïn aquests treballs, no tan sols en aquest punt sinó també amb el que es coneix com a Pilar 1, que és doncs la taxació d'aquelles empreses doncs que venen serveis digitals a nivell mundial i a través d'aquesta mesura fins i tot Andorra doncs podria arribar a tenir un lleuger impacte positiu. Hem de seguir doncs els treballs de l'OCDE de molt a prop. Periòdicament em reuneixo amb el director de fiscalitat de l'OCDE per anar seguint doncs els progressos i quines són doncs les perspectives tant en el curt com en el mig termini i prefereixo doncs aquests contactes i la lectura aprofundida de certs dossiers que no pas quedar-me amb certs titulars.

De totes maneres, a mi em sembla molt legítima la seva posició. És a dir, el Govern d'Andorra el que diu és: *"Anem seguint els treballs que es fan des de l'OCDE, anem cooperant amb aquests institucions, pensem que no ens podem quedar a la banda i anem*

doncs seguint aquests canvis i adequant-nos a la manera que sigui necessària". Actualment no és necessari fer cap adequació perquè s'està doncs enfocant cap a una altra línia, cap a aquestes empreses d'un volum de facturació superior a 750 milions d'euros.

La seva perspectiva és legítima, i crec que és important traslladar-la i clarificar-la, és que vostè es vol avançar, i el que vol fer és, per exemple en el curt termini, i així ho ha dit, que el tipus efectiu a Andorra per les societats doncs s'apropi al 10%. Bé, jo crec que el que hem de fer és treballar amb el nostre impost, però no creiem que sigui oportú ara doncs multiplicar per tres el tipus efectiu que estiguin pagant les societats a Andorra en el moment actual.

Vostè es vol avançar ja a les restriccions o possibles canvis que es facin a l'OCDE que encara no s'estan parlant actualment. És plenament legítim, senyor López.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor ministre.

Acabades les intervencions i si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació de la Proposta per assentiment.

Declaro aprovada la Proposta.

Farem ara una pausa de quinze minuts. Els agrairia que fossin respectuosos amb el temps marcat.

Gràcies.

(Són les 18.12h)

(Són les 18.32h)

La Sra. síndica general:

Reprenem la sessió.

3. Examen i votació del Projecte de Llei de modificació de la Llei 27/2008, del 20 de novembre, d'impostos especials.

L'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost ha estat publicat en el Butlletí número 72/2021, del 22 de juny.

Intervé per exposar l'informe de la comissió el Molt Il·lustre Senyor David Montané Amador, nomenat ponent per part de la comissió.

El Sr. David Montané:

Gràcies senyora síndica.

En la reunió del 10 de juny del 2021, la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost em va nomenar ponent del Projecte de Llei de modificació de la Llei 27/2008, del 20 de novembre, d'impostos especials. Em correspon avui presentar una síntesi de l'informe de la comissió.

A l'esmentat Projecte de la Llei li foren presentades sis esmenes a l'articulat, dos esmenes per part del Grup Parlamentari Demòcrata, i quatre esmenes per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

La Sindicatura, el dia 7 de juny del 2021, i als efectes determinats per l'article 18.1 apartat d) del Reglament del Consell General, va constatar que les esmenes formulades pels grups parlamentaris no eren contràries a les disposicions de l'article 112 del Reglament del Consell General i les va admetre a tràmit.

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, l'esmentat Projecte de Llei així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades, foren trameses a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost el dia 8 de juny del 2021. La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost, en el decurs de la reunió celebrada el dia 17 de juny del 2021, ha analitzat el Projecte de Llei i les esmenes que li han estat presentades. De les esmenes que hi figuren a l'informe de la ponència, dues esmenes s'han aprovat per majoria, tres esmenes no s'han aprovat i una esmena ha estat retirada per establir una transacció que ha estat aprovada per majoria.

Del resultat de la votació de les esmenes presentades pels grups parlamentaris i de les modificacions que s'han dut a terme, en base a les propostes de tècnica legislativa i d'adequació de les regles i els usos formals i lingüístics del Consell General, que els membres de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost han considerat escaient fer figurar que se'n desprèn a l'informe de la comissió, el text del qual se sotmet avui a consideració del Consell General.

Gràcies senyora síndica

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Montané.

Acabada la intervenció del ponent, proposo procedir al debat i votació de la disposició que ha estat objecte de reserva de l'esmena i continuar després amb el debat i votació de les altres parts del text.

Us informo que s'han presentat dues reserves d'esmena pel Molt Il·lustre Senyor Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, les quals seran defensades i debatudes de forma conjunta.

Iniciem el debat de les reserves d'esmena. Reserva d'esmena 1, que es correspon amb l'esmena número 5 de l'informe del ponent de modificació de la disposició transitòria, i reserva d'esmena 2, que es correspon amb l'esmena número 6 de l'informe de ponent de modificació de la disposició transitòria.

Intervé per defensar les reserves d'esmena el senyor Joaquim Miró.

El Sr. Joaquim Miró:

Gràcies senyora síndica.

Les dues reserves d'esmena que proposem a votació d'aquesta Cambra no condicionaran el nostre vot a la Llei, que ja els hi avanço, serà favorable. Així li he fet també palès a la senyora ministra Calvó abans d'entrar a l'hemicicle, com a prova de cordialitat. Des del grup parlamentari, estem i estarem sempre compromesos en tot allò que representi una millora ecològica i una lluita contra el canvi climàtic. Recolzarem sempre totes les mesures que vagin a favor de la reducció de les emissions de CO2, així com totes aquelles relatives a l'acord de París del 2015, ratificat per 197 països dels quals malauradament alguns van marxar però després, gràcies a Deu, han volgut tornar a la taula.

Tot i que des d'alguns sectors o partits polítics o fins i tot la mateixa premsa han intentat desvirtuar la nostra posició política, els hi puc assegurar que nosaltres estem 100% a favor d'un món més sostenible i ecològic. I mirin si estem compromesos en relació amb l'impost especial sobre els hidrocarburs, que voldríem que aquest, si es pogués, s'apliqués immediatament. Vostès em diran: com fer-ho? Doncs aplicant la part de l'impost destinada al Fons verd de manera immediata, des del primer dia de l'entrada en vigor de la Llei, és a dir, ara mateix si això fos el cas. Com ho faríem? El 100% d'aquesta quantitat aniria a càrrec de Govern descomptant-ho dels imports recaptats sobre els hidrocarburs actuals. Així, no repercutiria sobre la totalitat dels ciutadans en un primer temps. Com he dit, la seva aplicació repercutiria sobre una part dels ingressos de Govern per finançar aquest fons ja des del primer moment. Quant a l'entrada en vigor d'aquest impost, que és el motiu de les nostres dues reserves d'esmena, vostès volen aplicar la taxa a partir del dia 1 de gener del 2022. Nosaltres proposem una carència d'un any, i durant aquest temps que el Govern injecti les quantitats descomptades al Fons verd a aquest efecte. Perquè no volem que s'apliqui l'impost, com proposen vostès, a partir del 2022? Doncs miri, creiem fermament que no és adequat taxar la població en general en ple període de pandèmia, on la crisi no està ni molt menys acabada, i menys encara quan aquesta taxa repercuteix a la totalitat de la població. Suposo que han tingut en compte les 13.000 signatures dels ciutadans que varen signar contra la modificació d'aquest impost. Vostès, i n'hem parlat i n'hem debatut àmpliament, ens han dit i repetit moltes vegades que no pujarien els impostos mentre duri la crisi. I el primer que fan és gravar els hidrocarburs amb l'argument d'una taxa verda. Els hi recordo que en altes països, com a Suïssa, per aquest mateix motiu van votar fa poc en contra d'aquesta taxa per referèndum. Suïssa, que els hi recordo, és un país de referència en matèria d'ecologia. Estic d'acord, i vostès segurament també estan d'acord, i n'hem parlat també llargament, que s'ha de recaptar més, i més en el context actual on els recursos de l'Estat han minvat degut als efectes d'aquesta pandèmia. Doncs miri, creiem que seria un bon moment per modificar alguns aspectes del nostre sistema fiscal o bé començar a gravar

i fer pagar a aquells que tenen un poder adquisitiu més alt, i que mitjançant SICAVs o dividendes eludeixen les seves obligacions amb la hisenda pública.

Crec que vostès, i hem tornat a parlar ara fa un moment, han subscrit o subscriuran l'acord amb l'OCDE per gravar les societats que facturin més de 750 milions d'euros al 15%. Podíem aprofitar l'avinentsa per apropar-nos amb aquesta xifra i no tenir un tipus efectiu d'impost de societats de poc més del 3% com s'ha exposat ara fa poc. Trobem que és massa fàcil que, per recaptar d'una manera sigil·losa, podem dir-ho d'alguna manera, es gravin els hidrocarburs sota el pretext de l'ecologia. Si ecologia volem, repercuteixin aquesta taxa el proper any sobre els impostos especials actuals, com els hi he explicat fa un moment, repeteixo, descomptin l'import sobre els impostos actuals i dotin el Fons verd en la seva totalitat.

Miri, si fem un comparatiu ràpid, les taxes sobre els hidrocarburs representen actualment més o menys 41 milions d'euros a l'any per l'Estat. Les taxes sobre el tabac em sembla que estan sobre uns 90 milions, les taxes sobre l'alcohol uns 4 milions, i això a *grosso modo* representa un 30% de la totalitat dels impostos recaptats, mentre els impostos sobre les societats i l'IRPF representen 75 milions. Potser seria l'hora de modificar o bé augmentar aquests darrers, que només representen el 17% del pressupost de l'Estat. Tampoc estem d'acord en pressionar més el sector dels hidrocarburs, ja que segons un estudi sobre el mateix sector, el diferencial amb els països veïns i sobretot amb Espanya és cada cop més reduït. No hauríem de fer que aquest diferencial desaparegui ja que això ens representarà menys recaptació en un futur. El nostre veí del sud, segons les darreres informacions, no preveu augmentar les taxes en aquesta matèria fins bastant més endavant. No cal recordar que gran part de la nostra economia està basada en el turisme atret, entre altres coses, per les diferencials comercials amb els seus països. Alhora, hauríem d'intentar no ofegar algun sector sense analitzar les conseqüències futures. Què proposem des del nostre grup parlamentari amb aquestes esmenes? Creiem que és molt fàcil: proposem únicament i exclusivament una modificació de calendari per l'entrada en vigor de l'impost especial sobre els hidrocarburs d'un any, i mantenir la proposta esgraonada en els altres sis anys venidors. Això segurament donaria un marge de temps als nostres distribuïdors per adaptar-se a l'espera que els països del nostre entorn augmentin els preus i el diferencial es pugui mantenir. Crec que el sector petrolier ens ho agrairia i la gran majoria de la població també. És per això que demano a la Cambra voti a favor de les dues esmenes que proposem des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, canviant el calendari d'aplicació de l'impost especial sobre els hidrocarburs.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Miró.

Els grups desitgen intervenir per les esmenes?

Pel Grup Ciutadans Compromesos?

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents? No?

Pel Grup Parlamentari Liberal? Sr. Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies senyora síndica.

Vagi per endavant que el sentit del vot del Grup Parlamentari Liberal a les dues reserves d'esmena proposades pel Partit Socialdemòcrata doncs serà de votar-hi en contra. I l'intentaré raonar-lo de la millor manera possible, perquè penso que el senyor Miró parteix d'una fal·làcia, i una fal·làcia bàsicament que, sincerament li he de dir, que penso que no s'ha fet una pedagogia suficientment envers la població del què representa aquesta nova taxa.

Per començar, el senyor Miró ha fet referència, i així també se n'ha fet ressò la premsa entenc de manera volguda, a aquesta recollida de signatures. Però jo, valgui la pena dir-lo, des d'un punt de partida penso capciós i del tot esbiaixat. Jo entenc que qualsevol ciutadà del país, si se'ls hi demana si se'ls vols pujar els impostos, si està a favor, doncs m'estranyaria que només hagin sigut 11 o 13.000 signatures, sinó 78.000, perquè òbviament la pregunta manca la contrapart. És a dir, la part de per què ha de servir aquesta taxa? I quins són els avantatges que comportaria? És com si demanéssim a la població doncs si volem que a tots se'ns augmenti el sou en 1.000 euros cada mes. Jo entenc que fer preguntes d'aquesta mena, poc aporten en el debat i per tant considerar que el fet d'avui tirar endavant aquesta taxa, amb tots els avantatges que tindrem ocasió de partir i de posar a col·lació, doncs és fer un fals debat i faltar a la veritat, faltar a la veritat envers els ciutadans.

Per tant, jo entenc també que als ciutadans no se'ls pot manipular de manera clara, com pensem que s'ha fet en aquesta recollida de signatures, i òbviament que s'escolta la veu dels ciutadans, perquè penso que la funció de qualsevol polític, vostè i jo inclosos, és d'intentar donar suport i fer progressar la societat i donar... fer mesures que faciliten la vida i el dia a dia dels ciutadans. I per tant, amb el que avui fem, justament és això: implementarem una taxa i ara li explicarem el per què s'implementarà aquesta taxa, per ajudar en el dia a dia dels ciutadans. I no és de manera gratuïta que es farà això.

Vostè diu que ens vam comprometre, tots plegats o des de la majoria, des del primer moment, a no pujar impostos. Correcte, és cert! Però jo també li diria que totes les forces parlamentàries aquí representades de manera unànime, el 24 de gener del 2020 vàrem signar un Acord de reconeixement de la crisi climàtica i la Declaració de l'estat d'emergència climàtica i ecològica. Això vàrem fer-ho tots, vostès també. I en aquell acord, que vam portar a terme amb el suport de totes les forces parlamentàries, el que fèiem era encomanar al Govern l'adopció de moltes mesures, justament per vetllar per la sostenibilitat del nostre planeta i la crisi climàtica. I atenció, sorprenentment, una d'aquelles encomanes que tots plegats vàrem fer a Govern, respectivament a la ministra de Medi Ambient, i que vostè Sr. Miró també hi va estar d'acord, en el punt 10, literalment diu: "*Impulsar la creació d'una taxa de CO2 finalista per dotar el Fons verd que preveu la LITEC abans de l'any 2022.*". És a dir, abans de l'any 2022 entenc que és enguany, 2021.

Per tant, com a punt de partida, com a mínim que els ciutadans i les ciutadanes del nostre país entenguin de manera molt clara que aquesta encomana sorgeix d'aquesta Cambra, d'un acord unànim dels 28 consellers i conselleres generals que passem al Govern. Amb la qual cosa, penso que no és de rebut el debat que s'ha aportat a l'opinió pública, com li deia de manera esbiaixada i completament basat en una fal·làcia, de què Govern ha posat taxes. No, no, perdoni, és que l'encomana és nostra, l'encomana sorgeix d'aquesta banda d'aquestes bancades, amb el nostre acord. Per tant, aquest és el punt de partida que han de saber tots els ciutadans: un acord unànim de totes les forces parlamentàries. Per tant, penso que no és rigorós, penso que no és responsable, penso que no és seriós que algú, de manera interessada suposo, vulgui pretendre fer creure a l'opinió pública que Govern puja impostos perquè, li diré col·loquialment, li dona la gana. No va per aquí el tema. El treball que es va portar a terme aleshores envers aquest acord de reconeixement de la crisi climàtica i declaració de l'estat d'emergència climàtica i ecològica, al meu entendre i penso que dels 27 altres conselleres i consellers, era modèlic. I una encomana que nosaltres vam traslladar al Govern.

Dit això, que quedi molt clar per tant quina era la intencionalitat del que va esdevenir en aquesta Cambra el passat 24 de gener del 2020. Govern fa els deures, i a més a més, a banda de fer una campanya en contra de manera esbiaixada i de manera, com li deia, segurament interessadament fal·laç, fent creure coses que no eren, no s'escolta en cap moment els arguments que es presenten des del Govern de la idoneïtat d'aquesta taxa. Hi entrarem més tard, però miri, casualitats de la vida, estem en un entorn no europeu i penso que tots aquí estan d'acord que hem de seguir les tendències que ens marca el nostre entorn. Doncs avui mateix, l'Eurobaròmetre, que és l'equivalent diríem del CRES però a la Unió Europea, on s'entrevisten a milers de ciutadans al respecte, avui mateix ha presentat els seus resultats, i resulta... aquests resultats ens diuen que, per primera vegada, des que es recullen dades des de l'any 1973 amb aquest Eurobaròmetre, ens diu que, a banda de problemes punyents per la majoria dels ciutadans europeus com poden ser el terrorisme, la situació econòmica i la immigració, la crisi climàtica encapçala el rànquing de les preocupacions dels ciutadans i les ciutadanes europeus. Per tant, no pas basat en fal·làcies sinó per correspondències i per la lògica que impera, que nosaltres formem part d'aquest entorn, jo entendria que en els ciutadans se'ls explica bé, doncs tots aquests ciutadans, aquí a Andorra, també estarien d'acord en què la crisi climàtica cal combatre-la. Per tant, això de les signatures, ja li dic, jo ho prenc com un argument del tot esbiaixat, que faltava a la veritat en el plantejament de la pregunta en qüestió.

De fet, si em deixa aprofundir breument sobre aquests resultats, ens diu que la crisi climàtica és un problema greu per a 9 de cada 10 enquestats; i un problema molt greu per gairebé 8 de cada 10; i la majoria dels enquestats coincideixen que és important que els governs es plantegin objectius ambiciosos per augmentar l'ús de les energies renovables i que proporcionin ajuda per millorar l'eficiència energètica. Doncs miri, dues qüestions que, a casa nostra, el Govern doncs ja s'ha anticipat.

Enhorabona per fer-ho, perquè està demostrant aquesta sensibilitat d'unes preocupacions dels nostres ciutadans. I segurament, si féssim la correspondència d'aquests 9 de cada 10, doncs miri no serien 11.000 ni 13.000 signatures. Faci vostè la proporció del que representa 9 de cada 10 dels nostres 78.000 conciutadans.

Per tant, això és el que pensen realment els nostres conciutadans, i per tant en el debat el que hi faltava justament era a veure quina era la contrapart, quines eren les contraprestacions d'aquests Fons verds i on van a parar aquests diners. Perquè òbviament és una taxa que, ja s'ha dit, té una afectació, però escolti, contaminar, a partir d'avui, ho hem de tenir molt clar, no pot sortir gratis. I per tant, aquells que contribueixen a la no contaminació tindran unes contraprestacions que amb escreix, amb escreix, i en parlarem després, superen aquesta taxa a l'ús dels combustibles fòssils.

No em vull allargar més perquè tindrem oportunitat per fer-ho després, però jo penso que queda molt clar quina és la idoneïtat d'avui adoptar aquesta taxa perquè al cap i a la fi és un acord dels 28 membres d'aquesta Cambra, i per tant, qui ha d'assumir el cost d'aquesta Cambra, com vostès plantegen ara que ho ha de fer completament el Govern o no, òbviament també sabem tots quina és la situació financera en aquests moments, n'hem estat parlant avui mateix, i a ningú se li escapa, i la reversió d'aquesta taxa envers la millora del progrés i el benestar dels nostres ciutadans, avui ho podem fer la pedagogia necessària perquè tothom entengui que aquesta és la línia a seguir.

Queda clar, per tant, que des del nostre grup parlamentari no podem donar suport a cap de les dues esmenes.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Costa.

Per part del Govern, senyora Calvó?

La Sra. Sílvia Calvó:

Gràcies senyora síndica.

Bé, abans de tot doncs senyor conseller agrair el suport del vostre grup parlamentari doncs a aquest Projecte de Llei. Em sobta, i amb tota cordialitat, em sobta doncs que vostè tingui aquest neguit doncs per apujar la fiscalitat als ciutadans quan justament entra en contradicció i sense voler tornar a engegar la polèmica amb el que ha expressat el conseller doncs Pere López en el primer punt, no? on apostava doncs per aquests tipus efectius que podien arribar al 10 o 15%. En tot cas, des del Govern sempre s'ha dit que no s'apujarien els impostos, però sí que es podia doncs apostar per taxes finalistes o per tocar les exempcions, i penso que això ho hem dit i repetit i ho volíem deixar doncs clar avui.

Reprenem una mica la seva motivació, crec que aquí sí que la compartim, senyor conseller. El Govern doncs sempre ha pensat en els ciutadans i sempre doncs ha pensat que amb aquesta situació complicada a impactar doncs al màxim als efectes doncs d'aquesta taxa, tot i que ha plantejat un text doncs que apostava òbviament per la sostenibilitat i per la lluita contra el canvi climàtic i un text doncs amb una taxa homologable a nivell internacional. I jo penso que avui, i em deixareu potser una mica de temps, eh? que sé que alguns consellers fins i tot no s'han expressat, però penso que per mi és important explicar doncs com ha

plantejat el Govern doncs aquest Projecte de Llei perquè doncs se n'ha parlat molt els darrers mesos en els mitjans i penso doncs que s'ha parlat molt del possible impacte sobre la taxa, però no s'ha parlat de com l'ha plantejat aquesta taxa el Govern d'Andorra.

Concretament, doncs el que hem fet des del principi és el que vostè doncs planteja com a reserva d'esmena, és a dir, nosaltres hem volgut agafar com a llindar aquests 30 euros per tona de CO₂, perquè és el que recomana la comunitat internacional. De fet, és un valor mínim del que podria representar els danys ambientals doncs que poden provocar les emissions de gasos d'efecte hivernacle, però n'hem amortitzat la meitat d'aquesta taxa pels impostos especials actuals. Per tant, el que vostè doncs proposa en la seva reserva d'esmena ja havia estat incorporat des del principi doncs pel Govern d'Andorra en el text que va entrar a tràmit parlamentari. Penso que això és important de recordar-ho.

Després, d'altra banda el Govern també el que ha volgut és atenuar l'impacte de la taxa amb dues maneres, dues modalitats: una, la gradualitat. Nosaltres doncs en el text inicial vam proposar una gradualitat pel que fa a l'entrada en vigor de l'Impost de la locomoció, amb una taxa doncs menor aquest any 2021. Aquesta gradualitat doncs s'ha vist reforçada per l'esmena del Grup Parlamentari Demòcrata, a la qual han donat suport els grups de la majoria amb aquesta entrada en vigor doncs d'aquesta taxa verda sobre el combustible de locomoció, que s'ha posposat al gener del 22. I després pel que fa doncs a la taxa sobre la calefacció, nosaltres ja havíem previst des de l'inici una gradualitat de sis anys, perquè entenem doncs que aquí sí que pot afectar potser de manera més important a totes les famílies. Per tant doncs a l'any 2022, sense entrar doncs en la vostra reserva d'esmena, l'afectació per una família seria de menys d'un cèntim per litre de gasoil de calefacció. Per tant, una afectació de 4 euros per l'any per una família. Penso que és important, doncs avui, donar aquestes dades, perquè s'ha fet un ball de números, fins i tot doncs hem pogut veure en determinats mitjans doncs que el gasoil s'apujaria en un 60%, i el que plantejem amb aquest Projecte de Llei està molt, molt lluny del que s'ha recollit en aquests mitjans.

Per tant, una puja al 2022 pel gasoil de calefacció gairebé insignificant, li dic, menys d'1 cèntim d'euro per litre, per tant aproximadament per una família que viu en un pis amb un consum normal de 600 litres doncs correspondria a aquests 4 euros per any. I una pujada també del carburant de locomoció d'aproximadament, un 3% si mai el sector dels carburants no absorbeix part d'aquesta taxa.

Per tant, ressituem les xifres, estem parlant d'augmentos possibles de fins al 3% pel gasoil i el carburant de locomoció i augmentos insignificants l'any que ve pel carburant de calefacció. Penso que això es important avui aprofitar perquè s'ha fet una mica de por als ciutadans amb aquestes xifres que han anat sortint tan importants.

D'altra banda, nosaltres també hem pensat en el sector dels importadors, de fet ja ens hem reunit amb ells diverses vegades. I nosaltres doncs, el que també penso que és important explicar avui, és que aquests darrers deu anys la fiscalitat dels països veïns ha augmentat molt: han tingut pugues de 10 cèntims d'euro en el cas d'Espanya, i de fins a 20 cèntims d'euro en el cas de França, i aquí no hem apujat la fiscalitat a l'entorn doncs d'aquests hidrocarburs.

Per tant, pujades en els dos països veïns molt importants, zero cèntims de puja en el nostre país i en canvi els preus d'aquí s'han anat alineant amb els preus de fora i han anat pujant aquests deu anys.

Per tant, hi ha hagut aquesta pujada de preus, ha repercutit en el marge del sector dels importadors de carburants i no ha minvat, al contrari, ha augmentat, la seva competitivitat. Aquest element penso que també era important explicar-lo avui. Per tant, nosaltres pensem que el sector dels carburants, dels importadors, pot repercutir part o la totalitat d'aquesta taxa durant l'any 2022.

El fet que vostè vulgui que repercuteixi al Govern d'Andorra, al final, acaba sent el ciutadà, perquè nosaltres haurem de deixar fer algun projecte que repercuteix directament al ciutadà per implementar els projectes que prevèiem amb la recaptació d'aquesta taxa finalista. I també és important dir que 70% del carburant que es compra en aquest país el compren els turistes. Per tant, els turistes indiquen, indirectament pagaran aquesta taxa i aquesta recaptació anirà directament als ciutadans del nostre país. Penso que això doncs permet contextualitzar una mica i relativitzar determinats missatges que s'han anat passant aquests darrers mesos a l'entorn d'aquesta taxa.

A part de les mesures d'atenuació, nosaltres hem previst des del principi mesures d'acompanyament. Perquè, repeteixo, el Govern és molt sensible amb el possible impacte que pugui tenir aquesta taxa sobre el ciutadà, i més en aquests moments de pandèmia.

Per tant, hem apostat per mesures d'acompanyament però que també amb una aposta ferma per la sostenibilitat a l'entorn d'aquestes mesures d'acompanyament. Per tant, mesures d'acompanyament en el sentit de fomentar el transport públic i també d'anar a acompanyar la substitució dels sistemes de calefacció per sistemes més eficients.

Transport públic. Hem volgut trencar una de les barreres més importants del transport públic, que és el preu. De fet, una de les enquestes del CRES ja ens deia que els joves el que estan dient és que la barrera més important és el preu. Aquest any tancarem aquesta primera barrera amb aquests 30 euros per mes d'abonament que oferirem a tots els ciutadans d'Andorra per circular de forma il·limitada i en tot el territori. Pensi que ara, un ciutadà per anar al Pas de la Casa havia de pagar 1.900 euros l'any d'abonament. Per anar a d'altres parròquies es gastava 600 euros l'any d'abonament. Ara els ciutadans podran circular per tot el país amb un import equivalent a 30 euros al mes. És a dir, un import assequible per les famílies més modestes que no tindran perquè anar a buscar l'adquisició d'un segon vehicle per desplaçar-se per anar a treballar o que tenen dificultats potser a accedir a territoris més llunyans que no sigui el centre urbà.

Tarifa jove. Fins ara, els joves que no estaven escolaritzats en sistemes públics, no tenien accés al transport públic. Un jove que surt en el mercat de treball perquè no ha pogut estudiar, per determinades circumstàncies, a 18 anys, no es pot moure pel territori d'Andorra perquè no té accés al transport públic perquè ha de pagar gairebé 2.000 euros l'any. Aquests joves tindran accés al transport públic a 15 euros al mes. Tots els joves de menys de 20 anys. I esperem doncs que amb la recaptació de la taxa puguem anar ampliant aquesta franja d'edat i que aquest accés a aquesta tarifa jove la puguin tenir els joves fins als 25 anys.

Una reducció del transport escolar, que hem calculat que aquest possible augment de fins al 3% del nostre doncs hidrocarbur de locomoció podria afectar les famílies amb un import de 36 euros l'any. Reducció del transport escolar l'any que ve de 36 euros l'any. Una família amb un fill perdó veurà doncs l'impacte de la taxa atenuat, i amb dos fills fins i tot doncs hi arribarà a guanyar. Perquè, insisteixo, el Govern aquesta taxa la vol invertir en elements de sostenibilitat, no crea una taxa per impactar sobre el ciutadà, sinó que pensa amb el ciutadà, doncs amb aquesta sèrie de mesures d'acompanyament a favor d'una mobilitat més sostenible, a favor també doncs d'una millora de la lluita contra el canvi climàtic, però sense afectar les famílies.

Pel que fa al gasoil de calefacció: 300.000 euros de més del programa Renova aquest any. Per substituir els sistemes de calefacció, fins al 55% d'ajuda. Què estem dient al ciutadà? Que tingui temps, mentre es va aplicant de forma esglaonada aquesta taxa, d'anar canviant a sistemes més eficients que també permetran doncs atenuar aquesta taxa. Perquè no ens enganyem, el debat no és taxa verda sí o no, i el que pugui impactar sobre el ciutadà l'any que ve. El debat és que els hidrocarburs pujaran els propers anys, els hidrocarburs pujaran molt. Per tant, estem enganyant el ciutadà si no li expliquem amb claredat que ha de començar a reduir el seu consum, perquè la despesa relacionada amb el consum d'hidrocarburs, cada vegada serà més important. Per tant, el que hem de dir avui al ciutadà és "comença a reduir el teu consum si vols atenuar el possible impacte de l'augment dels hidrocarburs". I l'atenuació del seu consum passa per sistemes de calefacció més eficients, per una millora dels aïllaments dels habitatges, per una millora del transport públic que sigui accessible a tots, per l'adquisició de vehicles també més eficients, i tots aquests programes els tenim al Govern d'Andorra perquè sabem que hem d'anar a acompanyar el ciutadà amb aquests programes Renova, Engega, aïllament d'habitatges, ara el transport públic. Perquè el Govern té una obligació d'acompanyar el ciutadà cap a la implementació d'aquestes mesures a favor d'una sostenibilitat, d'una lluita contra el canvi climàtic però també a favor d'una menys despesa i a favor de la seva economia familiar.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyora Calvó.

Altres intervencions en relació a les esmenes?

Senyor Joaquim Miró pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El Sr. Joaquim Miró:

Gràcies senyora síndica, i gràcies senyora ministra per la seva explicació.

Bé, em sembla que no se m'ha entès molt bé o potser no ho llegit prou bé al meu exposat, però nosaltres des d'un moment el primer que hem dit, em sembla recordar, que és que estem d'acord amb aquesta taxa.

És el primer que li he dit, i li he dit a vostè fent una mica de gràcia després amb el tema de la cordialitat. A més li he dit, no tenim més verd ningú que el senyor Pere López. Per això no hi pateixin.

L'únic que nosaltres no estem d'acord és amb aquesta aplicació a partir de l'1 de gener del 2022. Al senyor Enseñat li vam proposar a la comissió una transacció per si podia, perquè nosaltres demanàvem l'1 de gener del 2023, per a veure si podia ser al juny. El senyor Enseñat ens va explicar que, per temes de pressupost, que era molt difícil per la liquidació i això, que no podien acceptar aquesta transacció. Bé, doncs ho vam acceptar i vam dir que faríem una reserva d'esmena pel calendari. No venim aquí a discutir sobre els beneficis d'aquesta taxa, que hi estem convençuts i hi estem més convençuts que ningú, això sí que...

L'únic que potser discrepo amb vostè senyora ministra, l'únic, és quan em diu allò dels preus que repercutiran sobre els distribuïdors de gasolina o de carburant a nivell de consum dels vehicle, no? Nosaltres, suposo que no ens han pas dit una cosa per una altra, el sector ens va dir que els marges cada vegada eren més eren molt més baixos i que preveien que si s'apliqués aquesta taxa actualment i a Espanya, perquè som a on tenim més consumidors que venen aquí a Andorra, doncs aquest marge es reduiria de tal manera que ja no hi hauria un diferencial i que ja potser no seria prou competitiu el mercat aquí a Andorra. Això és l'únic que potser amb vostè no estic d'acord. En canvi, tot el que vostè m'ha explicat abans que això hi estic totalment d'acord i ho subscriuim des del nostre grup.

En el senyor Costa, senyor Costa no se m'enfadi amb mi, que jo no he anat a buscar cap signatura ni he fet cap campanya de recollida de signatures ni res, ni el nostre grup parlamentari tampoc. Si vostè s'ha d'enfadar amb algú, enfadi's amb els senyors de l'Associació de Consumidors, que són ells que han estat amartellant-nos amb aquest tema durant temps, i crec que estan en el seu dret. I si estan en el seu dret per alguna cosa ho estaran fent. Suposo que també ho degueren fer acompanyats des del sector dels distribuïdors de carburants, i bé, li torno a dir, no em vingui ara a mi a explicar-m'ho perquè nosaltres no hi tenim res a veure però respectem que cadascú demani les signatures per allò que cregui que és convenient i que va en contra dels seus...dels seus interessos.

I li torno a repetir, el mateix que li he dit durant la meva exposició: nosaltres creiem que si tan realment aquesta taxa ha de ser finalista i que hi estem d'acord, doncs apliquin-la immediatament. Descomptin de tots els impostos sobre els hidrocarburs que es recaptin en aquests moments a Andorra i ho descompten directament ja cap a la finalitat de la taxa verda i, més que això ja no els hi puc explicar.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies senyor Miró.

Pel Grup Parlamentari Liberal, senyor Costa?

El Sr. Ferran Costa:

No començaré dient un “molt breument” per si de cas.

Senyor Miró, no, té tota la raó. No m' enfado però ja sap vostè, penso que ja em coneix, que quan hi ha algun tema que em captiva, la passió a vegades em porta. I pel que fa a la sostenibilitat del medi ambient, que és una de les propostes cabdals del nostre programa liberal però també penso compartit amb la resta de les forces de majoria, doncs no s'hi val a jugar, i valia la pena puntualitzar diferents punts.

Curiós amb el seu... També, deixi'm esmentar que posi en entredit, i li ho dic amb cordialitat, de quin color és el senyor López. Jo el que tinc clar és que és vermell, verd no ho sé tant, miri. Si haguéssim mirat cap amunt, em constaria més que el company Padreny sí que ho és perquè així ho va demostrar quan vàrem fer aquest Acord per l'emergència climàtica. Però anant cap avall no ho tindria tan clar, eh? Ja li dic, amb tota la cordialitat. I més perquè en el seu discurs em sembla que ha patit un *lapsus linguae*. Perquè ha parlat de no entrar aquesta figura ara, entrant-la més tard, i l'argument que ara ens està donant no l'havíem sentit fins ara aquí a la Cambra, és: “Per plaure a una demanda, entenc, doncs en aquest cas, d'un lobby d'importadors” -pel que vostè sembla, sembla ser que ha dit-, perquè estan perdent marge i això potser els preocupa.

No estem parlant d'això, penso que no estem parlant d'això. Penso que hi ha molts números damunt la taula que demostren que és una demanda, per altra banda legítima, però que no s'adiu a la realitat i que quan més tardem a trobar un problema, tardarem en esmerçar les nostres energies per trobar la solució al més aviat possible.

De fet, també que quedi molt clar, que aquí, en tot cas les forces de la majoria, en aquest cas les forces parlamentàries, vàrem estar disposats a escoltar, no només les 13.000 signatures que, ja li dic, partien d'una premissa completament falsa i esbiaixada, sinó a tothom, als companys de l'associació de carburants inclosos, i en aquest sentit, s'ha retardat la data inicial de posada a terme. Pensem que és cabdal fer-ho quan abans millor, però perquè vegin que no hi ha cap intenció de fer imposar les teories de ningú, doncs un marge de maniobra, doncs perquè no, és més que acceptable i així ho vam proposar nosaltres.

I per tant, mitjançant una esmena, que vàrem aprovar en comissió, s'ha retardat aquest termini que inicialment estava més ajustat en el calendari. Entenem doncs que hi havia doncs cert marge de maniobra que ningú pogués dir, vostès tampoc, que no hem escoltat la ciutadania. Per bé que, ja li dic, la podrien implementar no avui, no, el 24 de gener del 2020 pel nostre gust. I el fet que l'hagi d'assumir el Govern en la seva integritat és una mica jugar a fer trapes jugant al solitari, perquè són vasos comunicants, i com bé explicava la ministra, si Govern ha d'assumir aquesta taxa, que estem parlant d'uns imports molt reduïts que es superen amb escriu amb els avantatges que suposaran per la ciutadania, llavors hi haurien altres partides del pressupost que es veurien afectades i, per tant, no li veiem cap mena de lògica.

Penso que pot comprovar que no estic enfadat, ni de bon tros, però el convenciment del que avui estem aportant per nosaltres és cabdal per la sostenibilitat del planeta i per la

consciència social que el nostre país en els fòrums internacionals ha de demostrar aquest posicionament.

Gràcies senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Costa.

Govern desitja intervenir?

Sra. Calvó?

La Sra. Sílvia Calvó:

Sí, gràcies Sra. síndica.

No, només una puntualització molt ràpida. De fet, el Fons verd, Sr. conseller, no es preocupi que ja l'estem alimentant. La pròpia taxa de tinença de vehicles que el 2018 doncs es va relacionar amb les emissions del CO2 ja alimenta aquest Fons verd, i això ens permet no aturar, doncs, els projectes a favor de la sostenibilitat i la transició energètica.

De fet li he explicat abans, hem pogut augmentar el programa Renova amb aquest programa específic per ajudar els ciutadans a canviar els seus sistemes de calefacció, i implementarem, doncs, aquest abonament de 30 euros al mes al setembre, tot i l'entrada de vigor de la taxa doncs a principis del 2022.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. ministra.

Altres intervencions en relació a les esmenes?

Sr. Miró, pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El Sr. Joaquim Miró:

Gràcies Sra. síndica.

Ja per acabar, ràpidament, estic content que el Sr. Costa no estigui enfadat amb mi, potser està enfadat amb l'Associació de Consumidors o amb el lobby que diu ell que és lobby dels petrolers.

Però content estic que n'estigui amb mi, no?

Miri allò del lobby dels importadors que diu vostè, clar, nosaltres igual que des del seu grup parlamentari, des del Govern i des de tota aquesta Cambra, quan ens demanen que ens volen venir a veure per compartir sobre qualsevol que sigui dels temes, doncs evidentment

que els rebem i els rebem amb cordialitat. I clar, nosaltres quan aquests Srs. ens venen i ens expliquen, ens diuen que aquests diferencials es poden acabar, que estan molt preocupats. Escolti, rebem igual el lobby dels petrolers com el dels pastissers com els dels professors, com els quin sigui.

És a dir, no tenim cap altra manera de fer perquè és el que ens toca, no?

Però amb el que sí que puc arribar a discrepar amb la Sra. ministra, ja li he dit abans, i amb vostès, és, amb això en el moment de la implantació, el moment de la implantació creiem que s'hagués pogut esperar una mica més, sobretot, com hem repetit aquí i vostès també ho han repetit, amb el tema de la pandèmia que potser no seria el moment d'augmentar aquesta taxa.

I evidentment, la Sra. Calvó té raó: quan més salsa s'hi va posant en la premsa, doncs evidentment al final surten unes xifres que segurament no són veritat, però que al final doncs fan que atemoreixi la societat.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Miró.

Alguna intervenció per algun altre grup?

Sra. Calvó vol intervenir?

Anem tancant el debat de les esmenes, si us plau.

La Sra. Sílvia Calvó:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Només doncs recordar també que un element del Projecte de Llei, el que exigeix és que nosaltres anem fent avaluació de l'impacte de la taxa i, per tant doncs, el sector dels importadors de carburant doncs fa part de la Comissió Nacional de l'Energia. És un sector que hem escoltat des del primer moment i anirem doncs fent una avaluació d'aquest impacte i es faran els ajustos necessaris doncs a treballant també amb aquest sector, perquè Sr. conseller, nosaltres treballem amb tots els sectors, i de fet doncs aquest Projecte de Llei també s'ha treballat amb ells.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. ministra.

Acabades les intervencions procedirem a la votació a mà alçada de les reserves d'esmena, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal com ha sortit de la comissió.

Reserva d'esmena que es correspon amb l'esmena número 5 de l'informe del ponent de modificació de la disposició transitòria.

Vots a favor.

Vots en contra.

Abstencions?

Sra. secretària, si ens comunica el resultat si us plau?

La Sra. Susanna Vela:

Sí gràcies.

Vots a favor,7, vots en contra, 15 i 3 abstencions.

La Sra. síndica general:

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Reserva d'esmena que es correspon amb l'esmena número 6 de l'informe del ponent de modificació de la disposició transitòria.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Sra. secretària, si ens comunica el resultat si us plau?

La Sra. Susanna Vela:

Sí, gràcies.

7 vots a favor, 15 en contra i 3 abstencions.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Acabat aquest debat i votació de reserves d'esmena, procedirem a debatre les altres parts del text.

Pel Govern, Sra. Calvó?

La Sra. Sílvia Calvó:

Sí, gràcies Sra. síndica.

He de pujar a la Tribuna?

La Sra. síndica general:

Com vostè vulgui, és potestatiu.

La Sra. Sílvia Calvó:

Gràcies Sra. síndica.

Els treballs científics portats a terme a escala internacional pel Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Clima, el GIECC, són contundents: hi ha un vincle directe i causal entre les emissions de gasos a efecte hivernacle de les activitats humanes i l'augment global de la temperatura mitjana del planeta. Els mateixos informes indiquen que els impactes del canvi climàtic ja són reals i estan tenint un cost important, i que seran molt més alts a mesura que augmentin les temperatures globals. I alhora, conclouen que és necessària una descarbonització de les economies mundials, entre altres accions afavorint la competitivitat de les fonts d'energia renovable.

D'altra banda, el clima a Andorra ha evolucionat i alguns efectes del canvi climàtic ja s'estan constatant. I tot plegat, en un context socioeconòmic relacionat en gran mesura amb activitats que tenen una estreta relació amb les condicions climàtiques. I és que els ecosistemes de muntanya com els nostres han estat identificats com uns dels més vulnerables a aquests canvis, tant pel que fa als impactes sobre les poblacions que hi viuen com també sobre els serveis ecològics que ofereixen.

Andorra comparteix els principis rectors dels acords que lluiten contra el canvi climàtic, i no només els comparteix, sinó que també necessita del canvi de model energètic i d'una acció internacional ferma i decidida.

I per aquests motius, el Consell General va aprovar per unanimitat la Llei 21/2018 del 13 de setembre d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic, anomenada LITEC.

Sí, tota la cambra parlamentària va aprovar un text legal que marcava un full de ruta ambicions per implementar una transició energètica necessària.

La llei estableix que el Govern promou un Fons verd per la transició energètica i de lluita contra el canvi climàtic, que es destina a impulsar plans i accions destinats a la transició energètica. Aquest Fons verd es proveeix dels impostos finalistes que es puguin determinar amb aquest objectiu entre altres.

Fa poc més d'un any, el Consell General també va aprovar, per unanimitat novament, l'Acord de reconeixement de la crisi climàtica i Declaració de l'estat d'emergència climàtica i ecològica. Un acord que es va redactar amb els representants dels joves del nostre país. Un acord que preveu la dotació d'aquest Fons verd en el pressupost del Govern a partir del

2021 i alhora donava mandat a Govern perquè impulsés la creació d'una taxa de CO2 finalista per tot aquest Fons verd abans de l'any 22, com ha recordat el Sr. conseller, el Sr. Costa.

El Projecte de Llei de modificació de la Llei 27/2008 del 20 de novembre d'impostos especials és també, doncs, una acció del pla de Govern per a l'Horitzó 2023 que preveu, entre altres, millorar el benestar i la cohesió, canviant el model actual i els hàbits de la ciutadania per hàbits més sostenibles, una tarificació del carboni que l'acord de París ja reconeixia com una eina per potenciar i afavorir la reducció de les emissions globals i internalitzar els costos ambientals i socials de les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

Més recentment, el secretari general de Nacions Unides també va fer a una crida a tots els països del món perquè declarin l'estat d'emergència climàtica, fins que s'aconsegueixi la neutralitat de les emissions de carboni. I va destacar que ja havia arribat el moment de fixar el cost de les emissions de carboni.

El Projecte de Llei que avui es debat planteja un preu del carboni que es proposa com una taxa verda. Aquesta taxa verda s'aplica sota el principi de qui contamina paga, a les accions, en aquest cas, l'ús dels combustibles fòssils, que generen danys al medi ambient, per ajudar a reduir o a reparar el seu impacte.

A més, aquest Projecte de Llei també busca revertir en favor de la ciutadania la recaptació finalista de la taxa verda. I vull recalcar que quan marquem un preu al carboni estem fixant un preu a la contaminació, una contaminació que afecta el planeta però també la qualitat de l'aire que respirem tots.

Amb aquesta taxa es pretén millorar la competitivitat d'altres fons d'energia menys contaminants, i induir canvis de comportament amb el patró de consum de l'energia, amb la finalitat de fomentar la transició energètica cap a un model baix en carboni. Andorra és un país molt dependent pel que fa al sector energètic. Aquesta crisi sanitària ens ha mostrat que la dependència és una feblesa. La transició energètica en el nostre cas, passa també per reduir aquesta dependència amb la producció de renovables al país, una producció que ajudarà a mantenir la nostra competitivitat a nivell dels preus de l'energia.

De forma general, ho he explicat abans, aquest preu del carboni es fixa en 30 euros per tona de diòxid de carboni, en coherència amb les recomanacions internacionals que marquen aquest valor com un llindar mínim per internalitzar els costos ambientals de les emissions, però amb la voluntat doncs el Govern, i ho he explicat amb molt detall abans, d'atenuar l'impacte d'implementació de la mesura, aquest n'assumeix la meitat. I per facilitar una adaptació progressiva dels hàbits de consum, la implementació del tipus impositiu pel gasoil de calefacció es farà de forma esglaonada.

Aquesta taxa verda és finalista i alimenta el Fons verd, i tal com indica el nom, tota la recaptació es destinarà a projectes que vagin en favor de la lluita contra el canvi climàtic, en pro de la transició energètica i que siguin palpables per la ciutadania. I n'és un exemple el reforç del programa renova o les reformes energètiques dels edificis escolars.

Però és evident que aquesta transició energètica passa també per una mobilitat sostenible, crec que és l'assignatura pendent del nostre país. I aquesta mobilitat passa per un canvi d'hàbits de la ciutadania que ha de vindre impulsat per l'Administració Pública. És per això que el Govern ha previst accions concretes de foment del transport públic, que s'engegaran ja aquest mes de setembre, amb aquesta rebaixa, doncs, dels abonaments, trenquem per primer cop la barrera del preu, i amb aquests abonaments competitius haurem de catalitzar aquest canvi d'hàbits en el desplaçament de la població.

Finalment, en clau de transparència i d'informació al públic, ho he recordat abans, la Llei preveu la inclusió d'una disposició mitjançant la qual s'encomana al Govern que transcorregut el primer bienni d'aplicació de la branca CO2 de l'impost especial dels hidrocarburs i així de manera successiva pels següents biennis vençuts, encarregui una auditoria de l'impacte de la implementació de l'esmentada branca, que valori la recaptació, l'impacte sobre les emissions de gasos d'efecte hivernacle, entre d'altres punts indicadors que es considerin d'interès. Aquest informe final es dipositarà al Consell General perquè sigui examinat per la comissió parlamentària corresponent i se'n faciliti el coneixement públic garantint-ne l'accés a tots els ciutadans.

Senyores conselleres i Senyors consellers, aquesta Llei és fruit d'una acció normativa decidida per un model energètic nacional a favor del desenvolupament sostenible, homologa Andorra amb les exigències de la comunitat internacional en la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible. El secretari general de Nacions Unides afirmava, fent referència a tots els Estats del món, que tots necessiten passar per una prova de credibilitat, i cito: "*Hem de convertir en realitat les nostres promeses per un món sense emissions contaminants*". Avui, aquí, passem la nostra prova de credibilitat. Crear una taxa no és popular, tots en som plenament conscients, i més en un moment de pandèmia com el què vivim.

Proposar un preu del carboni és imprescindible si volem continuar implementant una política decidida i eficient per lluitar contra el canvi climàtic, per una emergència climàtica menys immediata i menys visible a curt termini que la crisi sanitària, però amb efectes a llarg termini molt més importants. Aquesta crisi sanitària ens ha de fer reflexionar sobre el model econòmic que volem, sobre el món que volem deixar als nostres fills. I ens hem de donar els mitjans per anar cap a un model molt més sostenible, amb accions decidides com les quines planteja aquest Projecte de Llei.

Avui aquesta Cambra passa la seva prova de credibilitat, i per tots aquests motius, per compromís, per responsabilitat i també per coherència, demano a les Senyores conselleres i als Senyors consellers l'aprovació d'aquest Projecte de Llei.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Calvó.

Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sra. síndica.

A vegades m'agrada referir-m'hi, ho fem amb el meu company Raül Ferré, que ens vam presentar a unes eleccions amb un contracte amb les persones, i a les pàgines 46 i 47 del nostre programa ja parlàvem de tot això que estem parlant avui, del nostre compromís amb el medi ambient, amb la transició energètica, amb el canvi climàtic. I avui també al Consell General, com a hereu de l'acord de París, com a hereu de l'Acord d'emergència climàtica i ecològica que tots vam votar a favor i també de la Llei de la LITEC de la legislatura passada, doncs ens trobem parlant d'aquesta taxa del CO2, no, i del Fons verd.

És evident que podrien haver-hi moments millors per fer aquesta petita, i dic petita o potser hauria de dir molt petita, modificació que en algunes famílies els podria arribar a costar, com deia ara la ministra, doncs 4 euros en el que refereix al gasoil de calefacció o 1 cèntim per litre en el que es refereix al combustible dels vehicles, no? És evident que ens agradaria que això no hagués de ser ara, però recordem que ja hem recollit aquelles 13.000 firmes i ja hem prorrogat l'entrada en vigor d'això fins a l'any que ve, en lloc de fer-ho durant aquest any.

També pensem des de la majoria que no podíem, amb la situació que hem viscut, tot i que creiem que anirem superant poc a poc, com hem parlat en el punt del pressupost extraordinari, doncs fer-ho en aquest moment, i per això s'ha recollit aquesta inquietud i ja s'ha prorrogat aquesta mesura fins l'any que ve.

Però s'ha de dir que Andorra, que volem, com dèiem abans, un país segur també mediambientalment, també s'ha de dir que aquest Fons verd que vindrà dotat, poc a poc i de forma progressiva, per exemple progressiva pel que respecta al combustible dels vehicles, perdó, al combustible de calefacció, durant els propers sis anys, porta molts beneficis. I ara la ministra se n'ha referit a alguns, com és el fet que ara una persona, per exemple, i això ens afecta molt al nostre grup parlamentari, doncs la preocupació de les persones d'Arinsal era el cost del transport públic per baixar a Andorra la Vella, com també pot ser pels consellers d'Encamp per les persones del Pas de la Casa. En el cas d'Arinsal, aquestes persones, que en el global d'Andorra el 17% de les persones no tenen vehicle propi, els hi suposa un estalvi de 79 euros al mes, i no és gens menyspreable.

Els joves de menys de 20 anys, també tindran un abonament que molts d'ells no hi tenien dret, per circular amb el transport públic. I a més a més hi ha unes dotacions, per exemple el programa Renova, per millorar l'eficiència dels sistemes de calefacció o per millorar els aïllaments de les cases, així com també per millorar o canviar el parc d'automòbils del país, que al final ens fan progressar cap a aquest compromís, que recordo que tenim adquirit els consellers i conselleres ja des de fa un temps.

No deixa de ser que, evidentment, molts tenim preocupació sobre aquesta taxa, perquè ens agradaria doncs que això es pogués mirar d'una altra forma, que no tingués sobretot impacte a les famílies, que pensem que el té molt reduït, però que sobretot ens aportés els beneficis, no? I per això, ara s'hi ha referit també la ministra, i penso que no se n'havia parlat gaire fins ara, d'aquí a dos anys, farem balanç del que ha passat amb la taxa i el Fons

verd, i llavors potser sí que és un bon moment per veure com això ha afectat a les famílies, o sobretot, un aspecte fiscal molt important, si els turistes segueixen posant o no combustible als seus cotxes. Perquè això al final té impacte en la recaptació d'impostos que tenim aquí al Govern d'Andorra i, per tant, d'aquí a dos anys podrem veure si aquesta taxa ha afectat o no a aquesta recaptació d'impostos, i per tant totes les conseqüències que van lligades, que són implícites a què un combustible sigui un cèntim, o dos cèntims o tres cèntims més car o més barat, ha afectat o no a la recaptació dels nostres impostos.

Què vull dir amb això? Mentre tinguem un diferencial fiscal, aquesta taxa verda en el combustible dels vehicles, en gran part, la pagaran els turistes. Evidentment, si això ens resta diferencial amb Espanya o amb França, pot ser que es recapti menys. Però si es manté el diferencial fiscal, diguem-ho d'una forma planera i clara, els turistes seguiran posant gasoil o gasolina, i aquí estarem recaptant per tenir un medi ambient millor.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Naudi.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, Sr. Oliver Alís.

El Sr. Oliver Alís:

Gràcies Sra. síndica.

Avui se sotmet a aquest ple el Projecte de Llei de modificació de la Llei 27/2008 del 20 de novembre d'impostos especials. El present Projecte de Llei té principalment per objecte la creació d'una taxa sobre el consum d'hidrocarburs que repercutirà directament sobre el consumidor final. Així se'n desprèn de la mateixa exposició de motius que Govern va fer per aquesta Proposició de Llei. De fet, és raonable pensar que, sent la voluntat de la Llei de castigar-ne el seu consum, el castigat o bé l'afectat per aquesta taxa en sigui el consumidor final.

En aquest sentit, i en aquest cas, les ciutadanes i ciutadans del Principat d'Andorra i algun turista que es trobi en les nostres valls amb el dipòsit de carburant buit, i així omplir-lo. Ja els avanço que el Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, tot i que no estem d'acord en la creació i futura implantació d'aquesta taxa en els moments actuals, ens abstindrem a la votació de la Llei.

Ara mateix, submergits en una crisi sanitària i econòmica, no creiem que sigui el moment d'incrementar la pressió fiscal. Tal com li vaig dir, Sra. ministra de Medi Ambient, en el marc de la seva compareixença pública a la comissió legislativa, creiem que aquesta Llei afectarà directament a la competitivitat del país, i el que és pitjor, tindrà un impacte negatiu en les butxaques i doncs en la ja malmesa capacitat de consum dels nostres conciutadans.

La setmana passada ens despertàvem amb el titular de l'estudi del CRES que deia que el 38% de les famílies del país tenen dificultat per arribar a final de mes. Un percentatge

alarmant, vista la mida del nostre país i la demostrada dificultat de creixement econòmic que tenim. Vostès, Srs. de Govern, consellers de la majoria, no tan sols ni s'impressionen per aquesta xifra, sinó que venen a dificultar encara més la capacitat econòmica de tots aquests ciutadans. I no només dels que tenen més dificultats, sinó del conjunt de tots els ciutadans que han d'omplir el dipòsit per desplaçar-se, principalment per anar a treballar. I el que és pitjor, més aviat que tard, quan hagin de posar la calefacció per escalfar els seus domicilis.

A ells i a les seves famílies: Què els diran a la gent quan s'hagin donat compte que se'ls redueix encara més la capacitat de consum? Ja ho sabem, els donaran ajudes socials. Que bé! Jo et vaig minvant la teva capacitat de consum i d'estalvi i, per un altre costat, si mai t'atreveixes a demanar, i et cal, t'ajudo.

Tal com deia l'editorial del Diari d'Andorra del passat dia 23 de juny, "*o el Tripartit ha superat per l'esquerra el PS, o el PS ha avançat per la dreta el Tripartit*" en dues àrees claus de l'ideari progressista com són el medi ambient i la fiscalitat.

Avui hem votat un nou Pla d'equilibri financer que, a més a més, preveu una recaptació sobre l'impost sobre els hidrocarburs per aquest any d'uns 6 milions d'euros. Ara resulta que, per tal d'intentar reconduir la situació i a la vista que l'Associació de Consumidors ha recollit 13.000 signatures de ciutadans contra la taxa, per la via d'una esmena els grups de la majoria posposen sis mesos l'aplicació de la mateixa. El resultat de l'operació és que el nou i flamant Pla d'equilibri financer ja no quadra des del primer moment i des del primer dia de la seva aplicació. Dels 6 milions d'euros previstos, se'n recaptarà zero en aquest exercici. Per tant, hi haurà un dèficit previsible de 6 milions d'euros, 1.000 milions de les antigues pessetes. A més a més, de cara als ciutadans que hauran de pagar la taxa, l'estratègia de retardar-ne l'aplicació és, des del punt de vista polític, impecable.

Això ens demostra una vegada més que el Govern i els grups de la majoria que li donen suport estan més preocupats per mantenir l'índex de popularitat del Sr. cap de Govern que de prendre decisions.

Per cert, jo espero de tot cor que, dins d'un temps, quan algunes famílies no puguin posar la calefacció als matins perquè els seus fills esmorzin temperats, aquestes famílies es recordin de vostès.

Per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Terceravia votarà abstenció a la Proposta de llei.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies Sr. Alís.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Ferran Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sra. síndica.

En un exercici de concreció, em centraré ara simplement en l'exposat del Grup Parlamentari Liberal pel que fa referència al Projecte de Llei que tenim endavant, i segurament tindrem doncs temps per "interlocutar" amb els diferents membres dels altres grups parlamentaris i de les exposicions que se'n facin sobre detalls d'aquesta Llei.

Dit això, voldria basar la meva exposició en una motivació del perquè aquesta taxa és necessària i ho faré amb tres grans eixos, que de fet ja s'han tractat anteriorment ja des d'aquest faristol. el que pretén la taxa en si, perquè és imprescindible tirar endavant aquesta lluita pel canvi climàtic i també aquest component de consciència social que és imprescindible en una societat solidària i compromesa.

Pel que fa a aquesta taxa finalista, ha quedat molt clar que es destinarà tota la recaptació a un Fons verd, això ja ho recollia a un text legal, la LITEC, que vàrem aprovar en la legislatura anterior, i per tant la taxa té un objectiu finalista. I qui se n'oblida de recordar que els avantatges que suposarà aquesta taxa en escriu superen el cost i la repercussió concreta que tindrà aquesta taxa en les famílies, fan un fals debat. Perquè, com ha quedat ben clar, els avantatges superen amb escreix els inconvenients.

Tots els països al nostre entorn, compromesos amb els objectius de desenvolupament sostenible, concretament amb el 13 i amb el 7, el que parla de l'acció climàtica i el de l'energia neta i assequible, graven les emissions de diòxid de carboni per lluitar contra el canvi climàtic i impulsar una mobilitat sostenible.

Com també ja s'ha dit, aquesta taxa no ha de comportar una pèrdua de competitivitat en el sector com, de manera legítima, se'ns intenta convèncer. Òbviament, tot això es basa en hipòtesis, i fins que no arribem a la seva aplicació, doncs, no podem veure la repercussió. Però nosaltres estem convençuts que aquesta competitivitat en cap moment quedarà afectada. Per què? Doncs perquè el marge continua essent molt important amb els països del nostre entorn immediat.

Com hem dit repetidament, aquesta taxa de CO2 ha de servir per millorar el transport públic del país, que serà no una mica més assequible sinó que serà, a partir d'ara, molt, molt més assequible. N'hem parlat, entre altres avantatges, aquest abonament mensual amb viatges il·limitats per 30 euros al mes. El que dèiem, aquelles famílies del Pas de la Casa, que fins ara havien d'esmerçar més de 2.000 euros anuals per fer els seus desplaçaments, per exemple a altres indrets del país, passaran de pagar 2.000 euros a pagar-ne 360. Si això no és un estalvi per aquestes famílies que han de continuar pagant calefacció i han de continuar potser inclús pagant dipòsits de benzina, penso que és un flac favor a fallar la realitat i no fer els càlculs aritmètics en la seva "enteritat" i només mirar a una part de l'equació. Ha de quedar per tant molt clar que els avantatges que suposaran la implantació d'aquesta taxa per als ciutadans del nostre país, augmenten amb escreix la possible repercussió final en els combustibles fòssils.

El segon eix d'aquesta intervenció fa referència a la lluita contra el canvi climàtic. Feia referència abans, des del meu escó, doncs d'aquest Eurobaròmetre, però també del compromís que va assolir la Cambra el 24 d'agost del 2020 entre totes les forces polítiques, sense excepció, d'encomanar a Govern la implantació d'aquesta taxa abans del 2022.

Des del nostre entendre, per tant, que avui algú doncs no pugui estar a favor d'allò que sí ho van estar el 24 de gener del 2020, que era aquest Acord de reconeixement de la crisi climàtica i la Declaració de l'estat d'emergència climàtica i ecològica, i repeteixo, val la pena recordar l'epígraf, perquè vàrem ser els 28 consellers i 28 conselleres generals de la Cambra que ho vàrem ratificar, "*impulsar la creació d'una taxa de CO2 finalista per dotar el Fons verd que preveu la LITEC abans de l'any 2022*".

Això aleshores ho dèiem tots els membres d'aquesta Cambra, és una encomana que es va passar a Govern que, de manera sol·lícita, s'ha prestat a fer, i per tant el no donar suport a aquesta mesura contradiu amb allò que les forces polítiques, si és que algú no dona suport de la mesura, varen afirmar en aquesta Cambra en el seu dia.

Hem de tendir de manera clara cap a una societat que cada cop sigui menys dependent de les emissions de gasos d'efecte hivernacle, i això només s'aconseguirà amb una mobilitat més sostenible, un dels objectius que busca la taxa, i amb una millora de l'aïllament dels habitatges i dels sistemes de calefacció. Ho ha explicat abastament la ministra, tots els programes que hi ha a l'abast, el programa Renova, el programa Engega, programes d'aïllament dels habitatges, que han de propiciar justament un menor consum de combustibles fòssils.

Per tant, la taxa, ha de quedar ben clar, no és merament recaptatòria sinó que serveix per orientar la nostra economia cap als objectius marcats en l'agenda 2030, que impliquen una clara reducció de les emissions per lluitar contra l'escalfament global.

A més a més, a ningú se li escapa que amb menys vehicles particulars circulant pel nostre país, també s'aconsegueix una millora de la qualitat de l'aire i, en general, una millora de la qualitat de vida, amb menys cues a les carreteres, amb la qual tots ens sortiríem clarament beneficiats.

I per últim, apel·lar a aquesta consciència social. Una consciència social que ja dèiem, de manera esbiaixada, es veu reflectida en 13.000 firmes que, m'estranya tal com es va formular la pregunta, que no siguin 78.000. A una pregunta si està d'acord en què li posin més taxes, doncs només són 13.000 les persones que responen, és que realment part del debat ha quedat pel camí, ja li deia, possiblement, possiblement, no n'estic segur, però de manera interessada. Si s'hagués acompanyat la pregunta amb tots els avantatges que comportarà aquesta pujada de taxes, potser, sorprenentment, les respostes haurien estat molt més d'acord amb allò que indica avui l'Eurobaròmetre, i és que 9 de cada 10 ciutadans demanen i reclamen dels seus governs mesures decidides, mesures valentes, mesures que garanteixin que aquesta lluita del canvi climàtic es porti a terme de manera efectiva.

Per tant, aquesta creació de la taxa del CO2, serveix per conscienciar els usuaris i empresaris que contaminar no pot sortir gratis. No es tracta de castigar ningú, però està molt clar que contaminar no pot sortir gratis. I potser hi haurà aquell que dirà: "*Però què m'expliquen, a mi, del transport públic, si és que no el penso agafar mai...*". Bé, per això apel·lem a la consciència social. Perquè la lluita contra el canvi climàtic és la lluita del tots i cadascun dels ciutadans, no només del nostre país, sinó de tot el planeta. Amb la qual cosa, contaminar, reitero, des de l'òptica de la nostra formació política, no pot sortir gratis. I així ho reflectíem en el seu dia en el nostre programa electoral.

De fet, els liberals estem més que compromesos amb les polítiques verdes, per tant, que ningú aixequi l'estàndard què les polítiques verdes són pròpies d'una sola ideologia. Penso que aquest debat, des dels anys 70, ha quedat molt enrere. I també li he de dir francament, si repassem els programes electorals de totes les formacions aquí representades, totes, en major o menor mesura, fan referència a polítiques sostenibles envers el nostre medi ambient. Doncs li dèiem, els liberals també, i de manera molt decidida. De fet, que un dels epígrafs del nostre programa electoral, que és el compromís que mantenim amb la ciutadania, digués que volem un transport públic que tendeixi a ser gratuït, com per exemple, ha fet el govern liberal de Luxemburg, ho diem perquè estem convençuts que això aporta grans beneficis a tota la col·lectivitat, a tota la societat.

I per tant, penso que el compromís envers la lluita del canvi climàtic i el medi ambient de la nostra formació és indefectible i ningú el pot posar en dubte.

Per tant, ja per acabar, i després com dèiem, podem entrar en disquisicions més particulars de les aportacions fetes per les diferents formacions polítiques, nosaltres pensem que la taxa de CO2 no té una voluntat recaptatòria sinó social. Per tant, s'han tingut en compte les 13.000 signatures, i s'ha tingut també molt en compte en aquesta dilació amb el temps de la seva entrada en vigor, per bé que nosaltres no ens molestava la que era originalment, demostrant que també s'escolta la ciutadania, i a més a més afegint aquest discurs pedagògic que penso que avui era indispensable i del tot necessari perquè els ciutadans sàpiguen que amb l'aplicació d'aquesta taxa, a partir d'avui, tots i cadascun d'ells hi surten guanyant.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies Sr. Costa.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Joaquim Miró.

El Sr. Joaquim Miró:

Gràcies Sra. síndica.

Per no repetir-me, com ja els hi he dit a la defensa de la reserva d'esmenes, no dubtin i no dubtin en cap moment que des del Grup Socialdemòcrata estem i estarem sempre compromesos en tot allò que representi una millora ecològica i una lluita contra el canvi climàtic, i afavorirem totes les mesures, dic ben bé totes les mesures, aquesta i les quines puguin venir més endavant, que vagin a favor de la reducció de les emissions de CO2.

Votarem doncs, Sra. ministra, a favor d'aquesta llei, tot i que hauríem preferit que la seva aplicació fos una mica més tard.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Miró.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Carles Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. nunci.

Gràcies Sra. síndica.

Voldria començar la meva intervenció amb una pregunta que espero tingui una resposta unànime. Quin país i quin planeta, Srs. consellers, volen deixar als nostres fills i nets? La resposta a aquesta pregunta va molt vinculada a l'aprovació o no del text que avui se sotmet a votació. I tot i no ser l'única de les peces de la solució, sí que n'és un dels principals pilars.

Els hi donaré quatre dades generals perquè es puguin fer una ordre de magnitud del que vull exposar.

Primer: cada any els humans emetem 7.000 milions de tones mètriques de CO2.

Segon: les anàlisis fetes sobre nuclis de gel de l'àrtic indiquen que avui vivim amb els nivells més alts de CO2 dels últims 800.000 anys, i que l'última vegada que el planeta va tenir nivells similars de diòxid de carboni de forma estable, va ser fa aproximadament 20 milions d'anys.

Tercer: si aquesta situació no reverteix dramàticament, el planeta s'escalfarà cinc graus en relació a la temperatura prèvia a l'inici de les emissions.

I quart: el CO2, que és el principal causant, amb molta diferència, de les emissions d'efecte hivernacle, s'emet principalment per la generació d'electricitat, els processos industrials i el transport.

Dit això, hom podria pensar que Andorra poca cosa pot fer davant d'aquesta realitat. Finalment, quin impacte pot tenir o no que el nostre petit país de 75.000 habitants faci passos en la bona direcció? I és cert, Andorra no farà canviar el més mínim les xifres d'emissions globals de CO2, per molt que faci unes polítiques o unes altres. Els andorrans no podem fer baixar la temperatura de les nostres valls perquè nevi quan vulguem, i tot i que imposéssim unes polítiques tan restrictives que quasi tornéssim a l'edat mitjana, si la resta de la comunitat internacional no fa res, la temperatura continuarà augmentant i l'impacte social i econòmic per nosaltres serà el mateix.

Però és que justament aquí, en la comunitat internacional, és com a mínim on es poden assolir les poques solucions que s'han posat sobre la taula per mitigar al màxim les conseqüències del canvi climàtic i l'escalfament global. I tornant a la petitesa d'Andorra, quina excusa seria dir que, com som petits, no cal que participem de la solució. Quin model fomentàriem davant de països amb economies menys avançades que fan grans esforços per mitigar l'emissió de gasos d'efecte hivernacle, tot i necessitar d'industrialitzar-se per fer

créixer la seva societat? O davant d'aquells països poderosíssims, industrialment o econòmicament parlant, societats dels quals els hi pot costar entendre que limitar el creixement o fins i tot decreïxer és fonamental pel bé comú.

La solució, Senyores i Senyors consellers, és el treball coordinat de cada individu a través de polítiques positives concretes, ja siguin nacionals de països grans o de petits, com el nostre. Doncs, la defensa del medi ambient és, en definitiva, la defensa del medi on nosaltres mateixos vivim, i sense aquest no hi pot haver-hi futur.

D'altra banda, Andorra també avui assoleix el complement d'un triple compromís: en primer lloc el compromís d'Andorra amb la comunitat internacional, signe de la nostra seriositat i solvència en matèries que ens afecten a tots, com l'educació, la integració, la consecució de llibertats, l'obtenció de drets individuals, i com no podria ser d'altra manera, la defensa del medi ambient. I aquest, l'aconseguint de forma plena com a ferm defensors de l'acord de París.

En segon lloc, assolim el compromís legal que el propi Consell General ens havíem obligat amb la Declaració d'emergència climàtica, que vam votar al gener de l'any passat. Recordo, per si no la tenen ara mateix al cap, el seu punt 11, que diu: "*Impulsar la creació d'una taxa de CO2 finalista per dotar el Fons verd que preveu la LITEC abans de l'any 2022*".

Abans, quan votàvem la reserva d'esmena del GPS, els hi dèiem que tant la LITEC com la Declaració d'emergència climàtica són ben clares sobre aquest aspecte: s'ha de fer i ha de ser abans del 2022. I en tercer i últim lloc, el compliment d'un compromís moral, com és la defensa del medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic.

I tots els diners recaptats per aquesta nova taxa, on s'invertiran? I perquè? Doncs com ja ha exposat la Sra. ministra i han exposat també els meus companys del Grup Liberal i Ciutadans Compromesos, els diners de la taxa es destinaran a rebaixar al màxim les tarifes del transport públic de passatgers i d'escolars. No vull repetir, doncs crec que ja s'ha explicat a bastament, quins seran els nous preus del transport públic. Però sí que vull destacar dos aspectes que em semblen fonamentals d'aquesta política. Primer, la baixada molt significativa del preu del transport, tant per a passatgers com per a escolars, que per als habitants i treballadors, per exemple del Pas de la Casa, suposarà un estalvi del 80% del preu actual. També en aquest aspecte, la unificació tarifària, volem agrair la visió i encert de la mesura que el Govern ens proposa, doncs no tenia cap lògica que, com més apartat del centre de la capital, i per tant més necessitat d'un bon transport públic, més costós fos l'accés al mateix.

I segon, en un país amb una circulació força massificada i congestionada cada dia de l'any, ens sembla fonamental apostar per un transport públic de qualitat i el més accessible possible, amb l'objectiu que pugui esdevenir amb el temps completament gratuït quan les finances del Govern així ho permetin.

És aquesta i no una altra una veritable solució per descongestionar el país.

Però tornant pròpiament a la taxa, tots hem pogut escoltar el neguit d'una important part de la ciutadania, així com de les empreses que es dediquen a la importació i distribució de

carburants. Una preocupació sobre la idoneïtat del moment en què començarà a aplicar-se dita taxa. Al projecte actual, la data d'entrada en vigor era el setembre del 2021. I com hem explicat, quan votàvem la reserva d'esmena, els grups de la majoria ens vam reunir amb la ministra Calvó i vam acordar entre tots presentar una esmena per posposar l'entrada en vigor fins al gener del 2022. Això ho vam fer sabent que la Declaració d'emergència climàtica ens deia que la taxa havia d'entrar en vigor abans de l'inici del 2022, i per tant ho complíem. Però també volem deixar un temps suficient de recuperació al sector després de la crisi de la Covid-19.

Hem seguit molt de prop les xifres d'importacions de combustibles, per poder prendre una decisió raonada i justa.

I tot i saber que les importacions de carburants d'aquest últim mes de maig ja van sobrepassar les del maig del 2019, per tant abans de la crisi, també sabem que el 2020 no va ser un any gens fàcil per ningú. I per aquest motiu vam decidir fer l'esmentada esmena.

Abans d'acabar, Sra. síndica, i més enllà d'aquestes últimes consideracions al tomb del volum d'importacions de carburants, voldria tornar a l'inici de la meua intervenció, al que crec fermament que és l'important del que avui votarem.

Al començament del meu torn de paraula, els hi feia una pregunta retòrica: quin país i quin planeta, Srs. consellers, volem deixar als nostres fills i nets?

Així, a cop calent, els hi diria que vull que sigui millor en tots els aspectes possibles. Però avui ens toca parlar de com deixarem el nostre planeta. Els efectes ambientals de l'escalfament global produït per les emissions nostres, les nostres emissions, ja són observables. No són com alguns extremistes encara raonen, una mera hipòtesi, són una realitat. L'augment de la temperatura oceànica i la baixada del pH, és a dir, de l'acidesa de la seva aigua, ja ha arrasat ecosistemes sencers, com la gran barrera de corall d' Austràlia, o han canviat les espècies que hi habitaven inicialment en el declivi de les poblacions natives en benefici d'aquelles invasores. El retrocés dels glaciers, fins a fer-los en molts casos desaparèixer, o el desgel de l'Àrtic, que per primera vegada ens els últims 700.000 anys, podríem veure sense gel durant l'estiu d'aquí a tres anys. La pujada del nivell del mar, que amenaça el necessari desplaçament de centenars de milers de persones que viuen en illes que quedaran negades, sota l'aigua, el col·lapse de la circulació oceànica o l'extinció massiva d'espècies que ja ara, no d'aquí a, no demà, o sigui ja ara, és entre 100 i 1000 vegades superior a la taxa mitja del planeta. La desertificació de grans extensions del territori, com per exemple d'Espanya, per posar un exemple, que té un risc afectat del 75% del seu territori amb desertificació. Però també els fenòmens meteorològics extrems, com tifons, huracans o pluges torrencials.

Els efectes econòmics del canvi climàtic no són gaire més esperançadors, impactant directament sobre infraestructures, agricultura o productivitat global. Tampoc ho són els efectes sobre la salut de les persones, doncs l'augment de la temperatura global està íntimament lligada a l'expansió de malalties i els seus vectors.

Per últim, els efectes socials: manca d'aliments, retrocés de zones desenvolupades o en vies de fer-ho, migracions massives i guerres.

Quin país i quin planeta volem deixar als nostres fills i nets? No em sembla que sense fer res deixem un món remotament millor, ans el contrari. És evident que l'immobilisme no és la solució, i sense fer res deixarem un món inhòspit i minat de perills.

La lluita contra el canvi climàtic és de tots, i tots hi hem de fer esforços, ja sigui a petita escala, com a Andorra, ja sigui a gran escala, com a Estats Units o els països de la Unió Europea. La línia, la vam marcar quan vam signar l'acord de París, la vam ratificar quan vam votar la LITEC, i la vam tornar a avalar, nosaltres, el Consell General, amb la Declaració d'emergència climàtica.

Avui, fem un pas més d'un llarg camí que ja caminem fa dies. Ara, Senyores conselleres, Senyors consellers, és hora de demostrar que tot això no eren més que paraules i proclames al vent.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Iniciem el segon torn.

Govern desitja intervenir?

Sra. Calvó.

La Sra. Sílvia Calvó:

Sí Sra. síndica, intervindrè breument i el meu company el ministre Jover, si ho permet, farà una puntualització sobre l'al·lusió als crèdits que ha fet el Sr. Oliver Alís.

Doncs, només intervindrè per agrair el suport del Grup Parlamentari Socialdemòcrata i el suport dels grups de la majoria a aquesta Llei, CC, Liberals i Demòcrates. Lamentar l'abstenció del grup Unió Laurediana + Terceravia + Independents, una abstenció que en escoltar la seva intervenció hagués pensat més aviat doncs que votarien en contra d'aquest Projecte de Llei. En tot cas, lamentar la seva manca de coherència també, perquè en un moment donat, doncs, semblava que el seu grup donava suport a aquest nou model energètic i a la lluita contra el canvi climàtic, com ho va fer doncs amb la LITEC. Vostès també van donar suport a la Declaració d'emergència climàtica que recordo, doncs, que va recollir les propostes dels joves del nostre país i avui, doncs, s'abstenen en aquesta votació, no s'entén massa. I lamentar sobretot també la caricatura que vostè ha fet al final de la seva intervenció, sobre l'impacte d'aquesta taxa sobre les famílies. Em sembla que vostè, Sr. Alís, no m'ha escoltat en absolut en totes les mesures que he desgranat d'atenuació i d'impacte real d'aquesta taxa, i sap una mica de greu perquè aquestes caricatures el que fan, doncs, és enganyar i espantar els ciutadans.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Calvó.

Sr. Jover, completi el temps de la Sra. Calvó.

El Sr. Èric Jover:

Sí, gràcies Sra. síndica.

En referència al possible impacte doncs d'aquest posposar l'entrada en vigor de la Llei al pla d'equilibri financer, miri, hauria de revisar el text de la Llei perquè veig que no l'acaba de conèixer. Vostè diu que això tindrà un impacte de 6 milions d'euros. Li recordo que aquesta taxa d'hidrocarburs, doncs, es basa en dues meitats: un 50% que prové dels impostos especials, que es veuen reclassificats cap a aquesta taxa, i després una nova imposició que ve a sobre, doncs que aquesta sí que és de nova creació.

Així doncs, ja no estariem parlant d'un impacte de 6 milions d'euros, sinó que estariem parlant d'un impacte de 3 milions d'euros.

I després, evidentment, hem revisat doncs els calendaris d'aplicació d'alguna de les mesures a fi doncs que entrin en vigor en el moment que tindrem la totalitat de la taxa en vigor i podrem, doncs, finançar-les més adequadament.

Voldria insistir i em sap greu sobre el seu element de caricatura, un punt populista. És completament contradictori, crec, amb la tasca que hem de fer, però a més a més amb la seva intenció de vot.

És a dir, si vostè pateix per la temperatura que puguin tenir els nens quan esmorzen als matins, com és que s'absté? Com és que s'absté, conseller? Llavors, o està exagerant, que és el que està fent, i no ha volgut escoltar la ministra Calvó quan li ha explicat totes les mesures d'acompanyament que fan perquè la qualitat de vida dels nostres ciutadans no es vegi impactada. Evidentment, no és l'objectiu del Govern d'Andorra, però a més a més vostè aquí hi posa una cullerada i al mateix temps després s'absté. No s'acaba d'entendre.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Jover.

Els grups desitgen intervenir?

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana +s Independents, Sr. Alís.

El Sr. Oliver Alís: 03.36.54

Sí, gràcies Sra. síndica.

Primer de tot, agrair el Sr. Jover l'aclariment sobre l'impacte sobre el pressupost actual de la no recaptació d'aquesta taxa. Si passem de 6 milions a 3 milions doncs sí que té un cert impacte, ho acaba de dir, però en fi, de totes maneres li agraeixo l'explicació.

Respecte al que han repetit diverses vegades, la Sra. ministra ho ha repetit ara, que de fet no som conseqüents amb el que vam subscriure tots els grups a l'Acord de reconeixement de crisi climàtica, recordar a tothom que en aquells moments no estàvem vivint una pandèmia, no estàvem vivint una crisi sanitària i econòmica com la que estem vivint ara. I per això jo li he dit a la introducció del meu exposat que no enteníem que fos el moment adequat per desenvolupar aquesta taxa.

Respecte a les mesures d'acompanyament, miri, donar un millor servei públic al transport públic d'aquest país jo crec que és una necessitat ja avui en dia. Si, per una altra banda, millorar les tarifes també ho és, i n'han donat un exemple bastant lamentable, i lamentable que doni vostè l'exemple que valgui 1.900 euros el transport públic per passar del Pas de la Casa a Andorra la Vella, quan porten 10 anys governant i no han fet res? I ara, la culpa de qui no vol millorar les tarifes de busos és Terceravia perquè s'abstindrà de la Llei? Doncs em penso que això sí que està fora de lloc. Si vostès tenen l'objectiu real de reduir els preus del transport públic o arribar a què sigui gratuït, que ens pot semblar bé, pel bé del medi ambient, que encara ens sembla millor, el que potser haurien de fer és racionalitzar altres partides del pressupost de funcionament, i tindran un fons per fer aquesta acció.

Finalment, pel que fa al programa Renova, que també ens sembla bé que col·laborin, subvencionin i facin crèdits tous per les persones que vulguin canviar els seus sistemes de calefacció i millorar finestres i aïllaments, però també creuen que tothom s'hi pot acollir? Jo em penso que no. Que no tothom pot fer la despesa necessària per participar de la pròpia subvenció de Govern. Per tant, escolti, nosaltres ens abstenim i li hem explicat el perquè. Creiem que ara no toca, però tampoc em facin dir el que no hem dit.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Alís.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Costa.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sra. síndica.

Bàsicament, de fet ja no volia intervenir, però sí que en l'al·locució del Sr. Alís ha fet referència directa a les forces de la majoria al Govern, quan deia que, afirmava amb rotunditat, amb tota la seva vehemència, que ni la majoria en el Govern s'impressiona per les xifres que surten publicades al respecte del titular que deia vostè del 38% de famílies de dificultats per arribar a finals de mes. Jo no sé com s'atreveix a fer aquesta afirmació sense conèixer quina és la realitat. Potser és la seva impressió, però ja li dic que és del tot desencertada, com a mínim, desencertada i equivocada, equivocada del tot.

Perquè justament vostè, argumenta ara, molt difícil d'entendre, entenc al seva papereta que és extraordinàriament difícil d'entendre, que la pandèmia fa que allò que vostès van afirmar que farien ara no ho facin, eh, recordem-ho: vostès estaven a favor d'això i el que avui estem fent, ara diuen que no, per la pandèmia. Doncs, justament jo li diria que, degut a la pandèmia, estem encara més obligats que mai a fer-ho. Vostè l'excusa és la pandèmia, perquè tothom està molt afectat, i té afectacions econòmiques. Doncs, penso que ha quedat molt clar en aquesta Cambra que, si apliquem aquesta taxa, les llars del nostre país, les ciutadanes i ciutadans del nostre país, veuran alleugerides les seves càrregues de despeses familiar.

Per tant, ara seria més que mai el bon moment de fer-ho, i no pas el contrari. I això demostra l'extrema sensibilitat, com ja ho ha fet moltes vegades l'executiu i les forces parlamentàries que donem suport a la majoria, envers el benestar de les ciutadanes i els ciutadans del país. Entrem aquesta taxa ara perquè sabem que els beneficia, i recordem-ho per enèsima vegada, perquè l'exercici penso que val la pena fer-ho: quins són els contres? 1 cèntim d'euro per litre de combustible. Una despesa a l'any 2028 que haurà passat a 23 euros anuals més en despesa de calefacció, al 2028. I també, un augment anual per turisme, en el pitjor dels casos si el sector no decideix absorbir cap part d'aquesta taxa i recau tota de manera finalista en el consumidor, de 36 euros en tot un any.

Aquests són els contres, que els admetem, i els hem explicat, perquè hi són aquests contres. Centrem-nos una altra vegada en els avantatges, i faci càlculs. Jo penso que l'aritmètica, és a dir, la suma i la resta, Sr. Alís, vostè l'ha de dominar.

Escolti, tarifa escolar: passarem en aquest cas un estalvi moderat, de 108 a 100 euros; dos viatges, de 215 a 180; bus lliure, de 215 a 180. Tots ells estalvis, estalvis per aquestes famílies que vostè deia, amb to caricaturesc, jo penso que ha anat més enllà del to caricaturesc, penso que fora de lloc.

Què passa amb el transport públic? Fem la suma, prengui nota per fer l'operació. Els abonaments de transport públic: zona 1 actualment, 902 euros l'any concretament, passarà a 360 euros l'any. Penso que la resta de diferència és òbvia. Això passarà ja, això és un avantatge que tenen els nostres ciutadans ja. Zona 2: avui en dia les famílies han de pagar 1.273 euros l'any, passaran a pagar-ne 360. Faci càlculs. Zona 3: 1.596 euros l'any, passaran a pagar-ne 360 euros l'any. I zona 4, que ja n'hem parlat, 1.926 euros, passaran a pagar-ne 360 euros l'any.

Faci suma i resta, penso que les conciutadanes i els conciutadans del nostre país ja ho hauran fet, i veuran que justament ara, en el moment d'aplicar aquesta taxa, perquè puguin gaudir els nostres ciutadans i les ciutadanes, de manera imminent, de tots aquests avantatges, en ple moment de la pandèmia.

Per això pensem que vostès, equivocadament, avui s'abstenen d'una cosa que és altament beneficiosa per la nostra ciutadania i, com no pot ser d'una altra manera, aquest exercici avui calia fer-lo, per explicar a aquesta pregunta capciosa: "*Volen vostès que se'ls hi pugin les taxes?*", jo també respondria que no. Vull gaudir del dret d'aquests beneficis per tots els ciutadans i ciutadanes d'Andorra? Clarament, sí.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Costa.

Alguna altra intervenció per part dels grups?

Grup Socialdemòcrata?

No. Grup Demòcrata? Tampoc.

El Govern desitja intervenir?

Sra. Calvó.

La Sra. Sílvia Calvó:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Molt breument perquè el Sr. Costa doncs ha tornat a recordar en detall els beneficis del transport públic.

Sr. conseller, nosaltres no l'hem culpats de res, però pel que fa doncs als impostos de la calefacció, doncs tornar a recordar, que ja ho he dit abans però potser vostè no ho ha entès o no ho ha escoltat, doncs que l'impacte al 2022 era de menys d'1 cèntim, per tant 4 euros l'any. I aquest programa Renova que vostè diu que no s'hi pot acollir tothom, recordar-li que no només s'hi acullen els grans propietaris, el programa Renova permet que vostè s'hi pugui acollir per molt petita que pugui ser la inversió.

I d'altra banda, doncs el Govern ha aprovat recentment un reglament de repartiment de costos que també en un cert moment doncs ajudarà a què les inversions en millora de l'eficiència els propietaris també puguin repercutir sobre els llogaters.

Per tant, vostè té un discurs simplista, que no s'adequa a la realitat del Projecte de Llei i de les mesures doncs d'acompanyament que té aquest Projecte de Llei.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Calvó.

Els grups desitgen intervenir?

Sr. Alís.

El Sr. Oliver Alís:

Bé, Sra. ministra, em sap greu que em qualifiqui de simplista, la veritat és que m'ofèn.

Sobretot m'ofèn perquè avui durant el seu discurs, ens ha dit que un 70% del volum del gasoil que es consumeix a Andorra l'absorbeixen els turistes.

I m'ofèn perquè avui em diu això, i el dia que va presentar aquesta proposta a la comissió legislativa, jo li vaig posar sobre la taula que perdríem competitivitat respecte al preu als països veïns. I vostè també em va venir amb un to que venia, com avui, no?, que “tinc un discurs simplista” i que “aquí els turistes no venien a omplir el dipòsit”.

Doncs miri, avui uns quants mesos després, aquí davant de tothom, doncs vostè ha reconegut que el 70% del volum de gasoil que es consumeix a Andorra se'l beuen els vehicles dels turistes. Doncs miri, potser sí que soc un simplista.

Per altre costat, Sr. Costa, em sap greu que comenci el discurs dient-me que soc un vehement, i que després ho acabi amb un to tan amical. Si a mi ja em sembla bé, em sembla bé, eh, que siguem amics, només faltaria. Però em sap greu perquè vostè s'abandera de protector del medi ambient, i jo li faré una pregunta: quan consumeix o quan contamina un vol amb avió? Molt, no? Quants vols ha agafat vostè aquest any per anar a fòrums internacionals quan hi podia assistir per videoconferència?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Alguna altra intervenció?

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Miri, Sr. Alís. Jo crec que hi ha certes intervencions que s'haurien de treure del Diari de Sessions. No cal arribar-hi, no? Però arribats a aquest punt, jo li diré: vostè, a través d'aquesta imatge que tots òbviament ens pot trencar el cor d'una família que no pot encendre la calefacció i que al fill d'aquella família doncs no es pot escalfar a l'hora d'esmorzar, vostè tapa unes raons fonamentals per votar aquesta raó, aquesta llei perdó. I òbviament no són la família, la família és la imatge que utilitza per les raons que tots sabem, que ningú dirà, però que tots sabem perfectament, per les que el seu grup parlamentari no votarà aquesta llei. I això és el que hauria de fer: seguint exactament els criteris pels que el porten a no votar a favor, votar-la en contra i no abstenir-se. I deixem d'utilitzar imatges i deixem d'insinuar coses dels altres consellers perquè, escolti, jo crec que a aquest Consell no es ve a ofendre, i no crec que ningú dels altres li hagi dit que vostè és simple, li ha dit que els seus arguments són simplistes. O no li han dit que vostè és esbojarrat, li han dit que els seus arguments són esbojarrats. I jo crec que això ho hem de començar, des del meu punt de vista, ho hem de començar a pensar tots, però especialment vostè, perquè quan de l'argument ja no se'n treu res més i hem de baixar a l'atac personal, des del meu punt de vista, des del meu punt de vista, no fem, en aquest cas, honra al jurament de conseller general.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Enseñat.

El Govern desitja intervenir?

Sra. Calvó.

La Sra. Sílvia Calvó: 03.50.31

Sí, gràcies Sra. síndica.

Molt...molt breument, eh? Crec que cap de nosaltres s'ha desplaçat a fors internacionals, gairebé tots han estat per via telemàtica, però en tot cas, fent referència doncs al 70% del consum de carburant per part dels turistes, ara tenim aproximadament uns 20 cèntims doncs de diferència amb preus que em venen de donar a hores d'ara entre el carburant aquí a Andorra i el carburant a Espanya.

I després vull recordar que el turista no ve només per omplir el seu dipòsit de carburant a Andorra, sortosament. El turista ve per aprofitar d'una experiència que li dona el nostre país i una experiència que cada vegada hem de fer millor.

Per tant, el turista que ve doncs per aprofitar d'aquesta experiència de país, de tot el que li pot aportar el nostre país, a la vegada doncs pot omplir el seu dipòsit al moment de marxar ni que hi hagi un cèntim d'euro de diferència. Per tant, no creï alarma, els turistes seguiran omplint els seus dipòsits aquí a Andorra, i els turistes no vindran, com no venen ara, a omplir els seus dipòsits a Andorra únicament.

Potser podem pensar que del costat francès alguns sí que venen motivats doncs per l'ompliment del dipòsit i la compra, però en aquest cas el diferencial encara és molt més gran que el diferencial d'Espanya.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Calvó.

Vistes les intervencions i en aplicació de l'article 74 del Reglament, procedirem a la votació a mà alçada.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Sra. secretària, si ens comunica el resultat si us plau?

La Sra. Susanna Vela:

Sí gràcies.

Vots a favor, 22, cap en contra i 3 abstencions.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

A la vista del resultat declaro aprovat el Projecte de Llei.

Deixen la sala els M. I. Srs. Jordi Font Mariné i Pere López Agràs.

4. Examen i votació de la Petició d'autorització per prorrogar la facultat del Govern d'establir les restriccions i mesures previstes en els articles 4 de la Llei 30/2018, del 6 de desembre, qualificada de seguretat pública, i 59 de la Llei general de sanitat, del 20 de març de 1989

Segons acord del 23 de juny del 2021. La Petició d'autorització fou publicada en el Butlletí número 76/2021 del 30 de juny. Intervé pel Govern per exposar les raons que justifiquen la sol·licitud de pròrroga el Sr. Josep Maria Rossell.

El Sr. Josep Maria Rossell:

Gràcies Sra. síndica.

Senyores i Senyors consellers, la meva intervenció serà breu i més concisa. Per tant espero no cansar-los molt.

Bé, dit això, avui se sotmet a votació en aquesta cambra la pròrroga de la facultat del Govern per establir les restriccions i mesures previstes en els articles 4 de la Llei 30/2018 del 6 de desembre, qualificada de seguretat pública, i 59 de la Llei general de sanitat del 20 de març de 1989, amb la finalitat de protegir la salut pública per un període de dos mesos.

El passat 10 de juny del 2021, el Consell General va prorrogar la facultat del Govern d'establir en les restriccions i mesures previstes en els articles 4 de la Llei 30/2018 del 6 de desembre, qualificada de seguretat pública, i 59 de la Llei general de sanitat del 20 de març de 1989, amb la finalitat de protegir la salut pública per un nou període d'un mes, que s'exhaureix properament.

Com ja he tingut ocasió de manifestar en diferents ocasions en aquesta cambra, les mesures adoptades fins a la data han permès una millora progressiva en el nombre de contagis.

No obstant, les dades epidemiològiques i el nombre de contagis en els darrers dies indiquen una tendència a l'alça amb nous contagis, motiu pel qual es considera adient el manteniment d'algunes mesures de protecció i prevenció de control de la pandèmia, doncs

si bé el ritme de vacunació contra la Covid-19 continua essent positiu, encara cal incrementar el nivell de cobertura poblacional, especialment en la població més jove, que resulta la més afectada en aquests moments, i mantenir certes mesures de control per evitar que alguns determinants, com variants amb una major transmissió com la Delta, puguin provocar canvis d'evolució de la pandèmia o la generació d'una nova onada de contagis Covid-19.

En aquest punt, passo a donar les principals dades epidemiològiques a data d'avui a les 11.30 del matí, possiblement a hores d'ara doncs aquestes dades hagin variat . Casos totals: 14.073; increment respecte al dia anterior: 23; casos actius: 186; actes: 13.760; defuncions: 127; hospitalacions...hospitalitzacions perdó: 0 a planta i 0 a la UCI.

Així doncs, d'acord amb l'exposat, senyores i senyors consellers generals, sol·licito el seu vot favorable a la pròrroga de la facultat del Govern per establir les restriccions i mesures previstes en els articles 4 de la Llei 30/2018 del 6 de desembre, qualificada de...de seguretat pública, i 59 de la Llei general de sanitat del 20 de març de 1989, amb la finalitat de protegir la salut pública per un nou període de dos mesos.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Iniciem ara el torn d'intervencions. Pel Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, Sr. Raül Ferré.

El Sr. Raul Ferré:

Gràcies Sr. nunci. Moltes gràcies Sra. síndica.

Malauradament, tractem de nou la petició de prorrogar la facultat del Govern d'establir les restriccions i mesures previstes en els articles 4 de la Llei qualificada de seguretat pública, i 59 de la Llei general de sanitat.

Es tracta d'unes mesures necessàries per garantir la salut de tota la ciutadania i dels nostres visitants.

Ens trobem novament en un moment delicat en l'evolució de la pandèmia, amb l'aparició de la nova i preocupant variant Delta.

No hem d'abaixar els braços, cal manteni...cal mantenir una actitud responsable, no ens podem permetre posar en perill la salut dels nostres ciutadans, especialment la del nostre jovent, que és el qui ara es veu més afectat pels contagis.

Un relaxament de les mesures podria comportar greus conseqüències per aquelles persones més vulnerables.

Així mateix, no podem tornar endarrere en l'obertura de l'economia. Hem d'agrair els esforços que fins ara ha fet la nostra població, i tots entendran que cal continuar fent-los, fins a poder recuperar una nova normalitat.

Aprofito per fer una crida a la solidaritat i a la responsabilitat, animant tots aquells que encara no ho hagin fet a vacunar-se, que aquesta és l'arma que tenim per combatre el maleït virus Covid-19.

Dit això, en nom del Grup Parlamentari Demòcrata, Liberal i Ciutadans Compromesos, votarem a favor de la pròrroga d'aquestes mesures sol·licitada pel Govern.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Ferré.

Pel Grup Parlamentari Terceravia més Unió Laurediana més Independents, Sr. Joan Carles Camp.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí gràcies, Sra. síndica. Ho faré des d'aquí, de l'escó.

Doncs sí, desgraciadament haurem de continuar doncs votant a favor de...de les restriccions doncs per controlar la pandèmia. I el que sí demanaria doncs que, amb l'evolució de la pandèmia el que haurem de mirar doncs és certs esdeveniments doncs limitar-nos perquè aquesta no es propagui i perquè puguem fer un bon hivern, no?.

Per tant doncs, em sap molt greu doncs que s'hagi de proposar aquesta nova pròrroga, que s'hagi de tirar endavant, però doncs hem de...hem de mirar, hem de fer les polítiques adients. Primera per la salut i després per l'economia i no doncs perquè doncs portem un temps de masses restriccions doncs que això es converteixi en xauxa i això ens comporti uns problemes de futur.

Doncs per tant, tot el nostre suport en aquest aspecte i mirar de controlar-ho, fer un equilibri just entre l'economia i doncs l'oci. I segurament haurem de canviar el model d'oci i esperem que el proper hivern doncs puguem tenir els camps de neu en condicions.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, Sr. Camp.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sra. Judith Salazar.

La Sra. Judith Salazar:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, novament com ja m'han...han manifestat els meus companys que m'han precedit, ens tornem a trobar renovant mesures. Tornarem a donar suport, no podia ser d'una altra manera. No contravindrem criteris tècnics, ja ho hem dit des de l'inici.

Ara bé, aquesta vegada, malgrat hi hagi risc de...de rebrot evident, tant a nivell intern com extern, sí que no volem deixar de demanar al Govern que prevegi com podem controlar aquest oci, sobretot en els joves. Perquè realment estan passant per una situació difícil, i cal que no els demonitzem, que...que entenguem com deia el ministre, la seva acceptació a vacunar-se, etcètera, és a dir, el seu compromís. Però siguem conscients també de la dificultat que estan passant, i doncs, per tant, tot el suport però sí que aquesta vegada els hi demanem si us plau que prevegin oci controlat, que estem segurs que entre tots podem trobar solucions que responguin amb aquest...amb aquest criteri i amb aquest prec.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Salazar.

Alguna altra intervenció?

Acabades les intervencions, dono per acabat el debat, i si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació de la Petició d'autorització per assentiment.

Declaro aprovada la Petició d'autorització prorrogar la facultat del Govern d'establir les restriccions i mesures previstes en els articles 4 de la Llei 30/2018, del 6 de desembre, qualificada de seguretat pública, i 59 de la Llei general de sanitat, del 20 de març de 1989, segons acord del

5. Examen i votació de la Proposta d'aprovació de la ratificació de l'Acord entre el Govern del Principat d'Andorra i el Govern de la República Francesa relatiu a l'exercici de les activitats professionals dels familiars del personal diplomàtic, consular, tècnic i administratiu de les missions oficials.

La Proposta d'aprovació fou publicada en el Butlletí número 64/2021 del 9 de juny, i no s'hi ha formulat cap esmena. Alguna intervenció per part del Govern? Sra. Ubach?

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sra. síndica.

Senyores i Senyors consellers, avui ens disposem a valorar la possibilitat d'aprovar la ratificació de l'Acord entre el Govern d'Andorra i el Govern de la República Francesa relatiu

a l'exercici de les activitats professionals dels familiars del personal diplomàtic, consular, tècnic i administratiu de les missions oficials.

Abans d'analitzar el contingut de l'acord, el que voldria fer és contextua...contextualitzar i parlar breument de l'evolució i del desenvolupament del ministeri d'Afers Exteriors perquè ens...es pugui entendre la raó per la qual vaig signar dit acord el 4 de maig passat.

Amb la creació del ministeri d'Afers Exteriors, que es va produir pocs mesos després de l'adopció de la Constitució, es va constituir sense cap tipus de formalitat el cos diplomàtic d'Andorra. A l'inici, només dos agents diplomàtics representaven Andorra a les Nacions Unides a Nova York. Però ràpidament s'hi van anar incorporant d'altres a les missions i a les ambaixades doncs de París, Madrid, Brussel·les, Estrasburg, Ginebra, Viena i Portugal.

El ministeri d'Afers Exteriors està compost d'agents diplomàtics, que segueixen una carrera professional específica seguint el criteri de la mobilitat als serveis centrals del ministeri a Andorra i a les ambaixades d'Andorra a l'estranger.

El Consell General va aprovar, el 15 de febrer del 2019, la Llei del servei exterior i del cos diplomàtic i consular que permet estructurar i organitzar el servei d'acció exterior i regular la progressió de la carrera professional dels agents diplomàtics.

Actualment, dels 35 agents diplomàtics que treballen al ministeri d'Afers Exteriors i que estan sotmesos al pr...al principi de mobilitat, 13 exerceixen les seves funcions a l'exterior del país. Cal destacar que el principi de mobilitat comporta certes exigències a l'hora del desplaçament de l'agent diplomàtic i de la seva família al seu nou lloc de destí.

Segons les convencions de Viena sobre relacions diplomàtiques i sobre relacions consulars, en vigor a Andorra, la família a càrrec de l'agent diplomàtic gaudeix de la mateixa protecció i dels mateixos privilegis i immunitats que ell, però sense regular el dret a treballar a l'Estat receptor.

A més, el desplaçament d'un agent diplomàtic a un nou país comporta una disminució del poder adquisitiu per la pèrdua conseqüent dels ingressos derivats del treball realitzat pel cònjuge. Per aquest motiu, en el cas concret d'Andorra on un gran nombre d'agents diplomàtics han format la seva família, és necessari i prioritari signar acords bilaterals en aquest àmbit amb aquells estats amb els quals tenim acreditada una missió diplomàtica, com ara Espanya, França, Portugal, Bèlgica, Suïssa, Àustria i els Estats Units d'Amèrica.

No és el primer cop que Andorra signa un acord d'aquestes característiques. El 17 de maig del 2012 es va signar l'intercanvi de notes constitutiu d'Acord bilateral entre Andorra i els Estats Units en l'àmbit laboral, pels familiars...pels familiars a càrrec dels membres de les missions diplomàtiques i de les oficines consulars destinats per motius de servei, que va entrar en vigor el 17 de juliol del 2012.

Posteriorment, el 31 d'octubre del 2017, es va signar l'acord entre Andorra i Espanya sobre l'exercici d'activitats professionals remunerades per part de familiars dependent del personal diplomàtic, consular, administratiu i tècnic de missions diplomàtiques, oficines

consulars i representacions permanents davant d'organismes internacionals d'un Estat en l'altre, que va entrar en vigor el 9 d'agost del 2018.

La voluntat del Govern és dotar-se dels instruments jurídics necessaris per consolidar el ministeri d'Afers Exteriors, que ha complert ara tot just 28 anys, i per permetre que els agents diplomàtics que hi treballin puguin desenvolupar les seves funcions diplomàtiques a l'estranger amb la normalitat que exige...que exigeix una feina amb tanta responsabilitat.

L'acord que avui se sotmet a l'aprovació d'aquesta cambra és un model estàndard que França ja ha signat amb altres països i que és perfectament compatible amb la nostra legislació en matèria d'immigració.

Per tot l'exposat, sol·licitem que les conselleres i consellers generals tinguin a bé aprovar la ratificació d'aquest acord.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Ubach.

Els grups desitgen intervenir? Vista la...la resposta, i si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació de la Proposta per assentiment. Declaro aprovada la Proposta.

6. Examen i votació de la Proposta d'aprovació de l'adhesió al Conveni sobre el comerç internacional d'espècies de fauna i flora salvatges amenaçades, adoptat a Washington el 3 de març del 1973.

La Proposta d'aprovació fou publicada en el Butlletí número 64/2021 del 9 de juny, i no s'hi ha formulat cap esmena. Alguna intervenció per part del Govern? Sra. Calvó?

La Sra. Sílvia Calvó:

Gràcies Sra. síndica.

Ho faig des de l'escó perquè intentaré ser molt breu atenent doncs a l'hora.

Aquest conveni és un conveni internacional doncs que regula el comerç d'espècies de fauna i de flora salvatges doncs amenaçades, que té com a objectiu justament doncs vetllar perquè aquest comerç es faci de manera legal i...i traçable i sostenible per no posar en perill la supervivència de determinades espècies.

Només recordar doncs que el comerç il·legal d'espècies re...bé, de fet, implica milers de milions de transaccions, i a més a més doncs és un dels comerços il·legals més rendibles del món. Per tant, implica l'obligació de crear una xarxa internacional per vetllar doncs que es faci de la millor manera.

Puntualitzar doncs que Andorra ja està aplicant aquest conveni internacional, el CITES, a nivell de fauna des de fa uns anys i té fins i tot un reconeixement de les autoritats del CITES. Per tant doncs participem també amb els controls perquè aquests comerços doncs no es facin de forma il·legal i no...i no afectin la supervivència de les espècies.

Aquest conveni ara ens permetrà doncs desenvolupar reglamentàriament els controls relacionats amb...amb la flora.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Calvó.

Alguna intervenció per part dels grups?

Vista la resposta, proposo l'aprovació de la Proposta per assentiment.

Declaro aprovada la Proposta.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Bon vespre.

(Són les 20.33h)